

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΕΤΟΥΣ 2018

Άγ. Ιωάννης Ρέντης, Ιούνιος 2019

Πίνακας Περιεχομένων

ΑΝΤΙ ΠΡΟΛΟΓΟΥ	3
ΜΕΡΟΣ 1ο : ΤΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ Α.Ε.Π.Π.	5
1.1. Οι αρμοδιότητες και ο ρόλος της Α.Ε.Π.Π.	5
1.2. Το νομικό πλαίσιο.	6
1.3. Λειτουργική ανεξαρτησία.	7
1.4. Οικονομική αυτοτέλεια.	7
1.4.1. Έσοδα.....	8
1.4.2 Δαπάνες.....	10
ΜΕΡΟΣ 2ο : ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ Α.Ε.Π.Π.	12
2.1. Διοικητική Οργάνωση.	12
2.1.1. Η σύνθεση της Αρχής.	12
2.1.1.1. Ο Πρόεδρος της Α.Ε.Π.Π.	12
2.1.1.2. Τα Μέλη της Α.Ε.Π.Π.....	13
2.1.1.3. Κωλύματα Μελών της Α.Ε.Π.Π.	16
2.1.2. Συνεδριάσεις και τρόπος λήψης αποφάσεων.	16
2.1.3. Ο μηχανισμός εκ περιτροπής κατανομής υποθέσεων.....	18
2.2. Οργανωτική δομή και αρμοδιότητες.	18
2.3 Ανθρώπινο δυναμικό.	19
2.4. Στελέχωση της Αρχής.	21
2.5. Χρήση τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνιών/Ηλεκτρονική διακυβέρνηση (e-Governance).	24
ΜΕΡΟΣ 3ο : ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ – ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ - ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑ Α.Ε.Π.Π. ΕΤΟΥΣ 2018.	27
3.1. Στατιστικά στοιχεία.	27
3.1.1. Πλήθος κατατεθειμένων προσφυγών και παρεμβάσεων.	27
3.1.2. Φύση των πληττόμενων διαδικασιών ανάθεσης.	29
3.1.3. Πλήθος αιτημάτων λήψης προσωρινών μέτρων.	31
3.1.4. Γεωγραφική κατανομή αναθετουσών αρχών/ αναθετόντων φορέων.....	31
3.1.5. Φύση - αντικείμενο αρμοδιότητας των καθ' ών η προδικαστική προσφυγή αναθετουσών αρχών/ αναθετόντων φορέων.....	32
3.1.6. Αριθμός και είδη αποφάσεων.....	32
3.1.7 Χρόνος ολοκλήρωσης υποθέσεων.	40
3.1.8 Δικαστική προστασία.	47
3.1.9. Οικονομικά στοιχεία.	55

3.1.10. Υποχρέωση συμμόρφωσης Αναθετουσών Αρχών προς τις αποφάσεις της Α.Ε.Π.Π.....	57
3.1.11. Συγκριτική επισκόπηση έτους αναφοράς (2018) με το προηγούμενο έτος (2017).	65
3.2. Απολογισμός του έτους 2018.....	70
3.3. Εξωστρέφεια της Α.Ε.Π.Π.- Συμμετοχή της Αρχής, μέσω του Προέδρου και των Μελών της, σε ημερίδες, συνέδρια, σεμινάρια και εκδηλώσεις φορέων.	71
3.3.1 Συμμετοχή σε ημερίδες άλλων φορέων.	72
3.3.2. Συμμετοχή σε συνέδρια.	72
3.3.3. Συμμετοχή σε σεμινάρια.	73
3.3.4. Συμμετοχή σε εκδηλώσεις φορέων.....	73
3.4. Σχεδιασμός της Αρχής για το έτος 2019 και επιμέρους στόχοι.	74
ΜΕΡΟΣ 4ο : ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΣΠΟΥΔΑΙΟΤΗΤΑΣ - ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΗΣ ΕΠΤΑΜΕΛΟΥΣ ΣΥΝΘΕΣΗΣ ΤΗΣ Α.Ε.Π.Π..	76
4.1 Εισαγωγικές παρατηρήσεις.....	76
4.2 Ειδικότερα ζητήματα που απασχόλησαν την Επταμελή Σύμβαση.....	77
4.2.1 Η αρμοδιότητα της Αρχής: όρια και έκταση του ελέγχου.	77
4.2.2 Το παράβολο ως προϋπόθεση παραδεκτού της προδικαστικής προσφυγής.	78
4.2.3 Διαγωνισμοί σε ηλεκτρονικές πλατφόρμες πλην ΕΣΗΔΗΣ.....	78
4.2.4 Επίκληση και απόδειξη της εξουσίας εκπροσώπησης του υπογράφοντος την προσφυγή και του εννόμου συμφέροντος του προσφεύγοντος.....	79
4.2.5 Χρήση του προδιατυπωμένου εντύπου προδικαστικής προσφυγής και στοιχεία του ορισμένου της προδικαστικής προσφυγής.	80
4.2.6 Αίτημα της προδικαστικής προσφυγής.....	80
4.2.7 Εκτελεστός χαρακτήρας προσβαλλόμενης πράξης.	81
4.2.8 Ενιαίο μέτρο κρίσης.	81
4.2.9 Διεύρυνση δυνατότητας συμμετοχής οικονομικών φορέων σε διαγωνισμούς δημοσίων συμβάσεων.	81
4.2.10 Τεχνική ικανότητα: χρονικό διάστημα εντός του οποίου πραγματοποιήθηκαν οι κυριότερες παραδόσεις.	83
4.2.11 Διαγωνισμοί Οργανισμού Λιμένος Πειραιώς Α.Ε.	83
4.2.12 Διαγωνισμός παροχής Υπηρεσίας Ευελιξίας προς την ΑΔΜΗΕ Α.Ε.....	84
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι	86
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ	100

ΑΝΤΙ ΠΡΟΛΟΓΟΥ

Η πολιτική στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων και η αναθεώρηση των σχετικών οδηγιών εντάχθηκε σε συνολικό πρόγραμμα με σκοπό το ριζικό εκσυγχρονισμό του συστήματος ανάθεσης και εκτέλεσης των δημοσίων συμβάσεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση, συμβάλλοντας στην υλοποίηση των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» για έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη.¹ Η ίδρυση της Αρχής Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (εφεξής Α.Ε.Π.Π. ή Αρχή) έλαβε χώρα στο πλαίσιο δημιουργίας ενός βελτιωμένου και εκσυγχρονισμένου συστήματος έννομης προστασίας στο στάδιο της ανάθεσης των δημοσίων συμβάσεων.

Πιο συγκεκριμένα, κάθε ενδιαφερόμενος ή όποιος έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί συγκεκριμένη σύμβαση και θίγεται από πράξη ή παράλειψη της αναθέτουσας αρχής που εκδίδεται κατά το στάδιο ανάθεσης της σύμβασης δύναται να προσφύγει, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο ν. 4412/2016, με προδικαστική προσφυγή ενώπιον της Α.Ε.Π.Π. και να ζητήσει την ακύρωσή της αλλά και προσωρινά μέτρα προστασίας. Επιπρόσθετα, υπάρχει η δυνατότητα να ζητηθεί η ακύρωση παρανόμως συναφθείσας σύμβασης. Η άσκηση προδικαστικής προσφυγής ενώπιον της Α.Ε.Π.Π. αποτελεί όρο του παραδεκτού για την άσκηση ενδίκων βοηθημάτων. Οι αποφάσεις της Α.Ε.Π.Π., καθώς και κάθε συναφής πράξη της αναθέτουσας αρχής/του αναθέτοντος φορέα, προσβάλλονται με αίτηση ακύρωσης ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου της έδρας της αναθέτουσας αρχής/του αναθέτοντος φορέα ή του Συμβουλίου της Επικρατείας, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο ν. 4412/2016.

Η Α.Ε.Π.Π. με υψηλά εχέγγυα θεσμικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας, στοχεύει στη βελτίωση της ποιότητας επιτάχυνσης της διαδικασίας επίλυσης διαφορών που προκύπτουν στο στάδιο της ανάθεσης των δημοσίων συμβάσεων.

Η διαδικασία η οποία ακολουθείται από την Α.Ε.Π.Π. κατά την επίλυση των διαφορών που προκύπτουν στο στάδιο ανάθεσης των δημοσίων συμβάσεων κινείται σε ένα ιδιαιτέρως αυστηρό νομοθετικό πλαίσιο. Τα Μέλη, τα οποία είναι

---

¹ Βλ. αιτιολογική έκθεση του ν. 4412/2016.

εξειδικευμένοι επιστήμονες και ιδιαίτερος έμπειροι στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, ανταπεξέρχονται στο δύσκολο έργο της αντικειμενικής και ανεξάρτητης κρίσης επί των διαφορών που επιλύουν. Μάλιστα, όπως ειδικότερα θα αναλυθεί κατωτέρω, η Α.Ε.Π.Π. έχει να επιδείξει ένα ιδιαίτερα σημαντικό έργο για το έτος 2018.

Η παρούσα έκθεση διαρθρώνεται σε 4 μέρη:

- ΜΕΡΟΣ 1ο : ΤΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ Α.Ε.Π.Π..
- ΜΕΡΟΣ 2ο : ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ Α.Ε.Π.Π..
- ΜΕΡΟΣ 3ο : ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ- ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ- ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑ Α.Ε.Π.Π. ΕΤΟΥΣ 2018.
- ΜΕΡΟΣ 4ο : ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΣΠΟΥΔΑΙΟΤΗΤΑΣ- ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΗΣ ΕΠΤΑΜΕΛΟΥΣ ΣΥΝΘΕΣΗΣ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ.

ΜΕΡΟΣ 1ο : ΤΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ Α.Ε.Π.Π..**1.1. Οι αρμοδιότητες και ο ρόλος της Α.Ε.Π.Π..**

Ο νόμος 4412/2016 συνέστησε την Α.Ε.Π.Π. με σκοπό την εγκαθίδρυση ενός οργάνου ανεξάρτητου και εξειδικευμένου, με αποκλειστική αρμοδιότητά του το διοικητικό έλεγχο των δημοσίων συμβάσεων και την παροχή ταχείας και αποτελεσματικής προστασίας, χωρίς να προϋποτίθεται η προηγούμενη άσκηση ένδικου βοηθήματος, δυνατότητα που παρέχεται από το ενωσιακό δίκαιο και αξιοποιείται και σε άλλα κράτη μέλη.²

Η καθ' ύλην αρμοδιότητα της Α.Ε.Π.Π. εκτείνεται στις διαφορές που προκύπτουν κατά τη διαδικασία ανάθεσης συμβάσεων του ν. 4412/2016, συμφωνιών πλαίσιο, συμβάσεων παραχώρησης και δυναμικών συστημάτων αγορών, καθώς και των τροποποιήσεών τους, με εκτιμώμενη αξία ανώτερη των εξήντα χιλιάδων ευρώ (60.000€), μη συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α. και ανεξάρτητα από τη φύση τους. Η αρμοδιότητα της Α.Ε.Π.Π. εκτείνεται σε διαφορές που αναφύονται από πράξεις ή παραλείψεις οι οποίες εκδόθηκαν ή συντελέστηκαν από την αναθέτουσα αρχή/τον αναθέτοντα φορέα στο πλαίσιο διαγωνιστικής διαδικασίας και ειδικότερα:

- για τις δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών και προμηθειών, μετά την 26^η Ιουνίου 2017,
- για τις δημόσιες συμβάσεις δημοσίων έργων και μελετών και τις συμβάσεις παραχώρησης με εκτιμώμενη αξία άνω των πέντε εκατομμυρίων πεντακοσίων χιλιάδων σαράντα οκτώ χιλιάδων ευρώ (5.548.000€) χωρίς ΦΠΑ, μετά την 1^η Ιανουαρίου 2018,
- για τις δημόσιες συμβάσεις δημοσίων έργων και μελετών και τις συμβάσεις παραχώρησης με εκτιμώμενη αξία από εξήντα χιλιάδες ευρώ (60.000€) έως

---

² Δανία, Εσθονία, Ισπανία, Κροατία, Κύπρος, Μάλτα, Ουγγαρία, Πολωνία, Σλοβακία, Σλοβενία. Βλ. αιτιολογική έκθεση ν. 4412/2016, σελ. 71.

τα πέντε εκατομμύρια διακόσιες είκοσι τέσσερις χιλιάδες εννιακόσια ενενήντα εννέα ευρώ (5.547.999€) χωρίς ΦΠΑ, μετά την 1^η Μαρτίου 2018.³

Η Α.Ε.Π.Π. απολαύει λειτουργικής ανεξαρτησίας, διοικητικής και οικονομικής αυτοτέλειας, υπόκειται μόνο στον έλεγχο της Βουλής, ενώ αποκλείεται ο έλεγχος και η εποπτεία από κυβερνητικά όργανα ή άλλες διοικητικές αρχές.⁴

1.2. Το νομικό πλαίσιο.

Ο ρόλος, οι αρμοδιότητες και η δομή της Α.Ε.Π.Π. ορίζονται σε πέντε νομοθετήματα. Πιο συγκεκριμένα, η σύσταση και το θεσμικό πλαίσιο εν γένει της Α.Ε.Π.Π. προβλέπεται στο ν. 4412/2016 (*«Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)»*), ΦΕΚ Α' 147/08.08.2016), και ειδικότερα στα άρθρα 347 επόμενα. Ειδικότερα θέματα λειτουργίας και οργάνωσης της Α.Ε.Π.Π. ρυθμίζονται από το ΠΔ 38/2017 (*«Κανονισμός Λειτουργίας της Αρχής Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών»*), ΦΕΚ Α' 63/04.05.2017). Στο ΠΔ 39/2017 (*«Κανονισμός εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών ενώπιον της Αρχής Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών»*), ΦΕΚ Α' 64/04.05.2017) προβλέπεται η διαδικασία άσκησης και εξέτασης των προσφυγών ενώπιον της Α.Ε.Π.Π.. Η οργανωτική δομή και διάρθρωση της Α.Ε.Π.Π. ορίζεται στο ΠΔ 57/2017 (*«Οργανισμός της Αρχής Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών»*), ΦΕΚ Α' 88/20.06.2017) και η ρύθμιση των ειδικότερων ζητημάτων οικονομικής και εν γένει ταμειακής διαχείρισης της Α.Ε.Π.Π. καθώς και ο καθορισμός του τρόπου διάθεσης των πιστώσεων της και διενέργειας των κάθε είδους δαπανών της ορίζονται στο ΠΔ 58/2017 (*«Ειδικός Κανονισμός Οικονομικής Διαχείρισης της Αρχής Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών»*), ΦΕΚ Α' 88/20.06.2017).

³ Άρθρο 379 παρ. 7 ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 50 του ν. 4446/2016, τροποποιήθηκε με το άρθρο 54 παρ. 2 του ν. 4465/2017 και το άρθρο 47 παρ. 17 του ν. 4472/2017 και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 87 του ν. 4478/2017.

⁴ Άρθρο 347, παρ. 2 ν. 4412/2016.

1.3. Λειτουργική ανεξαρτησία.

Ο νομοθέτης συνέστησε την Α.Ε.Π.Π. ως Ανεξάρτητη Διοικητική Αρχή με αρμοδιότητα για την εξέταση προσφυγών κάθε ενδιαφερόμενου με σκοπό την ακύρωση μιας πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής, προκειμένου να εξασφαλιστούν οι απαραίτητες εγγυήσεις αμεροληψίας και αντικειμενικότητας.⁵

Ειδικότερα, τα εχέγγυα θεσμικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας της Α.Ε.Π.Π. προσδιορίζονται για τον Πρόεδρο και τα Μέλη αυτής από το άρθρο 349 του ν. 4412/2016, σύμφωνα με το οποίο τα Μέλη της Α.Ε.Π.Π., μεταξύ άλλων, κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, δεσμεύονται μόνο από το νόμο και τη συνείδησή τους και υποχρεούνται να τηρούν τις αρχές της αντικειμενικότητας και της αμεροληψίας. Είναι δε πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης και τελούν, για το λόγο αυτό, σε αναστολή άσκησης οποιουδήποτε έμμισθου δημοσίου ή δικηγορικού λειτουργήματος ή οποιασδήποτε επαγγελματικής δραστηριότητας. Επιπλέον, υποβάλλουν κατ' έτος την προβλεπόμενη στο ν. 3213/2009 (ΦΕΚ Α' 309/31.12.2003) δήλωση περιουσιακής κατάστασης και τη δήλωση οικονομικών συμφερόντων του ν. 4281/2014 (ΦΕΚ Α 160/8-8-2014).

Η λειτουργική ανεξαρτησία εξασφαλίζεται και σε επίπεδο οργάνου, αφού κατά ρητή νομοθετική πρόβλεψη,⁶ η Α.Ε.Π.Π. απολαύει λειτουργικής ανεξαρτησίας από κυβερνητικά όργανα ή άλλες διοικητικές αρχές, και υπόκειται μόνο στον έλεγχο της Βουλής κατά τα οριζόμενα στον Κανονισμό της, ως προεκτέθηκε.

1.4. Οικονομική αυτοτέλεια.

Σύμφωνα με το άρθρο 350 του ν. 4412/2016, η Α.Ε.Π.Π. απολαύει οικονομικής αυτοτέλειας, η οποία εξασφαλίζεται με τη δυνατότητα να καλύπτει με ίδια μέσα τις δαπάνες λειτουργίας και αμοιβής των Μελών και του προσωπικού της. Προς τούτο, έχει ίδια έσοδα και ίδιο προϋπολογισμό. Έως την 31.12.2017, οι δαπάνες της Α.Ε.Π.Π. βάρυναν τις πιστώσεις του τακτικού προϋπολογισμού του Υπουργείου

⁵ Βλ. αιτιολογική έκθεση ν. 4412/2016, σελ. 70.

⁶ Άρθρο 347 παρ. 1 ν. 4412/2016

Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Από την 01.01.2018 η Α.Ε.Π.Π. λειτουργεί χωρίς να επιβαρύνει τον Κρατικό Προϋπολογισμό σύμφωνα με τον Ειδικό Κανονισμό Οικονομικής Διαχείρισης αυτής (ΠΔ 58/2017, «*Ειδικός Κανονισμός Οικονομικής Διαχείρισης της Αρχής Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών*», ΦΕΚ Α' 88/20.06.2017), αντικείμενο του οποίου είναι η ρύθμιση της οικονομικής και εν γένει ταμειακής διαχείρισης της Α.Ε.Π.Π., ο καθορισμός του τρόπου διάθεσης των πιστώσεων της και των κάθε είδους δαπανών της.⁷

1.4.1. Έσοδα.

Σύμφωνα με το άρθρο 350 παρ. 3 του ν. 4412/2016 και το άρθρο 4 παρ. 1 εδ. α' του ΠΔ 58/2017 κύριο οικονομικό πόρο της Α.Ε.Π.Π. αποτελεί η κράτηση ύψους 0,06% που επιβάλλεται επί του συνόλου των συμβάσεων που υπάγονται στο ν. 4412/2016 και η οποία υπολογίζεται επί της αξίας κάθε πληρωμής προ φόρων και κρατήσεων τόσο της αρχικής όσο και κάθε συμπληρωματικής σύμβασης. Πλέον έσοδα της Α.Ε.Π.Π. κατά νόμο συνιστούν τόκοι και λοιπά έσοδα από τη διαχείριση των κεφαλαίων της, δωρεές, κληρονομίες, κληροδοσίες ή εισφορές τρίτων, έσοδα προερχόμενα από την Ευρωπαϊκή Ένωση, χρηματοδότηση μέσω της συλλογικής απόφασης έργου (ΣΑΕ) του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων για τη συμμετοχή της στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, σε ευρωπαϊκά ή συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα καθώς και κάθε άλλος νόμιμος πόρος εν γένει.

Ειδικότερα, σύμφωνα με το άρθρο 350 παρ. 3 του ν. 4412/2016 και το άρθρο 5 παρ. 1 εδ. α' του ΠΔ 58/2017, για την κάλυψη των λειτουργικών αναγκών της Α.Ε.Π.Π. επιβάλλεται κράτηση ύψους 0,06% επί όλων των συμβάσεων που συνάπτονται σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου 4412/2016, από αναθέτουσα αρχή/ αναθέτοντα φορέα ή κεντρική αρχή αγορών, ανεξάρτητα από την πηγή χρηματοδότησής τους. Η κράτηση αυτή υπολογίζεται επί της αξίας κάθε πληρωμής προ φόρων και κρατήσεων της αρχικής, τροποποιητικής ή συμπληρωματικής σύμβασης ή εκτελεστικής σύμβασης που συνάπτεται βάσει συμφωνίας- πλαίσιο ή

---

⁷ Άρθρο 1, ΠΔ 58/2017.

δυναμικού συστήματος αγορών.⁸ Το ποσό της κράτησης παρακρατείται από την αναθέτουσα αρχή/ τον αναθέτοντα φορέα στο όνομα και για λογαριασμό της Α.Ε.Π.Π. και κατατίθεται σε ειδικό τραπεζικό λογαριασμό, η διαχείριση του οποίου γίνεται από την Α.Ε.Π.Π.. Ειδικότερα ζητήματα που άπτονται του καθορισμού του χρόνου, τρόπου υπολογισμού της διαδικασίας και απόδοσης της κράτησης 0,06% υπέρ της Α.Ε.Π.Π. καθορίζονται από την ΚΥΑ 1191/2017 («Καθορισμός του χρόνου, τρόπου υπολογισμού της διαδικασίας παρακράτησης και απόδοσης της κράτησης 0,06% υπέρ της Αρχής Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (Α.Ε.Π.Π.), καθώς και των λοιπών λεπτομερειών εφαρμογής της παραγράφου 3, του άρθρου 350 του ν. 4412/2016 (Α' 147)», ΦΕΚ Β' 969/22.03.2017).

Σε περίπτωση όπου στη σύμβαση δεν αναφέρεται το συμβατικό τίμημα, η κράτηση επιβάλλεται επί του ποσού που αναγράφεται στη σχετική απόφαση ανάληψης υποχρέωσης ή τη συλλογική απόφαση έργου ή μελέτης που εκδίδεται κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 66 του ν. 4270/2014 (ΦΕΚ Α' 143/2014) και του άρθρου 6 του ν.δ. 2957/1954 (ΦΕΚ Α' 186/1957), όπως ισχύουν, αν πρόκειται για έργο ή προμήθεια ή παροχή υπηρεσίας που χρηματοδοτείται από τον προϋπολογισμό του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων.⁹

Ειδικά, στις συμβάσεις παραχώρησης δημοσίων έργων, η κράτηση επιβάλλεται επί της συνολικής αξίας της σύμβασης (συμβατικό αντάλλαγμα) κατά τη σύναψή της, ήτοι του συνολικού κύκλου εργασιών του παραχωρησιούχου καθ' όλη τη διάρκεια της σύμβασης (συμπεριλαμβανομένων των εσόδων από τους χρήστες των έργων, των πληρωμών ή οιασδήποτε χρηματοοικονομικών πλεονεκτημάτων οιασδήποτε μορφής, τα οποία καταβάλλει η αναθέτουσα αρχή/αναθέτοντας φορέας ή άλλη δημόσια αρχή προς τον παραχωρησιούχο και εν είδει Χρηματοδοτικής Συμβολής), εκτός ΦΠΑ, για την εκτέλεση των έργων και των υπηρεσιών που αποτελούν το αντικείμενο της σύμβασης, καθώς και των παρεπόμενων προμηθειών αυτών των έργων και υπηρεσιών.¹⁰

⁸ Άρθρο 3, παρ. 2 ΚΥΑ 1191/2017, ΦΕΚ Β' 969/22.03.2017.

⁹ Άρθρο 2, παρ. 4 ΚΥΑ 1191/2017, ΦΕΚ Β' 969/22.03.2017.

¹⁰ Άρθρο 2, παρ. 5 ΚΥΑ 1191/2017, ΦΕΚ Β' 969/22.03.2017.

Σημειώνεται δε ότι σε περίπτωση που στο πλαίσιο μιας διαδικασίας ανάθεσης συνάπτονται περισσότερες δημόσιες συμβάσεις κατά τμήματα ενός έργου, προμήθειας, ή αγοράς υπηρεσιών, η κράτηση υπολογίζεται επί της αξίας κάθε επιμέρους σύμβασης.¹¹

Από το οικονομικό έτος 2018 και εφεξής, όπως το άρθρο 350 παρ. 4 του ν. 4412/2016 ορίζει, εάν από την οικονομική διαχείριση της Α.Ε.Π.Π. προκύπτει στο τέλος του οικονομικού έτους θετικό αποτέλεσμα χρήσης, ποσοστό του οικονομικού αυτού αποτελέσματος έως ογδόντα τοις εκατό (80%) διατίθεται, με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Οικονομικών, ως έσοδο του Κρατικού Προϋπολογισμού.

1.4.2 Δαπάνες.

Οι δαπάνες της Α.Ε.Π.Π. συνίστανται κατά τις διατάξεις του νόμου ενδεικτικά στην καταβολή πάγιων αποδοχών, πρόσθετων αμοιβών, ασφαλιστικών εισφορών και λοιπών αποζημιώσεων στο προσωπικό που υπηρετεί στην Αρχή, στον Πρόεδρο, τα Μέλη και τα όργανά της, στην πληρωμή ενοικίων και κοινοχρήστων ακινήτων ή κινητών που μισθώνει η Αρχή με κοινή ή χρηματοδοτική μίσθωση, καθώς και την ασφάλιση κτιρίων, επίπλων κ.λπ., στην κάλυψη των κάθε είδους λειτουργικών εξόδων (προμήθεια γραφικής ύλης, φωτισμός, θέρμανση, τηλεπικοινωνιακά και ταχυδρομικά έξοδα, λοιπές προμήθειες αναλώσιμων υλικών κ.λπ.), καθώς και σε κάθε άλλη δαπάνη που προβλέπεται από διάταξη νόμου ή εξυπηρετεί και προάγει τους σκοπούς της.¹²

Οι πραγματοποιηθείσες δαπάνες της Α.Ε.Π.Π. για το έτος 2018 αφορούσαν στην καταβολή αποδοχών και ασφαλιστικών εισφορών στον Πρόεδρο, στο προσωπικό και στα Μέλη και στην κάλυψη των αναγκαίων λειτουργικών εξόδων της.

¹¹ Άρθρο 2, παρ. 6 ΚΥΑ 1191/2017, ΦΕΚ Β' 969/22.03.2017.

¹² Άρθρο 6 του ΠΔ 58/2017.

1.5. Παράβολο.

Επιπλέον, δέον όπως επισημανθεί η ιδιαίτερα σημαντική συμβολή της Α.Ε.Π.Π. στα έσοδα του κρατικού προϋπολογισμού καθότι, σύμφωνα με τα άρθρα 363 του ν. 4412/2016 και 5 του ΠΔ 39/2017, για το παραδεκτό της άσκησης της προδικαστικής προσφυγής κατατίθεται από τον προσφεύγοντα παράβολο υπέρ του Δημοσίου ύψους 0,5% της προϋπολογισθείσας αξίας (χωρίς Φ.Π.Α.) της σχετικής σύμβασης. Σε περίπτωση ολικής ή μερικής αποδοχής ή σιωπηρής απόρριψης της προδικαστικής προσφυγής, το εν λόγω παράβολο επιστρέφεται και σε περίπτωση απόρριψης της προσφυγής, καταπίπτει υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου.

ΜΕΡΟΣ 2ο : ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ Α.Ε.Π.Π..**2.1. Διοικητική Οργάνωση.****2.1.1. Η σύνθεση της Αρχής.**

Η Α.Ε.Π.Π. σε πλήρη συγκρότηση αποτελείται κατά νόμον από τριάντα (31) Μέλη, εκ των οποίων ένα (1) Μέλος είναι ο Πρόεδρος, ενώ θεωρείται ως νόμιμα συγκροτημένη αν έχουν διορισθεί τα μισά τουλάχιστον από αυτά.

2.1.1.1. Ο Πρόεδρος της Α.Ε.Π.Π..

Ο Πρόεδρος της Α.Ε.Π.Π., κ. Φώτιος Θ. Κατσίγιαννης, Πρόεδρος Εφετών Διοικητικών Δικαστηρίων ε.τ., έχει την ευθύνη λειτουργίας της Α.Ε.Π.Π., συντονίζει και κατευθύνει το έργο της και εκδίδει πράξεις που είναι αναγκαίες για τη λειτουργία της. Πιο συγκεκριμένα:

- εκπροσωπεί την Α.Ε.Π.Π. δικαστικώς και εξωδίκως, ενώπιον των δικαστηρίων, κάθε άλλης δημόσιας αρχής και τρίτων,
- συντονίζει και κατευθύνει τη λειτουργία της Α.Ε.Π.Π. και των οργανικών της μονάδων και ασκεί πειθαρχική εξουσία επί του προσωπικού της, ως πειθαρχικός προϊστάμενος, μεριμνώντας για την εκτέλεση των αποφάσεων του Πειθαρχικού Συμβουλίου,
- μεριμνά για την κατάρτιση του προϋπολογισμού, του απολογισμού και του ισολογισμού της Α.Ε.Π.Π., τη διαχείριση των οικονομικών της και τη διάθεση των πιστώσεων, σύμφωνα με τον Κανονισμό Λειτουργίας και Οικονομικής Διαχείρισης και της κείμενης νομοθεσίας,
- ορίζει τα θέματα των συνεδριάσεων της Α.Ε.Π.Π. σε Ολομέλεια και ορίζει τους Προέδρους των κλιμακίων,
- επιβλέπει τη χρέωση των προδικαστικών προσφυγών στα κλιμάκια εκδίκασης,
- συγκαλεί τις συνεδριάσεις και καθορίζει την ημερήσια διάταξη της Ολομέλειας, στην οποία προεδρεύει.

2.1.1.2. Τα Μέλη της Α.Ε.Π.Π..

Ως Μέλη της Αρχής επιλέγονται νομικοί που πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 2 του ΠΔ 50/2001 (Α' 39). Η θητεία των Μελών είναι πενταετής. Η διαδικασία της επιλογής των υποψηφίων για τη θέση των Μελών διενεργείται από το Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού (Α.Σ.Ε.Π.).

Η σύνθεση των Κλιμακίων της Α.Ε.Π.Π. ήταν στις 6.9.2018 η ακόλουθη:

1^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ:

1. ΕΙΡΗΝΗ ΑΨΟΚΑΡΔΟΥ -ΠΡΟΕΔΡΟΣ
2. ΧΡΥΣΑΝΘΗ ΖΑΡΑΡΗ-ΜΕΛΟΣ
3. ΙΩΑΝΝΑ ΘΕΜΕΛΗ-ΜΕΛΟΣ
4. ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΜΙΧΟΛΙΤΣΗ-ΜΕΛΟΣ

2^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

5. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΑΒΒΙΔΗΣ-ΠΡΟΕΔΡΟΣ
6. ΓΕΡΑΣΙΜΟΥΛΑ-ΜΑΡΙΑ ΔΡΑΚΟΝΤΑΕΙΔΗ-ΜΕΛΟΣ
7. ΝΕΚΤΑΡΙΑ-ΠΗΝΕΛΟΠΗ ΤΑΜΑΝΙΔΗ-ΜΕΛΟΣ

3^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

8. ΜΙΧΑΗΛ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ-ΠΡΟΕΔΡΟΣ
9. ΜΙΧΑΗΛ ΣΕΙΡΑΔΑΚΗΣ-ΜΕΛΟΣ
10. ΕΜΜΑΝΟΥΕΛΑ ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΥ-ΜΕΛΟΣ

4^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

11. ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΙΤΣΟΣ-ΠΡΟΕΔΡΟΣ
12. ΜΑΡΙΑ-ΕΛΕΝΗ ΣΙΔΕΡΗ-ΜΕΛΟΣ
13. ΧΡΥΣΑΝΘΗ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΠΟΥΛΟΥ-ΜΕΛΟΣ

5^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

14. ΚΟΡΟΜΠΕΛΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ-ΠΡΟΕΔΡΟΣ
15. ΕΛΙΣΣΑΒΕΤ ΑΛΑΓΙΑΛΟΓΛΟΥ-ΜΕΛΟΣ

16. ΜΑΡΙΑ ΜΑΝΔΡΑΚΗ-ΜΕΛΟΣ

6^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

17. ΜΙΧΑΗΛ ΔΙΑΘΕΣΟΠΟΥΛΟΣ-ΠΡΟΕΔΡΟΣ

18. ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ ΚΟΥΡΗ-ΜΕΛΟΣ

19. ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΠΟΥΛΟΠΟΥΛΟΥ-ΜΕΛΟΣ

Με την με αρ. 1/6.9.2018 απόφαση της ολομέλειας της Α.Ε.Π.Π. εντάχθηκαν στην Αρχή επτά νέα Μέλη. Η ένταξη των Μελών αυτών έλαβε χώρα με ανασυγκρότηση των έξι υφιστάμενων Κλιμακίων και τη συγκρότηση δύο νέων Κλιμακίων, ώστε τα συγκροτούμενα Κλιμάκια να περιλαμβάνουν παλαιά και νέα Μέλη. Με τον τρόπο αυτό διασφαλίστηκε η ομοιογένεια των Κλιμακίων και επετεύχθη η ουσιαστική μέσω των διασκέψεων μετάγχιση της εμπειρίας των παλαιών στα νέα Μέλη, καθώς και η αποφυγή έκδοσης αντιφατικών αποφάσεων με την τήρηση της ήδη χαραχθείσας νομολογίας της Α.Ε.Π.Π.

Εν συνεχεία με την με αρ. 2/25.10.2018 απόφαση της Ολομέλειας της Α.Ε.Π.Π. εντάχθηκε σε Κλιμάκιο της Αρχής ένα επιπλέον Μέλος με ενσωμάτωσή του σε υφιστάμενο Κλιμάκιο.

Εν όψει των παραπάνω η σύνθεση των Κλιμακίων της Αρχής κατά την 31-12-2018 ήταν η ακόλουθη:

1^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ:

1. ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΠΟΥΛΟΠΟΥΛΟΥ-ΠΡΟΕΔΡΟΣ
2. ΜΙΧΑΗΛ ΔΙΑΘΕΣΟΠΟΥΛΟΣ-ΜΕΛΟΣ
3. ΜΑΡΙΑ ΚΑΠΑΡΗ-ΜΕΛΟΣ

2^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

4. ΜΑΡΙΑ ΜΑΝΔΡΑΚΗ-ΠΡΟΕΔΡΟΣ
5. ΓΕΡΑΣΙΜΟΥΛΑ-ΜΑΡΙΑ ΔΡΑΚΟΝΤΑΕΙΔΗ-ΜΕΛΟΣ
6. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΑΒΒΙΔΗΣ-ΜΕΛΟΣ
7. ΑΡΓΥΡΩ ΤΣΟΥΛΟΥΦΑ-ΜΕΛΟΣ

3^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

8. ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ ΚΟΥΡΗ-ΠΡΟΕΔΡΟΣ
9. ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΑΛΑΓΙΑΛΟΓΛΟΥ-ΜΕΛΟΣ
10. ΜΑΡΙΑ-ΕΛΕΝΗ ΣΙΔΕΡΗ-ΜΕΛΟΣ
11. ΕΜΜΑΝΟΥΕΛΑ ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΥ-ΜΕΛΟΣ

4^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

12. ΠΗΝΕΛΟΠΗ-ΝΕΚΤΑΡΙΑ ΤΑΜΑΝΙΔΗ-ΠΡΟΕΔΡΟΣ
13. ΚΥΡΙΑΚΗ ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΥ-ΜΕΛΟΣ
14. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΟΡΟΜΠΕΛΗΣ-ΜΕΛΟΣ

5^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

15. ΑΝΝΑ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΟΥ-ΠΡΟΕΔΡΟΣ
16. ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΜΙΧΟΛΙΤΣΗ-ΜΕΛΟΣ
17. ΜΙΧΑΗΛ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ-ΜΕΛΟΣ

6^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

18. ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ ΚΑΝΑΒΑ-ΠΡΟΕΔΡΟΣ
19. ΕΙΡΗΝΗ ΑΨΟΚΑΡΔΟΥ-ΜΕΛΟΣ
20. ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΣΙΑΠΕΡΑΣ-ΜΕΛΟΣ

7^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

21. ΧΡΥΣΑΝΘΗ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΠΟΥΛΟΥ-ΠΡΟΕΔΡΟΣ
22. ΧΡΥΣΑΝΘΗ ΖΑΡΑΡΗ-ΜΕΛΟΣ
23. ΔΗΜΗΤΡΑ ΜΠΑΧΤΣΕΒΑΝΙΔΟΥ-ΜΕΛΟΣ
24. ΜΙΧΑΗΛ ΣΕΙΡΑΔΑΚΗΣ-ΜΕΛΟΣ

8^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

25. ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΩΚΟΣ-ΠΡΟΕΔΡΟΣ
26. ΙΩΑΝΝΑ ΘΕΜΕΛΗ-ΜΕΛΟΣ
27. ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΙΤΣΟΣ-ΜΕΛΟΣ

2.1.1.3. Κωλύματα Μελών της Α.Ε.Π.Π.

Σύμφωνα με το άρθρο 7 του ΠΔ 38/2017 τα Μέλη της Α.Ε.Π.Π. οφείλουν να απέχουν από κάθε ενέργεια ή διαδικασία που συνιστά συμμετοχή σε λήψη απόφασης ή διατύπωση γνώμης ή πρότασης εφόσον: α) η ικανοποίηση προσωπικού συμφέροντός τους συνδέεται με την έκβαση της υπόθεσης ή β) είναι σύζυγοι ή συγγενείς εξ αίματος ή εξ αγχιστείας, κατ' ευθεία μεν γραμμή απεριορίστως εκ πλαγίου δε έως και τετάρτου βαθμού, με κάποιον από τους ενδιαφερόμενους ή γ) έχουν ιδιαίτερο δεσμό ή ιδιάζουσα σχέση ή εχθρότητα με τους ενδιαφερόμενους.

Σύμφωνα, περαιτέρω, με το ίδιο ως άνω άρθρο 7 του ΠΔ 38/2017 τα Μέλη της Α.Ε.Π.Π. οφείλουν να απέχουν από την άσκηση των καθηκόντων τους σε υπόθεση στην οποία έχουν αναμειχθεί με την ιδιότητα του πληρεξουσίου, αντιπροσώπου, εκπροσώπου, συμβούλου, μάρτυρα, πραγματογνώμονα ή νομικού παραστάτη. Μέλος το οποίο κρίνει ότι συντρέχει στο πρόσωπο του λόγος που επιβάλλει την αποχή του, οφείλει να το δηλώσει αμέσως στον Πρόεδρο και να απέχει από οποιαδήποτε ενέργεια. Αίτηση εξαίρεσης Μέλους μπορούν να υποβάλλουν με αίτησή τους προς τον Πρόεδρο της Α.Ε.Π.Π. και οι ενδιαφερόμενοι σε όλα τα στάδια της διαδικασίας.

2.1.2. Συνεδριάσεις και τρόπος λήψης αποφάσεων.

Η Αρχή σε πλήρη ανάπτυξη αποτελείται κατά νόμον από δέκα (10) Κλιμάκια, συγκροτούμενα το καθένα από τρία Μέλη της Α.Ε.Π.Π. Κάθε κλιμάκιο συνεδριάζει ύστερα από πρόσκληση του μέλους που ασκεί καθήκοντα Προέδρου. Όπως, ήδη, αναφέρθηκε στις 31.12.2018 είχαν συγκροτηθεί και λειτουργούσαν στην Α.Ε.Π.Π. οκτώ (8) Κλιμάκια.

Όταν πρόκειται για υπόθεση μεγάλης σπουδαιότητας ή προκειμένου να αποφευχθεί ο κίνδυνος έκδοσης αντιφατικών αποφάσεων, η Α.Ε.Π.Π. συνεδριάζει σε αυξημένη σύνθεση, όπως ειδικότερα ορίζεται στον Κανονισμό Λειτουργίας της (άρθρο 353 του ν. 4412/2016 και άρθρο 1 παρ. 2 του πδ 38/2017).

Σε εφαρμογή της ανωτέρω πρόβλεψης συγκροτήθηκε δυνάμει της με αρ. 1/6.9.2018 απόφασης της Ολομέλειας της Α.Ε.Π.Π. η Επταμελής Σύνθεση της Αρχής στην οποία εισάγονται κατά την κρίση του Προέδρου της Αρχής, υποθέσεις μεγάλης σπουδαιότητας, ιδίως εκείνες των οποίων το αντικείμενο συνάπτεται με θέματα γενικότερης σημασίας ή με θέματα συμβάσεων παραχώρησης, καθώς επίσης και υποθέσεις από την εξέταση των οποίων θα εξασφαλίζεται, κατά ρητή απαίτηση του νομοθέτη, αναχθείσα, μάλιστα σε πρωταρχική προτεραιότητα για την εμπέδωση της ασφάλειας δικαίου, η σε κάθε περίπτωση αποφυγή έκδοσης αντιφατικών αποφάσεων.

Η Επταμελής Σύνθεση της Αρχής είναι η ακόλουθη:

1. ΦΩΤΙΟΣ ΚΑΤΣΙΓΙΑΝΝΗΣ (Πρόεδρος)
2. ΜΙΧΑΗΛ ΔΙΑΘΕΣΟΠΟΥΛΟΣ (Μέλος)
3. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΟΡΟΜΠΕΛΗΣ (Μέλος)
4. ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ ΚΟΥΡΗ (Μέλος)
5. ΜΙΧΑΗΛ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ (Μέλος)
6. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΑΒΒΙΔΗΣ (Μέλος)
7. ANNA ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΟΥ (Μέλος)

Η Α.Ε.Π.Π. συνεδριάζει σε Ολομέλεια, κάθε φορά που ανακύπτει ζήτημα αρμοδιότητάς της, για θέματα που περιλαμβάνονται στην ημερήσια διάταξη, η οποία συντάσσεται από τον Πρόεδρο της Αρχής, όπως ορίζεται στο άρθρο 353 του ν. 4412/2016 (Α` 147) και στο άρθρο 2 του ΠΔ 38/2017. Κατά το έτος 2018 η Α.Ε.Π.Π. συνεδρίασε σε Ολομέλεια τρεις φορές εκδίδοντας ισάριθμες αποφάσεις για θέματα της αρμοδιότητάς της.

Η Ολομέλεια συνεδριάζει στην έδρα της Αρχής. Οι συνεδριάσεις της είναι μυστικές. Απαιτούμενη απαρτία για τη λήψη των αποφάσεων της Ολομέλειας συνιστά η παρουσία τουλάχιστον 2/3 των Μελών της. Οι αποφάσεις της Ολομέλειας λαμβάνονται με την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων Μελών. Αν δεν καθίσταται δυνατός ο σχηματισμός της πλειοψηφίας αυτής, η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται ωστόσο σχηματιστεί απόλυτη πλειοψηφία με την υποχρεωτική προσχώρηση, κάθε φορά, εκείνου ή εκείνων που διατυπώνουν την ασθενέστερη γνώμη, σε μια από τις

επικρατέστερες. Σε περίπτωση ισοψηφίας στην Ολομέλεια υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου. Οι απόψεις της μειοψηφίας καταγράφονται στα πρακτικά.

2.1.3. Ο μηχανισμός εκ περιτροπής κατανομής υποθέσεων.

Οι προδικαστικές προσφυγές προσδιορίζονται προς εξέταση στα κλιμάκια με βάση τη σειρά κατάθεσής τους (ήτοι, η πρώτη στο 1^ο Κλιμάκιο, η δεύτερη στο 2^ο Κλιμάκιο, κ.ο.κ.). Η εκ περιτροπής κατανομή των υποθέσεων σε συνδυασμό με την εκ των προτέρων - και όχι *ad hoc* - απόφαση σύνθεσης των κλιμακίων εξασφαλίζουν τη μέγιστη δυνατή αντικειμενικότητα και διαφάνεια της διαδικασίας εξέτασης και της λήψης απόφασης επί των προσφυγών. Ο Πρόεδρος δύναται να μεταβάλει τον εν λόγω προσδιορισμό, ιδίως σε περιπτώσεις συνάφειας.

2.2. Οργανωτική δομή και αρμοδιότητες.

Σύμφωνα με το άρθρο 1 του ΠΔ 57/2017 (ΦΕΚ Α 88/20-6-2017), οι οργανικές μονάδες της Α.Ε.Π.Π. είναι:

- το Γραφείο Προέδρου, βασική αρμοδιότητα του οποίου αποτελεί η υποστήριξη του Προέδρου της Α.Ε.Π.Π.,
- η Γραμματεία Κλιμακίων, η οποία υπάγεται απευθείας στον Πρόεδρο της Α.Ε.Π.Π. και είναι αρμόδια για την παροχή υποστήριξης προς τα Κλιμάκια, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον εκάστοτε ισχύοντα Κανονισμό Λειτουργίας της Α.Ε.Π.Π.,
- η Νομική Υπηρεσία, η οποία επίσης υπάγεται απευθείας στον Πρόεδρο της Α.Ε.Π.Π., με βασικές αρμοδιότητές της τη δικαστική εκπροσώπηση της Α.Ε.Π.Π. και το νομικό έλεγχο των διακηρύξεων και σχεδίων συμβάσεων, που συνάπτει η Α.Ε.Π.Π. για την κάλυψη των αναγκών της,
- η Γενική Διεύθυνση Επιστημονικής και Διοικητικής Υποστήριξης, η οποία περιλαμβάνει: α) τη Διεύθυνση Υποστήριξης Κλιμακίων και Επιστημονικών Υπηρεσιών, που είναι βασικά αρμόδια για την επιστημονική υποβοήθηση των Κλιμακίων κατά την εξέταση των προδικαστικών προσφυγών και των λοιπών ένδικων βοηθημάτων που ασκούνται ενώπιον της Α.Ε.Π.Π. αποτελείται δε από το Τμήμα Πληροφορικής και το Τμήμα Υποστήριξης

Κλιμακίων και Επιστημονικών Υπηρεσιών Υπηρεσιών, β) τη Διεύθυνση Διοικητικών και Οικονομικών Υπηρεσιών, η οποία είναι αρμόδια για τον σχεδιασμό και την υποστήριξη εφαρμογής των οικονομικών, διαχειριστικών και διοικητικών διαδικασιών που απαιτούνται για τη λειτουργία της Γενικής Διεύθυνσης και αποτελείται από τα Τμήματα: i) Ανθρώπινου Δυναμικού και Οργάνωσης, ii) Προϋπολογισμού, Μισθοδοσίας και Εκκαθάρισης Δαπανών και iii) Λογιστικής Παρακολούθησης και Πληρωμής Δαπανών.

Ακολουθεί σχηματική απεικόνιση του οργανογράμματος της Αρχής:

2.3 Ανθρώπινο δυναμικό.

Σύμφωνα με τα άρθρα 9 έως 11 του ΠΔ 57/2017 «Οργανισμός της Αρχής Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών», το σύνολο των οργανικών θέσεων προσωπικού της Α.Ε.Π.Π. ανέρχεται σε 123 θέσεις, εκ των οποίων οι σαράντα πέντε (45) αντιστοιχούν στο τακτικό προσωπικό, οι εβδομήντα δύο (72) σε θέσεις ειδικού επιστημονικού προσωπικού και οι έξι (6) σε προσωπικό ειδικών θέσεων.

Ειδικότερα κατά το άρθρο 9 του ΠΔ 57/2017, οι οργανικές θέσεις τακτικού προσωπικού κατανέμονται, κατά κατηγορία και κλάδο, ως ακολούθως:

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: ΤΑΚΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΚΛΑΔΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΘΕΣΕΩΝ
ΠΕ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ	20
ΤΕ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ- ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ	3
	ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ & ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	3
	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ	6
ΔΕ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΕΩΝ	10
ΥΕ	ΕΠΙΜΕΛΗΤΩΝ	3
	ΣΥΝΟΛΟ	45

(Πηγή: ΠΔ 57/2017, ίδια επεξεργασία)

Η κατανομή των προβλεπόμενων θέσεων του Ειδικού Επιστημονικού Προσωπικού απεικονίζεται στον Πίνακα 2.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2: ΕΙΔΙΚΟ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ.

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΘΕΣΕΩΝ
ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ	10
ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ	4
ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ	3
ΧΗΜΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ	2
ΝΟΜΙΚΩΝ	15
ΧΗΜΙΚΩΝ	2
ΒΙΟΛΟΓΩΝ/ΒΙΟΧΗΜΙΚΩΝ	3
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ	10
ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΩΝ	15
ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΟΛΟΓΩΝ	3
ΦΑΡΜΑΚΟΠΟΙΩΝ	5

ΣΥΝΟΛΟ

72

(Πηγή: ΠΔ 57/2017, ίδια επεξεργασία)

Οι οργανικές θέσεις προσωπικού ειδικών θέσεων κατανέμονται, ως εξής:

- 1 θέση Γενικού Διευθυντή, πενταετούς θητείας, πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης και
- 5 θέσεις Νομικών Συμβούλων, δικηγόρων παρ' Αρείω Πάγω, με πάγια αντιμισθία.

2.4. Στελέχωση της Αρχής.

Βασική μέριμνα της Αρχής υπήρξε από τη σύστασή της και παραμένει η ολοκλήρωση της στελέχωσής της με το κατάλληλο ανθρώπινο δυναμικό με σκοπό την περαιτέρω βελτίωση της λειτουργίας της και την αναβάθμιση της ποιότητας του έργου της.

Υπό το πρίσμα των ανωτέρω η Α.Ε.Π.Π. αξιοποίησε το 2018 διαδικασίες στελέχωσης τόσο για την κάλυψη των επειγουσών-τρεχουσών αναγκών της όσο και για την ολοκλήρωση της στελέχωσής της με διοικητικό και ειδικό επιστημονικό προσωπικό δυνάμει διαδικασιών επιλογής που διενεργούνται από το Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού (Α.Σ.Ε.Π.). Ειδικότερα:

- Στις 22.01.2018 εκδόθηκε η με αρ. 2Ε/2018 (ΦΕΚ ΤΕΥΧΟΣ ΑΣΕΠ/1/22.1.2018) προκήρυξη του Α.Σ.Ε.Π. για την πλήρωση εβδομήντα δύο (72) θέσεων Ειδικού Επιστημονικού Προσωπικού σύμφωνα με το άρθρο 19 του ν. 2190/1994 και ειδικότερα: α) Δέκα (10) θέσεων ΠΕ Πολιτικών Μηχανικών, β) τεσσάρων (4) θέσεων ΠΕ Ηλεκτρολόγων Μηχανικών, γ) τριών (3) θέσεων ΠΕ Μηχανολογικών Μηχανικών, δ) δύο (2) θέσεων ΠΕ Χημικών Μηχανικών, ε) δεκαπέντε (15) θέσεων ΠΕ Νομικών, στ) δύο (2) θέσεων ΠΕ Χημικών, ζ) τριών (3) θέσεων ΠΕ Βιολόγων-Βιοχημικών, η) δέκα (10) θέσεων ΠΕ Επιστημόνων Πληροφορικής, θ) δεκαπέντε (15) θέσεων ΠΕ Οικονομολόγων, ι) τριών (3) θέσεων ΠΕ Στατιστικολόγων και ια) πέντε (5) θέσεων ΠΕ Φαρμακοποιών.

Μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2018 είχε ολοκληρωθεί η διαδικασία πλήρωσης τριών (3) θέσεων ΠΕ Στατιστολόγων, ενώ εκδόθηκαν από το Α.Σ.Ε.Π. τα οριστικά αποτελέσματα για την πλήρωση δέκα (10) θέσεων ΠΕ Νομικών και δύο (2) θέσεων ΠΕ Χημικών Μηχανικών. Έως την ανωτέρω ημερομηνία είχαν εκδοθεί, επίσης, από το Α.Σ.Ε.Π τα προσωρινά αποτελέσματα για την πλήρωση όλων των παραπάνω κατηγοριών θέσεων Ειδικού Επιστημονικού Προσωπικού πλην των κατηγοριών ΠΕ Οικονομολόγων και ΠΕ Επιστημόνων Πληροφορικής.

Η στελέχωση της Α.Ε.Π.Π. με εξειδικευμένους εμπειρογνώμονες κρίνεται κομβική για την αποτελεσματική εκπλήρωση των σκοπών της Αρχής, λόγω της εξειδικευμένης γνώσης και εμπειρίας του εν λόγω προσωπικού επί ζητημάτων που καλύπτουν το ευρύ αντικείμενο των ανατιθέμενων δημοσίων συμβάσεων.

- Στις 08.02.2018 εκδόθηκε η με αρ. 2Κ/2018 (ΦΕΚ ΤΕΥΧΟΣ ΑΣΕΠ/6/8.2.2018) προκήρυξη του Α.Σ.Ε.Π. για την πλήρωση με σειρά προτεραιότητας σαράντα δύο (42) θέσεων διοικητικού τακτικού προσωπικού Πανεπιστημιακής, Τεχνολογικής, Δευτεροβάθμιας και Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης και ειδικότερα: α) Δεκαεννέα θέσεων (19) ΠΕ Διοικητικού-Οικονομικού, β) τριών (3) θέσεων ΤΕ Διοικητικού-Λογιστικού, γ) τριών (3) θέσεων ΤΕ Δημοσίων Σχέσεων και Επικοινωνίας, δ) έξι (6) θέσεων ΤΕ Πληροφορικής, ε) εννέα (9) θέσεων ΔΕ Διοικητικών-Γραμματέων και στ) δύο (2) θέσεων ΥΕ Επιμελητών. Η διαδικασία επιλογής από το Α.Σ.Ε.Π. βρίσκεται σε εξέλιξη.
- Η Α.Ε.Π.Π. προέβη με την από 15-3-2018 με αρ. ΣΟΧ1/2018 προκήρυξή της στην πρόσληψη έντεκα (11) συνολικά υπαλλήλων με συμβάσεις εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου (οκτάμηνης διάρκειας) για την κάλυψη των τρεχουσών αναγκών της σε διοικητικό προσωπικό και ειδικότερα τριών (3) υπαλλήλων ΠΕ Διοικητικού-Οικονομικού, δύο (2) υπαλλήλων ΤΕ Διοικητικού Λογιστικού, ενός (1) υπαλλήλου ΤΕ Πληροφορικής, τεσσάρων (4) υπαλλήλων ΤΕ Διοικητικών Γραμματέων και ενός (1) υπαλλήλου ΥΕ Επιμελητών.

- Δυνάμει της από 4.7.2018 πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος, η Α.Ε.Π.Π. προέβη στην ενίσχυση του ανθρωπίνου δυναμικού της με αποσπάσεις διοικητικού προσωπικού από το δημόσιο και τον ευρύτερο δημόσιο τομέα και ειδικότερα ενός (1) υπαλλήλου ΔΕ Διοικητικού Λογιστικού και ενός (1) υπαλλήλου ΔΕ Διοικητικών-Γραμματέων.

Ενόψει των ανωτέρω, μέχρι την 31.12.2018, η στελέχωση της Αρχής ήταν η εξής:

ΠΙΝΑΚΑΣ 3: ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ Α.Ε.Π.Π.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	ΠΛΗΘΟΣ	%
ΕΙΔΙΚΟ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	ΝΟΜΙΚΩΝ	3	4,2%
	ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΩΝ	1	1,4%
	ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΟΛΟΓΩΝ	2	2,8%
ΤΑΚΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ			
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ	2	4,4%
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ- ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ	2	4,4%
ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ - ΓΡΑΜΜΑΤΕΩΝ	3	6,7%
Σύνολο		13	11,1%

(Πηγή: Τμήμα Ανθρώπινου Δυναμικού και Οργάνωσης, ίδια επεξεργασία)

Από τα παραπάνω συνάγεται ότι έως 31.12.2018 είχε καλυφθεί ποσοστό 15,5% των προβλεπόμενων θέσεων τακτικού προσωπικού και ποσοστό 8,4% των αντίστοιχων θέσεων Ειδικού Επιστημονικού Προσωπικού.

Αξίζει να σημειωθεί, πως το ανθρώπινο δυναμικό της Α.Ε.Π.Π., τόσο σε επίπεδο Προέδρου και Μελών όσο και λοιπού προσωπικού, αποτελείται από στελέχη υψηλού μορφωτικού επιπέδου και αυξημένων τυπικών και ουσιαστικών προσόντων. Ενδεικτικώς και σε ό,τι αφορά τα Μέλη της Α.Ε.Π.Π. ένα Μέλος (1) είναι κάτοχος 3 μεταπτυχιακών τίτλων και τέσσερα (4) είναι κάτοχοι 2 μεταπτυχιακών τίτλων.

Εν κατακλείδι, η Α.Ε.Π.Π. κατά το δεύτερο έτος λειτουργίας της προχώρησε σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες σύμφωνα με το οικείο θεσμικό πλαίσιο για την

ολοκλήρωση της στελέχωσής της με διοικητικό και ειδικό επιστημονικό προσωπικό, που ανταποκρίνεται με συστηματικό και οργανωμένο τρόπο στις πολλαπλές προκλήσεις της αποστολής της.

2.5. Χρήση τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνιών/Ηλεκτρονική διακυβέρνηση (e-Governance).

Η Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση (e-governance) αφορά στον εκσυγχρονισμό του Κράτους και της Δημόσιας Διοίκησης, με όχημα τις Τεχνολογίες Πληροφοριών και Επικοινωνιών (ΤΠΕ), με στόχο το ριζικό μετασχηματισμό των υφιστάμενων διαδικασιών και την αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών σε υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας, προκειμένου η Διοίκηση να καταστεί αποτελεσματικότερη και αποδοτικότερη, εξασφαλίζοντας την ικανοποίηση των αναγκών του κοινωνικού συνόλου και την εφαρμογή πρακτικών χρηστής διοίκησης.

Η Α.Ε.Π.Π. επιδιώκει και υποστηρίζει την υιοθέτηση και εμπέδωση των Τεχνολογιών Πληροφοριών και Επικοινωνιών σε όλους τους τομείς της δράσης της και ειδικότερα σε ό,τι αφορά τη διαδικασία κατάθεσης και εξέτασης των προδικαστικών προσφυγών με στόχο την αποτελεσματική και ορθολογική λειτουργία της ως θεματοφύλακα νομιμότητας και διαφάνειας στο πεδίο των δημοσίων συμβάσεων.

Ειδικότερα, σύμφωνα με το άρθρο 362 του ν. 4412/2016 και το άρθρο 8 του ΠΔ 39/2017 η προδικαστική προσφυγή κατατίθεται ηλεκτρονικά στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού και κοινοποιείται στην Α.Ε.Π.Π. με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Ομοίως, κατά τα άρθρα 362 παρ.3 του ν. 4412/2016 και 7 του ΠΔ 39/2017 η παρέμβαση ασκείται ενώπιον της Α.Ε.Π.Π. ηλεκτρονικά, κατά τα οριζόμενα για την κατάθεση της προδικαστικής προσφυγής. Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 19 του ΠΔ 39/2017 οι αποφάσεις των σχηματισμών της Α.Ε.Π.Π. και οι αποφάσεις για τη χορήγηση αναστολής-προσωρινών μέτρων κοινοποιούνται στους ενδιαφερόμενους με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο.

Η Α.Ε.Π.Π., αντιλαμβανόμενη τη σημασία των ΤΠΕ για την αποτελεσματική εκτέλεση της αποστολής της, πρωτοπορεί στη χρήση των τεχνολογιών αυτών,

έχοντας ήδη το 2018, ήτοι, κατά το δεύτερο, μόλις, έτος λειτουργίας της, θέσει σε εφαρμογή ένα πλήρως ψηφιοποιημένο σύστημα κατάθεσης/εξέτασης προδικαστικών προσφυγών, διακίνησης εγγράφων και τήρησης ηλεκτρονικού αρχείου.

Ενόψει των παραπάνω, έχει εγκατασταθεί και λειτουργεί στην Α.Ε.Π.Π. σύστημα ηλεκτρονικού πρωτοκόλλου και διαχείρισης εγγράφων μέσω της πλατφόρμας «Πάπυρος» για την ηλεκτρονική πρωτοκόλληση, ψηφιοποίηση, αρχειοθέτηση, διαχείριση, διακίνηση και ψηφιακή υπογραφή εγγράφων που εισέρχονται, εξέρχονται ή διακινούνται μέσω των τεχνολογιών Διαχείρισης Εγγράφων και Ροής Εργασιών (Document & Workflow Management).

Η ως άνω ηλεκτρονική πλατφόρμα υποστηρίζει μεταξύ άλλων:

- Την ενσωμάτωση ψηφιακής υπογραφής μέσα από γραφική διεπαφή του υποσυστήματος διαχείρισης εγγράφων.
- Τη λήψη ασφαλούς χρονοσήμανσης (μέσω της Εθνικής Πύλης Ερμής) κατά την ψηφιακή υπογραφή ενός εγγράφου.
- Τη λήψη εισερχομένων εγγράφων σε ψηφιακή μορφή από mail server και fax server.
- Την παρακολούθηση της διακίνησης εγγράφου εντός της Α.Ε.Π.Π..
- Τη διαχείριση εξερχομένου εγγράφου με χρήση της διάταξης ψηφιακής υπογραφής που χρησιμοποιείται από το Ελληνικό Δημόσιο (Εθνική Πύλη Ερμής) καθώς και της ενσωμάτωσης κατάλληλων μεταδεδομένων.
- Την επισύναψη εξερχομένου εγγράφου σε μήνυμα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας και αποστολής του στον παραλήπτη.

Εν όψει των ανωτέρω, τα αιτήματα της Α.Ε.Π.Π. προς τις αναθέτουσες αρχές για την παροχή πρόσβασης στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού, η αποστολή των απόψεων και του πλήρους φακέλου του διαγωνισμού από τις αναθέτουσες αρχές προς την Α.Ε.Π.Π., η αποστολή των υπομνημάτων των προσφευγόντων και των παρεμβαινόντων οικονομικών φορέων προς την Α.Ε.Π.Π., η κοινοποίηση των πράξεων ορισμού εισηγητή και ημερομηνίας εξέτασης των προδικαστικών προσφυγών, η κοινοποίηση των οριστικών αποφάσεων και των αποφάσεων λήψης

προσωρινών μέτρων προς τους οικονομικούς φορείς, η παρακολούθηση της συμμόρφωσης των αναθετουσών αρχών προς τις αποφάσεις της Α.Ε.Π.Π., καθώς και κάθε εν γένει επικοινωνία της Αρχής με τα μέρη της διαφοράς λαμβάνει χώρα ηλεκτρονικά (βλ. και άρθρο 365 παρ. 1 του ν. 4412/2016 και άρθρο 9 του ΠΔ 39/2017).

Το παραπάνω, δε, ηλεκτρονικό σύστημα το οποίο έχει υιοθετήσει η Αρχή αποτελεί μια πρόσθετη δικλείδα ασφαλείας και διαφάνειας ως προς την τήρηση των προβλεπόμενων από το οικείο θεσμικό πλαίσιο προθεσμιών (όπως λ.χ. της αποκλειστικής εικοσαήμερης προθεσμίας έκδοσης των αποφάσεων της Α.Ε.Π.Π.), συμβάλλοντας στην εν γένει εδραίωση της ασφάλειας δικαίου στο πλαίσιο των ως άνω διαδικασιών ενώπιον της Αρχής.

Επισημαίνεται, περαιτέρω, ότι σύμφωνα με το άρθρο 365 παρ. 6 του ν. 4412/2016 και το άρθρο 19 παρ. 2 του ΠΔ 39/2017, οι αποφάσεις της Α.Ε.Π.Π. αναρτώνται ανωνυμοποιημένες στην ιστοσελίδα της Αρχής με σκοπό, αφενός μεν την επαύξηση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών ανάθεσης μέσω του παιδευτικού ρόλου που επιτελούν οι εν λόγω αποφάσεις, αφετέρου δε τη διασφάλιση πλήρους διαφάνειας.

Εν κατακλείδι, η προσήλωση της Α.Ε.Π.Π. στη χρήση, κατά τα ανωτέρω, Τεχνολογιών Πληροφοριών και Επικοινωνιών και ειδικότερα το σύστημα ηλεκτρονικής διακίνησης εγγράφων με χρήση ψηφιακής υπογραφής, ηλεκτρονικής επικοινωνίας με τους οικονομικούς φορείς και ηλεκτρονικής κοινοποίησης αποφάσεων, έχει ήδη συμβάλει δραστικά στην καταπολέμηση της γραφειοκρατίας με την κατάργηση των έγχαρτων διαδικασιών, καθώς και στην απλοποίηση και επιτάχυνση των διαδικασιών κατάθεσης και εξέτασης των προδικαστικών προσφυγών προς όφελος όλων των εμπλεκόμενων μερών, αλλά και του δημοσίου συμφέροντος, σύμφωνα και με τους ειδικότερους στόχους της «Στρατηγικής για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση 2014-2020» του Υπουργείου Διοικητικής Ανασυγκρότησης.

ΜΕΡΟΣ 3ο : ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ – ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ - ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑ Α.Ε.Π.Π. ΕΤΟΥΣ 2018.

Κατά το έτος 2018, η Αρχή πέτυχε ικανοποιητικά αποτελέσματα τόσο ως προς την έγκαιρη έκδοση αποφάσεων εντός των προθεσμιών που προβλέπει το οικείο θεσμικό πλαίσιο όσο και ως προς το σημαντικά αυξημένο σε σχέση με το 2017 αριθμό προδικαστικών προσφυγών επί των οποίων κλήθηκε να αποφανθεί.

Οι ακόλουθοι πίνακες αποτυπώνουν τα αποτελέσματα της λειτουργίας της Αρχής και καταδεικνύουν το βαθμό επίτευξης των στόχων που ο νομοθέτης έθεσε με την ίδρυση της Α.Ε.Π.Π., ως αυτοί καταγράφηκαν ανωτέρω και ανάγονται κατά κύριο λόγο στην επίτευξη ασφάλειας δικαίου και ταχείας και αποτελεσματικής προστασίας κατά το αναθεσιακό στάδιο των δημοσίων συμβάσεων.

3.1. Στατιστικά στοιχεία.

3.1.1. Πλήθος κατατεθειμένων προσφυγών και παρεμβάσεων.

Κατά το χρονικό διάστημα από 1/1/2018 έως 31/12/2018 κατατέθηκαν ενώπιον της Α.Ε.Π.Π συνολικά χίλιες τετρακόσιες οκτώ (1.408) προδικαστικές προσφυγές. Στον πίνακα και το γράφημα που ακολουθούν αποτυπώνεται ο αριθμός των προσφυγών που κατατέθηκαν ανά μήνα και συνολικά.

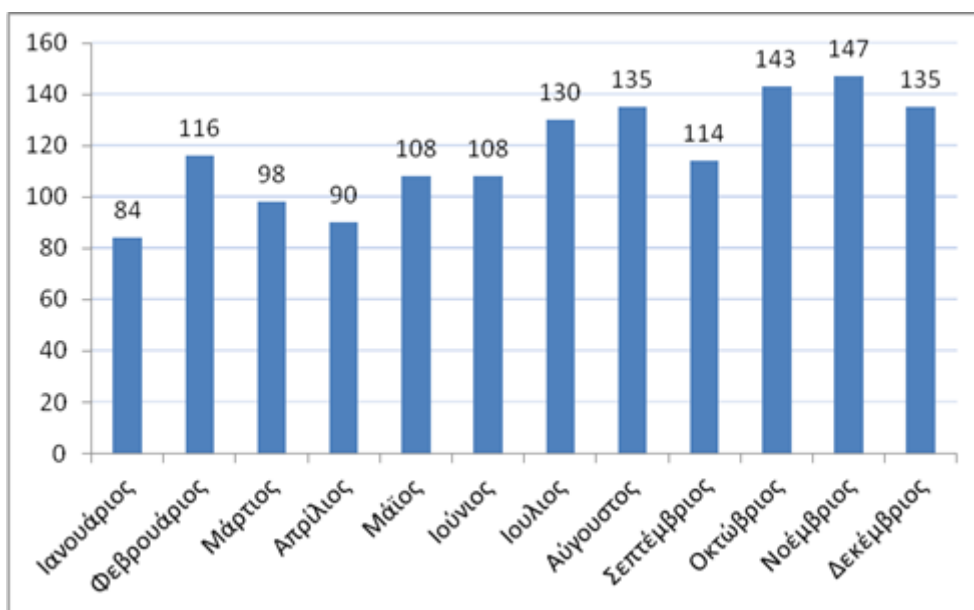
ΠΙΝΑΚΑΣ 4: ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΕΙΣ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΑΝΑ ΜΗΝΑ

ΠΛΗΘΟΣ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ							
ΜΗΝΑΣ	ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ	ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ	ΜΑΡΤΙΟΣ	ΑΠΡΙΛΙΟΣ	ΜΑΙΟΣ	ΙΟΥΝΙΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ
ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ	84	116	98	90	108	108	
ΜΗΝΑΣ	ΙΟΥΛΙΟΣ	ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ	ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ	ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ	ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ	ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ	1408
ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ	130	135	114	143	147	135	

(Πηγή: Τμήμα Πληροφορικής Α.Ε.Π.Π.)

Η κατάθεση προσφυγών διατηρήθηκε σε υψηλά επίπεδα καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, όπως παρουσιάζεται και στο επόμενο Γράφημα.

ΓΡΑΦΗΜΑ 1: ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΕΙΣ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΑΝΑ ΜΗΝΑ

(Πηγή: Τμήμα Πληροφορικής Α.Ε.Π.Π.)

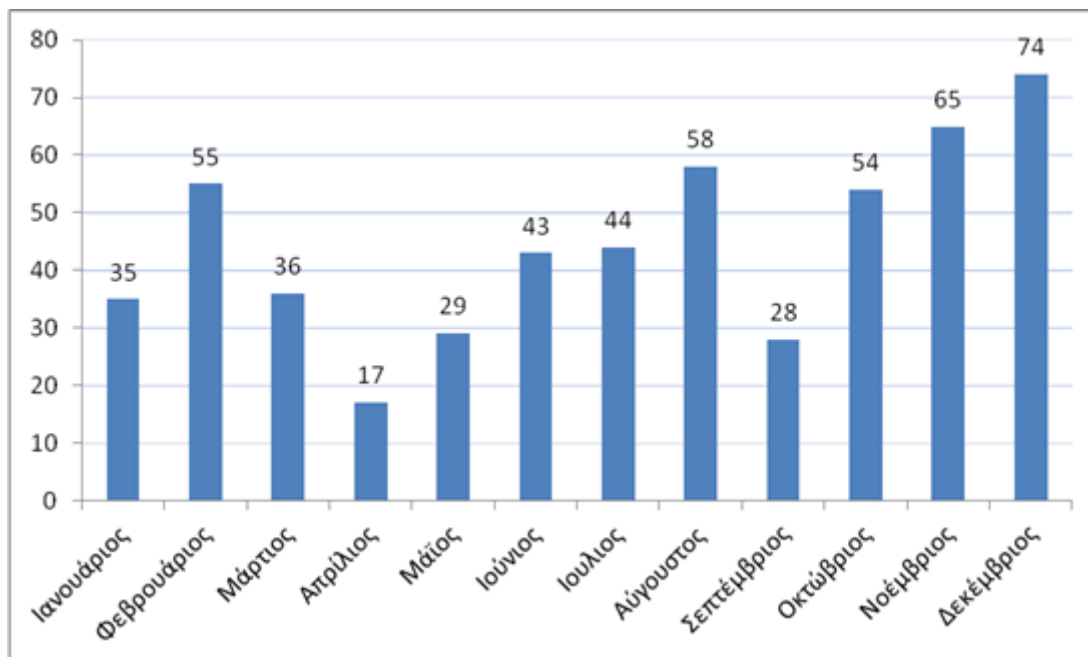
Αντίστοιχα με τον αριθμό προδικαστικών προσφυγών, σε υψηλά επίπεδα διατηρήθηκε και ο αριθμός παρεμβάσεων, με αυξομειώσεις μεταξύ των μηνών. Συνολικά, κατά τη διάρκεια του 2018, κατατέθηκαν πεντακόσιες τριάντα οκτώ (538) παρεμβάσεις επί του συνόλου των χιλίων τετρακοσίων οκτώ (1.408) προδικαστικών προσφυγών του έτους.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5 : ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΕΠΙ ΣΥΝΟΛΟΥ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

ΠΛΗΘΟΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΑΝΑ ΜΗΝΑ							
ΜΗΝΑΣ	ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ	ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ	ΜΑΡΤΙΟΣ	ΑΠΡΙΛΙΟΣ	ΜΑΙΟΣ	ΙΟΥΝΙΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ
ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ	35	55	36	17	29	43	
% ΕΠΙ ΣΥΝΟΛΟΥ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ	41,7%	47,4%	36,7%	18,9%	26,9%	39,8%	
ΜΗΝΑΣ	ΙΟΥΛΙΟΣ	ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ	ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ	ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ	ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ	ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ	% ΕΠΙ ΣΥΝΟΛΟΥ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ
ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ	44	58	28	54	65	74	
% ΕΠΙ ΣΥΝΟΛΟΥ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ	33,8%	43,0%	24,6%	37,8%	44,2%	54,8%	

(Πηγή: Τμήμα Πληροφορικής Α.Ε.Π.Π.)

ΓΡΑΦΗΜΑ 2 : ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΕΠΙ ΣΥΝΟΛΟΥ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΑΝΑ ΜΗΝΑ

(Πηγή: Τμήμα Πληροφορικής Α.Ε.Π.Π.)

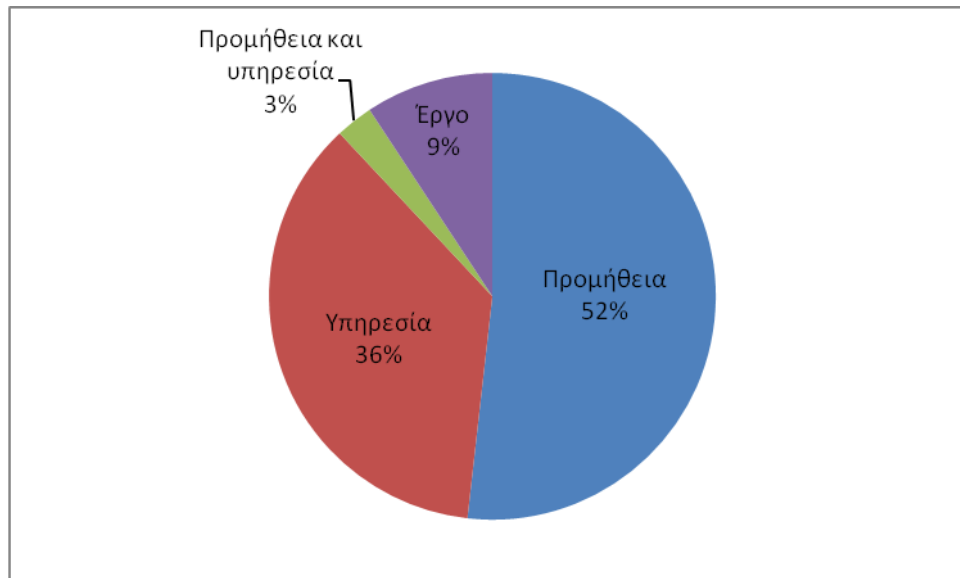
3.1.2. Φύση των πληττόμενων διαδικασιών ανάθεσης.

Κατά το έτος αναφοράς, η καθ' ύλην αρμοδιότητα της Α.Ε.Π.Π. επεκτάθηκε, όπως ήδη παρατέθηκε στην παράγραφο 1.1. της παρούσας, στις δημόσιες συμβάσεις έργων και στις δημόσιες συμβάσεις εκπόνησης μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, καθώς και στις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων παραχώρησης έργων και υπηρεσιών.

Με δεδομένη την άνω διεύρυνση της υλικής αρμοδιότητας της Αρχής, οι προδικαστικές προσφυγές που εξετάστηκαν, κατά την περίοδο αναφοράς, αφορούν σε διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων έργων, μελετών, προμηθειών, υπηρεσιών και μεικτών συμβάσεων, με την πλειοψηφία των υποθέσεων να αφορούν σε διαδικασίες ανάθεσης προμηθειών, οι οποίες αποτελούν ποσοστό 52% του συνόλου των προσφυγών που εισήχθησαν. Ακολουθούν οι προδικαστικές προσφυγές που αφορούν σε διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων παροχής υπηρεσιών, οι οποίες αποτελούν ποσοστό 36% του συνόλου και εν συνεχεία

προδικαστικές προσφυγές που αφορούν σε διαδικασίες ανάθεσης έργων, οι οποίες αντιστοιχούν στο 9% του συνόλου των προδικαστικών προσφυγών.

ΓΡΑΦΗΜΑ 3: ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΑΝΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΔΙΑΚΗΡΥΞΗΣ

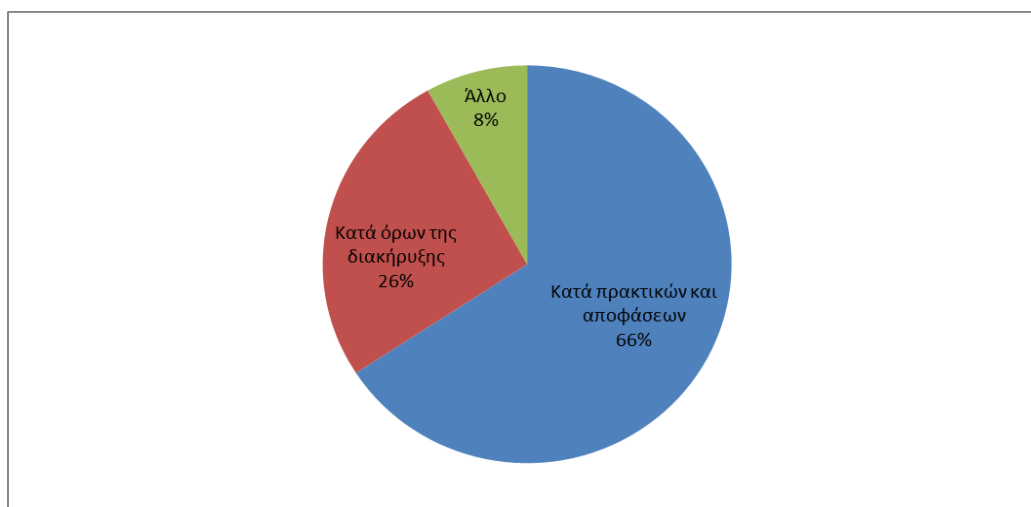

*Στα έργα περιλαμβάνονται και οι παραχωρήσεις

(Πηγή: Τμήμα Πληροφορικής Α.Ε.Π.Π.)

Οι εξετασθείσες προδικαστικές προσφυγές στρέφονται τόσο κατά των όρων των διακηρύξεων όσο και κατά εκτελεστών πράξεων κατά τη διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών και κατακύρωσης των συμβάσεων.

ΓΡΑΦΗΜΑ 4: ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΚΑΤΑ ΣΤΑΔΙΟ ΠΡΟΣΒΟΛΗΣ

(Πηγή: Τμήμα Πληροφορικής Α.Ε.Π.Π.)

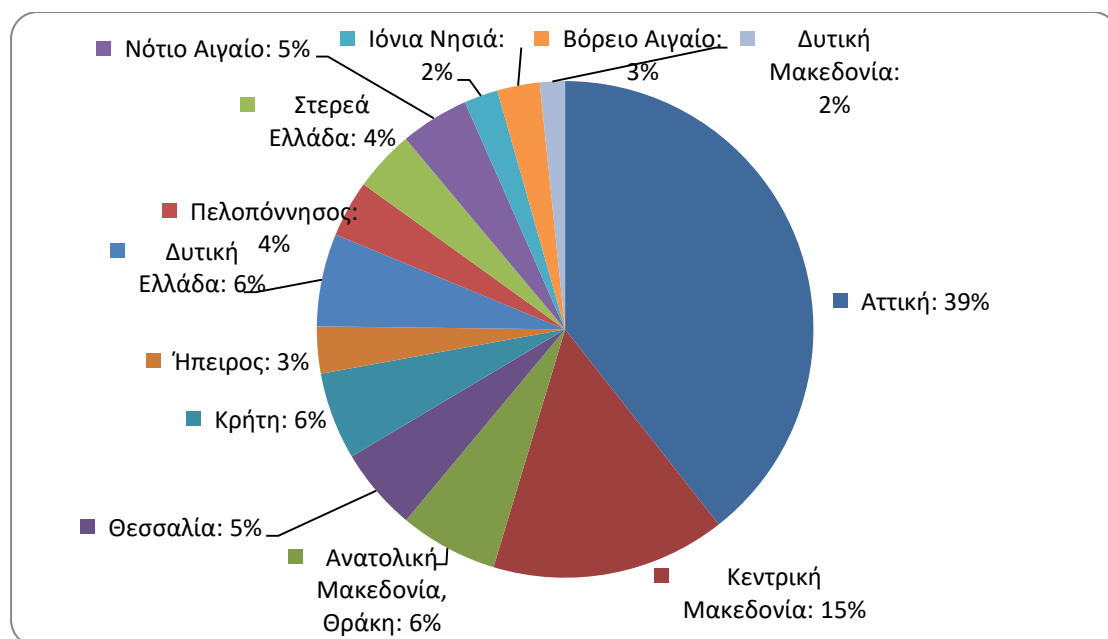
3.1.3. Πλήθος αιτημάτων λήψης προσωρινών μέτρων.

Μεγάλος αριθμός προδικαστικών προσφυγών περιείχε σωρευμένο αίτημα αναστολής εκτέλεσης των προσβαλλόμενων πράξεων και λήψης προσωρινών μέτρων, με τις αντίστοιχες αποφάσεις της Α.Ε.Π.Π. να ανέρχονται στις πεντακόσιες τριάντα πέντε (535).

3.1.4. Γεωγραφική κατανομή αναθετουσών αρχών/ αναθετόντων φορέων.

Με κριτήριο την έδρα των αναθετουσών αρχών/αναθετόντων φορέων, οι πράξεις των οποίων προσβάλλονται με προδικαστική προσφυγή, παρατηρείται συγκέντρωσή τους στις δυο (2) μεγαλύτερες περιφέρειες της χώρας, Αττικής (39%) και Κεντρικής Μακεδονίας (15%), όπου και συγκεντρώνεται ο μεγαλύτερος αριθμός υπηρεσιών/αναθετουσών αρχών.

ΓΡΑΦΗΜΑ 5: ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΑΝΑ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΩΝ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΩΝ ΑΡΧΩΝ/ΑΝΑΘΕΤΟΝΤΩΝ ΦΟΡΕΩΝ

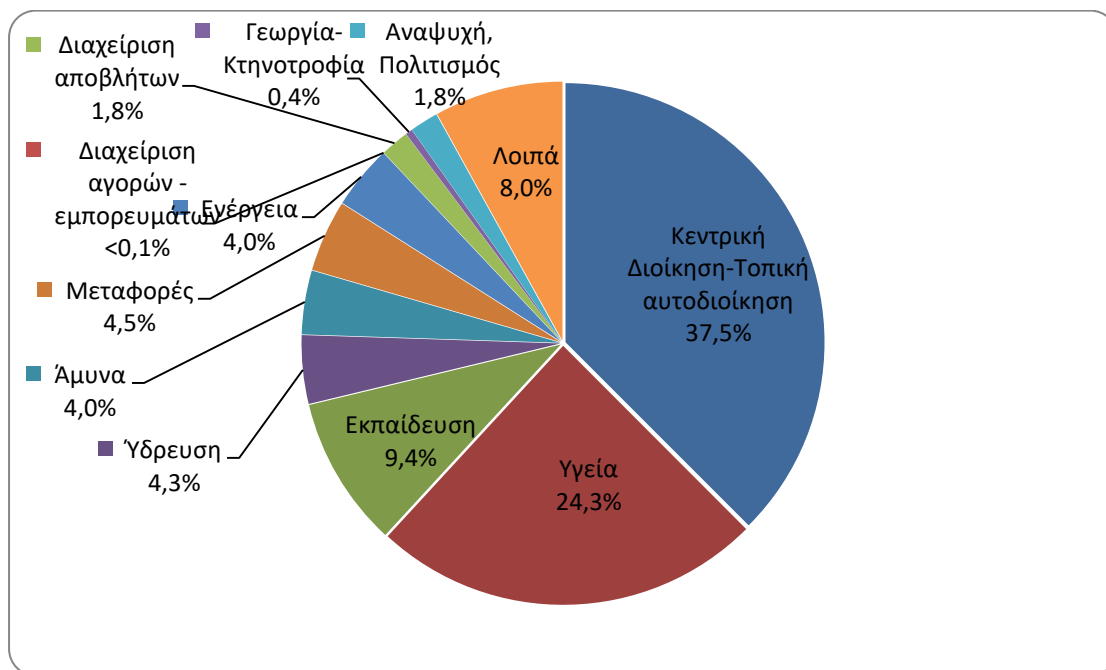
(Πηγή: Τμήμα Πληροφορικής Α.Ε.Π.Π.)

3.1.5. Φύση - αντικείμενο αρμοδιότητας των καθ' ών η προδικαστική προσφυγή αναθετουσών αρχών/ αναθετόντων φορέων.

Όσον αφορά στη φύση και στο αντικείμενο αρμοδιότητας/δραστηριοποίησης των καθ' ών η προδικαστική προσφυγή αναθετουσών αρχών/φορέων προκύπτει ότι οι αποφάσεις/διακηρύξεις των φορέων της Κεντρικής Διοίκησης και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης προσβάλλονται συχνότερα κατά ποσοστό 37,5%, ενώ ακολουθούν οι προσφυγές κατά υπηρεσιών υγείας σε ποσοστό 24,3%.

**ΓΡΑΦΗΜΑ 6: ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΑΝΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ
ΑΝΑΘΕΤΟΝΤΑ ΦΟΡΕΑ**

(Πηγή: Τμήμα Πληροφορικής Α.Ε.Π.Π.)

3.1.6. Αριθμός και είδη αποφάσεων.

Ως προς την έκδοση αποφάσεων επί των προδικαστικών προσφυγών, κατά την περίοδο αναφοράς, πρέπει να σημειωθεί ότι έως την 31^η/12/2018 εκδόθηκαν συνολικά χίλιες εξακόσιες ογδόντα εννιά (1.689) αποφάσεις, εκ των οποίων χίλιες

εκατό πενήντα μια (1.154) οριστικές και πεντακόσιες τριάντα πέντε (535) προσωρινών μέτρων.

- Αναφορικά με τις οριστικές αποφάσεις, πρέπει να επισημανθεί ότι οι ενενήντα επτά (97) εξ αυτών αφορούσαν προδικαστικές προσφυγές που ήταν σε εκκρεμότητα από το έτος 2017, ενώ οι υπόλοιπες χίλιες πενήντα τέσσερις (1.057) οριστικές αποφάσεις αφορούσαν προδικαστικές προσφυγές που κατατέθηκαν το έτος 2018. Σημειώνεται ότι την 31^η/12/2018 εκκρεμούσαν τριακόσιες πενήντα τέσσερις (354) προδικαστικές προσφυγές, για τις οποίες δεν είχε εκδοθεί ακόμη οριστική απόφαση.
- Αναφορικά με τις 535 αποφάσεις προσωρινών μέτρων, οι δεκαπέντε (15) εξ αυτών αφορούσαν προδικαστικές προσφυγές που ήταν σε εκκρεμότητα από το έτος 2017, ενώ οι υπόλοιπες πεντακόσιες είκοσι (520) αποφάσεις προσωρινών μέτρων αφορούσαν προδικαστικές προσφυγές που κατατέθηκαν το έτος 2018.

Στον Πίνακα που ακολουθεί αποτυπώνεται το πλήθος των οριστικών αποφάσεων και των αποφάσεων προσωρινών μέτρων που εκδόθηκαν κατά την περίοδο αναφοράς:

ΠΙΝΑΚΑΣ 6: ΠΟΣΟΣΤΑ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ ΚΑΙ ΑΠΟΡΡΙΨΗΣ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΡΙΝΩΝ ΜΕΤΡΩΝ

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΕΝΩΠΙΟΝ ΑΕΠΠ		
ΕΙΔΟΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	ΠΛΗΘΟΣ
ΟΡΙΣΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ	ΔΕΚΤΕΣ	517 (45%)
	ΑΠΟΡΡΙΠΤΙΚΕΣ	637 (55%)
	ΣΥΝΟΛΑ	1154
ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΠΡΟΣΩΡΙΝΩΝ ΜΕΤΡΩΝ	ΔΕΚΤΕΣ	431 (81%)
	ΑΠΟΡΡΙΠΤΙΚΕΣ	104 (19%)
	ΣΥΝΟΛΑ	535

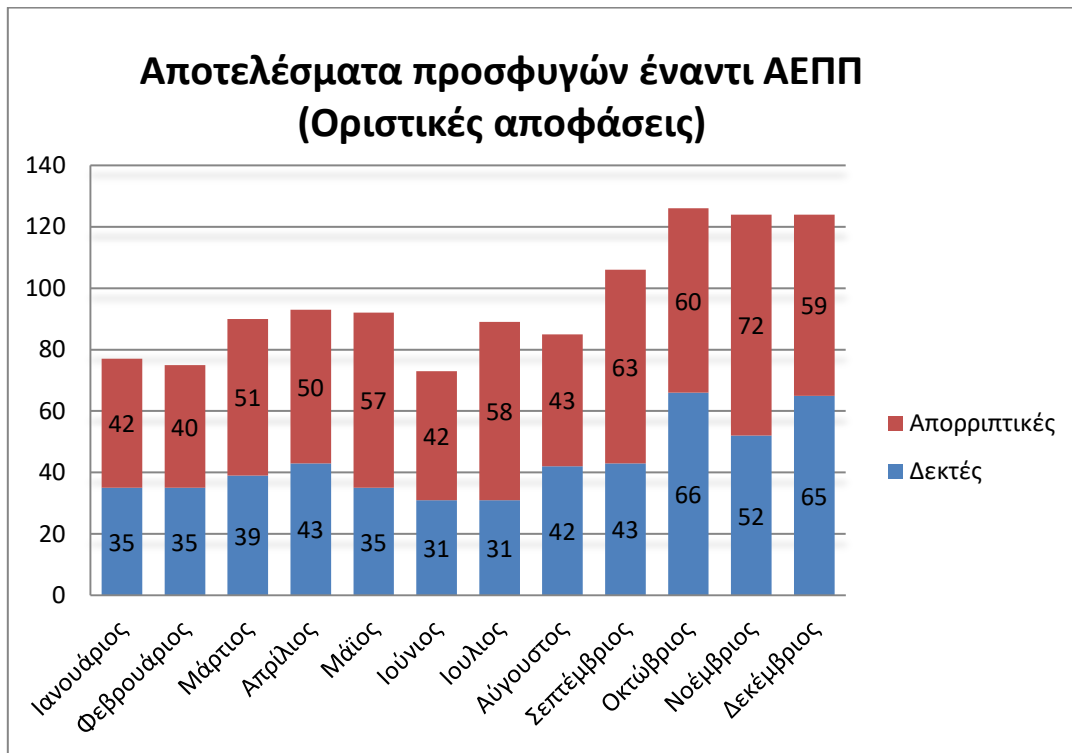
(Πηγή: Τμήμα Πληροφορικής Α.Ε.Π.Π.)

Ως προς την έκβαση των υποθέσεων παρατηρείται πως η πλειοψηφία των οριστικών αποφάσεων υπήρξαν απορριπτικές, ήτοι σε ποσοστό 55%, σε αντίθεση με τις αποφάσεις των προσωρινών μέτρων, η πλειοψηφία των οποίων έκανε αποδεκτό το σχετικό αίτημα, σε ποσοστό 81%, το οποίο αποδιδόμενο σε αριθμούς αντιστοιχεί σε 431 αποφάσεις επί του συνόλου των 535.

Το σημαντικά υψηλό ποσοστό αποφάσεων που έκαναν δεκτό το αίτημα λήψης προσωρινών μέτρων οφείλεται στη σημασία που έχει η αναστολή της εκτέλεσης της προσβαλλόμενης πράξης για την αποτροπή ζημίας των προσφευγόντων, η οποία θα καθίστατο αδύνατη, εάν η διαγωνιστική διαδικασία συνεχιζόταν κανονικά, θα καθιστούσε, δε, και αλυσιτελή τόσο την αποδοχή της προδικαστικής προσφυγής, όσο και την προστασία του δημοσίου συμφέροντος.

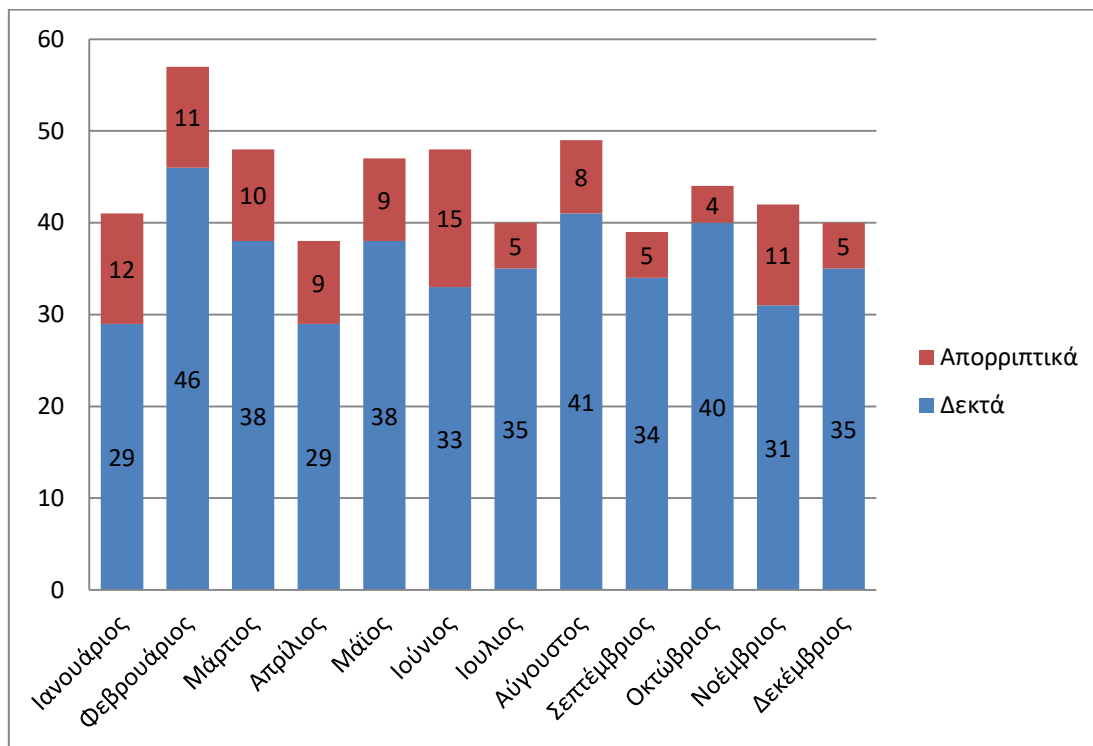
Ακολουθεί συγκριτική μηνιαία διαγραμματική απεικόνιση των οριστικών αποφάσεων (Γράφημα 7) και των αποφάσεων επί αιτημάτων προσωρινών μέτρων (Γράφημα 8), ενώ στα Γραφήματα 9, 9^A, 9B και 10, 10^A και 10B, αποτυπώνεται η μηνιαία εξέλιξη/έκδοση αποφάσεων και αποφάσεων επί αιτημάτων αναστολής ανά κλιμάκιο (ξεχωριστά για τα παλαιά και νέα κλιμάκια).

ΓΡΑΦΗΜΑ 7: ΟΡΙΣΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΑΝΑ ΜΗΝΑ

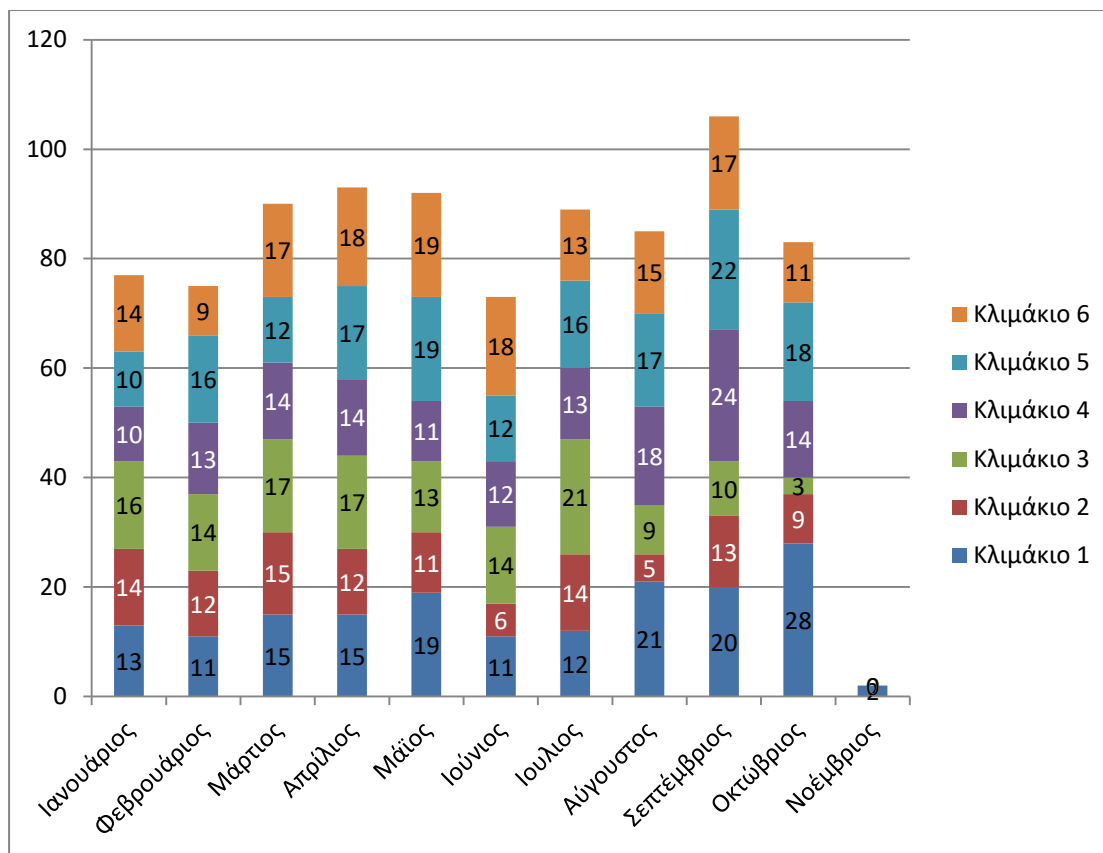
(Πηγή: Τμήμα Πληροφορικής Α.Ε.Π.Π.)

ΓΡΑΦΗΜΑ 8: ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΠΡΟΣΩΡΙΝΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΑΝΑ ΜΗΝΑ

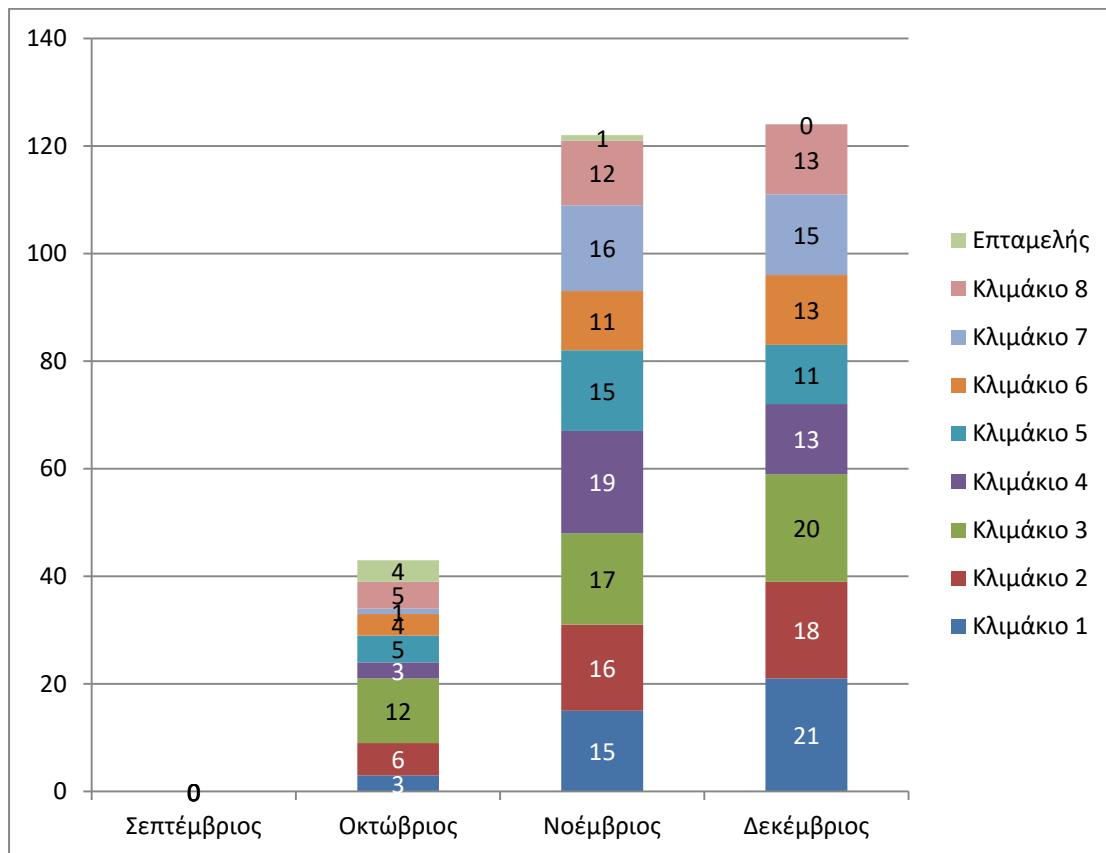
(Πηγή: Τμήμα Πληροφορικής Α.Ε.Π.Π.)

ΓΡΑΦΗΜΑ 9Α: ΟΡΙΣΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΑΝΑ ΚΛΙΜΑΚΙΟ ΚΑΙ ΜΗΝΑ (ΠΑΛΑΙΑ ΣΥΝΘΕΣΗ ΚΛΙΜΑΚΙΩΝ)

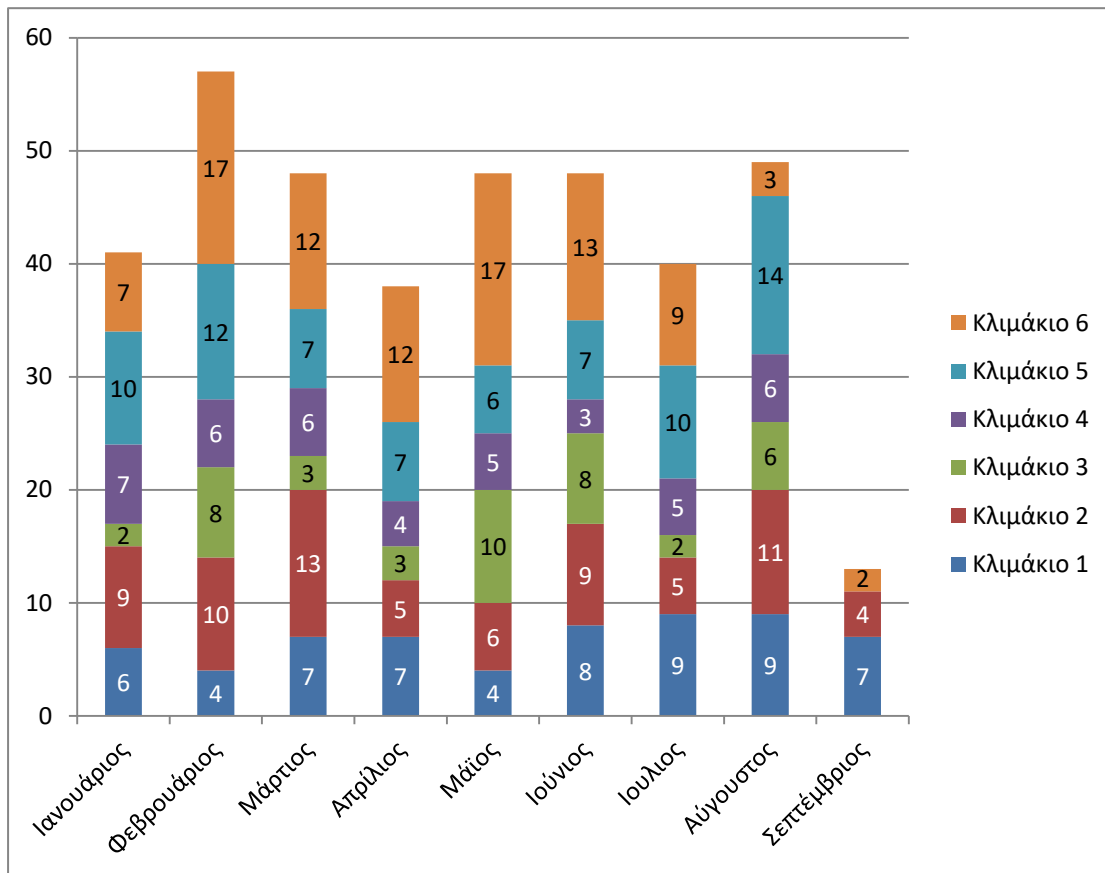
(Πηγή: Τμήμα Πληροφορικής Α.Ε.Π.Π.)

ΓΡΑΦΗΜΑ 9B: ΟΡΙΣΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΑΝΑ ΚΛΙΜΑΚΙΟ ΚΑΙ ΜΗΝΑ (ΝΕΑ ΣΥΝΘΕΣΗ ΚΛΙΜΑΚΙΩΝ ΚΑΙ ΕΠΤΑΜΕΛΗΣ ΣΥΝΘΕΣΗ)

(Πηγή: Τμήμα Πληροφορικής Α.Ε.Π.Π.)

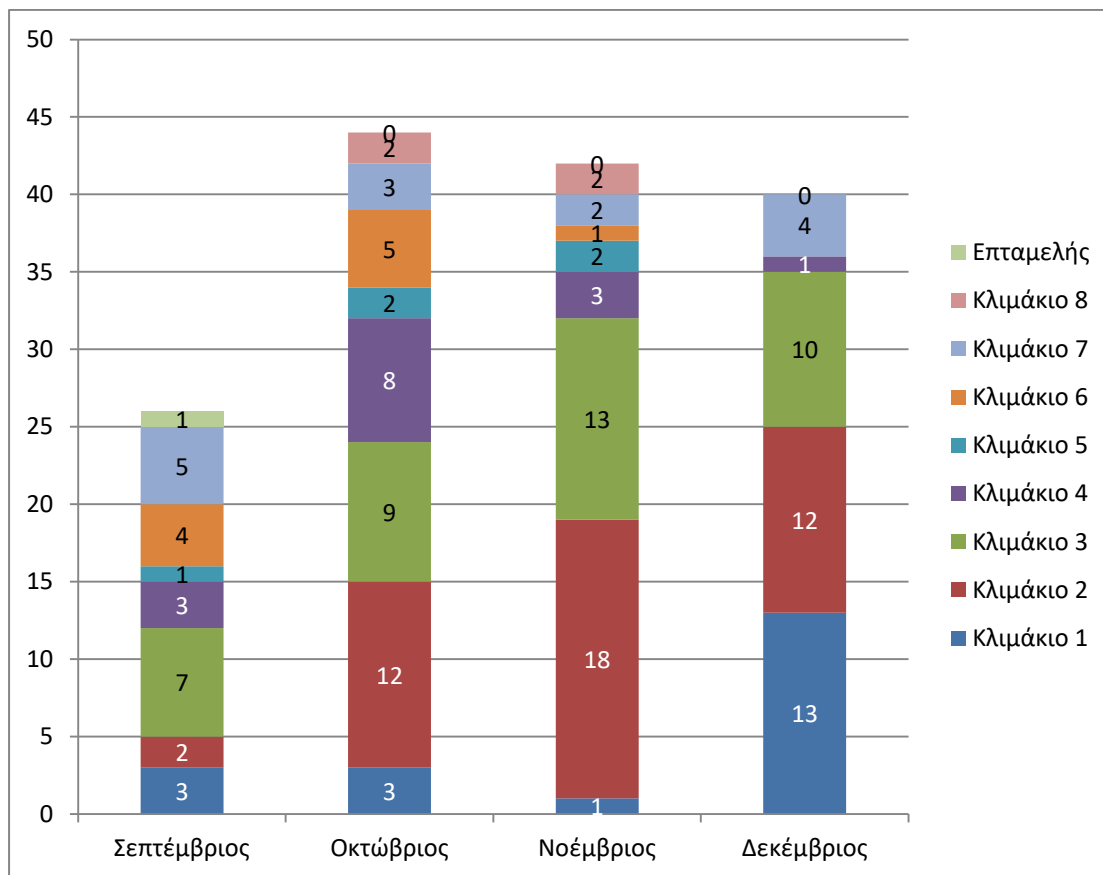
**ΓΡΑΦΗΜΑ 10Α: ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΠΡΟΣΩΡΙΝΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΑΝΑ ΚΛΙΜΑΚΙΟ ΚΑΙ ΜΗΝΑ
(ΠΑΛΑΙΑ ΣΥΝΘΕΣΗ ΚΛΙΜΑΚΙΩΝ)**

(Πηγή: Τμήμα Πληροφορικής Α.Ε.Π.Π.)

**ΓΡΑΦΗΜΑ 10Β: ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΠΡΟΣΩΡΙΝΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΑΝΑ ΚΛΙΜΑΚΙΟ ΚΑΙ ΜΗΝΑ
(ΝΕΑ ΣΥΝΘΕΣΗ ΚΛΙΜΑΚΙΩΝ ΚΑΙ ΕΠΤΑΜΕΛΗΣ ΣΥΝΘΕΣΗ)**

(Πηγή: Τμήμα Πληροφορικής Α.Ε.Π.Π.)

3.1.7 Χρόνος ολοκλήρωσης υποθέσεων.

Ως προς τον χρόνο ολοκλήρωσης της εξέτασης των υποθέσεων, ο μέσος χρόνος έκδοσης οριστικής απόφασης ήταν σαράντα (40) ημέρες, δηλαδή υπολειπόταν σημαντικά του εκ του νόμου τεθέντος ορίου των εξήντα (60) ημερών από την κατάθεση της προδικαστικής προσφυγής. Σημειώνεται ότι η μέγιστη απόκλιση μεταξύ του μικρότερου και του μεγαλύτερου χρόνου έκδοσης οριστικής απόφασης ήταν δεκατέσσερις (14) ημέρες, γεγονός που δικαιολογείται από τη διαφορετική αποδοτικότητα εκάστου Μέλους των κλιμακίων. Για τις αποφάσεις προσωρινών μέτρων ο χρόνος μειώθηκε κατά πολύ, κυμαινόμενος από επτά (7) έως και δέκα (10) ημέρες, με τον μέσο όρο να διαμορφώνεται στις οκτώ (8) ημέρες.

Ακολουθεί ο Πίνακας 7, όπου αποτυπώνεται ο μέσος χρόνος (σε ημέρες) έκδοσης αποφάσεων (οριστικών και προσωρινών) για το έτος 2018, ο Πίνακας 8 στον οποίο αποτυπώνεται ο μέσος χρόνος έκδοσης αποφάσεων (οριστικών και προσωρινών) ανά μήνα για το τρέχον έτος και τα αντίστοιχα διαγράμματα με τον μέσο χρόνο έκδοσης αποφάσεων (οριστικών και προσωρινών) ανά μήνα και ανά κλιμάκιο, με διαχωρισμό μεταξύ της Παλαιάς και της Νέας Σύνθεσης των Κλιμακίων και ειδική αναφορά στην Επταμελή Σύνθεση.

ΠΙΝΑΚΑΣ 7 : ΜΕΣΟΣ ΧΡΟΝΟΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ (σε ημέρες) ΓΙΑ ΤΟ 2018

	ΠΑΛΑΙΑ ΣΥΝΘΕΣΗ ΚΛΙΜΑΚΙΩΝ (έως και 6/9/2018)	ΝΕΑ ΣΥΝΘΕΣΗ ΚΛΙΜΑΚΙΩΝ (από 7/9/2018)	ΣΥΝΟΛΙΚΑ
ΟΡΙΣΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ (ημέρες)	39	43	40
ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΠΡΟΣΩΡΙΝΩΝ ΜΕΤΡΩΝ (ημέρες)	7	8	8

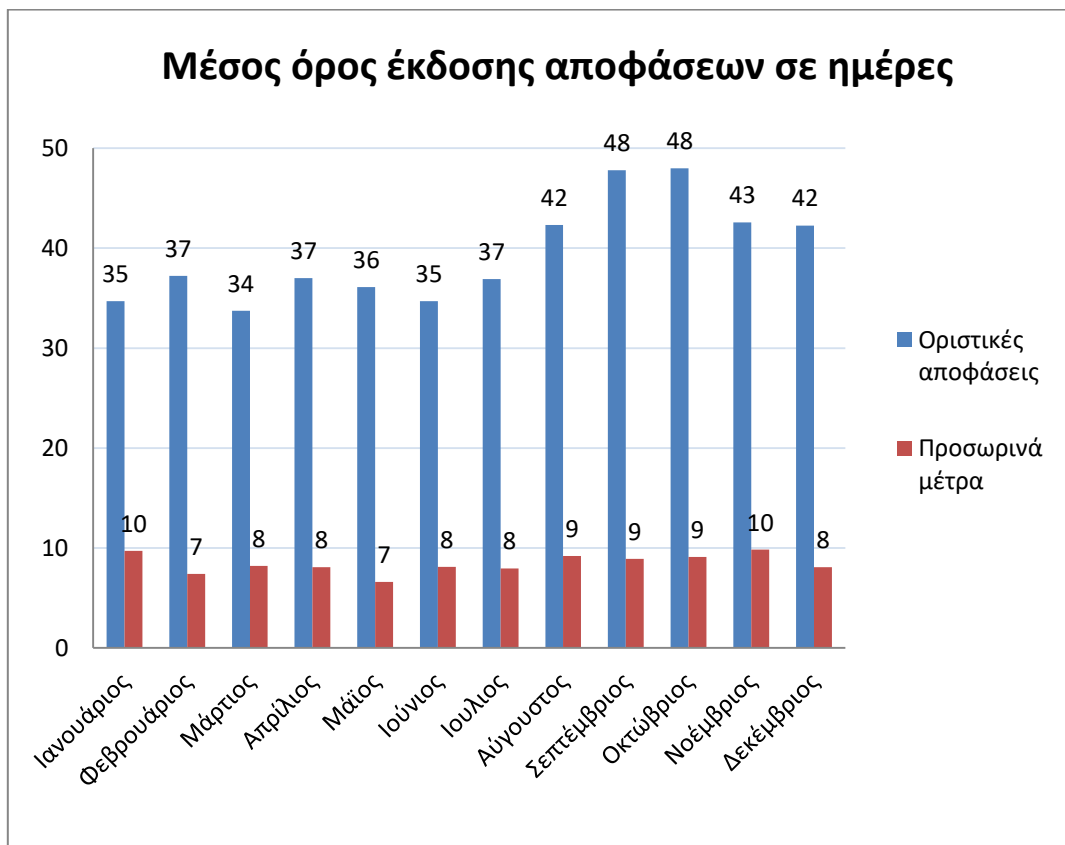
(Πηγή: Τμήμα Πληροφορικής Α.Ε.Π.Π.)

ΠΙΝΑΚΑΣ 8 : ΜΕΣΟΣ ΧΡΟΝΟΣ (ΣΕ ΗΜΕΡΕΣ) ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΑΝΑ ΜΗΝΑ, ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2018

ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΑΝΑ ΜΗΝΑ							
ΜΗΝΑΣ	ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ	ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ	ΜΑΡΤΙΟΣ	ΑΠΡΙΛΙΟΣ	ΜΑΙΟΣ	ΙΟΥΝΙΟΣ	
ΟΡΙΣΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ	35	37	34	37	36	35	
ΠΡΟΣΩΡΙΝΑ ΜΕΤΡΑ	10	7	8	8	7	8	
ΜΗΝΑΣ	ΙΟΥΛΙΟΣ	ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ	ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ	ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ	ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ	ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ
ΟΡΙΣΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ	37	42	48	48	42	42	1154
ΠΡΟΣΩΡΙΝΑ ΜΕΤΡΑ	8	9	9	9	10	8	535

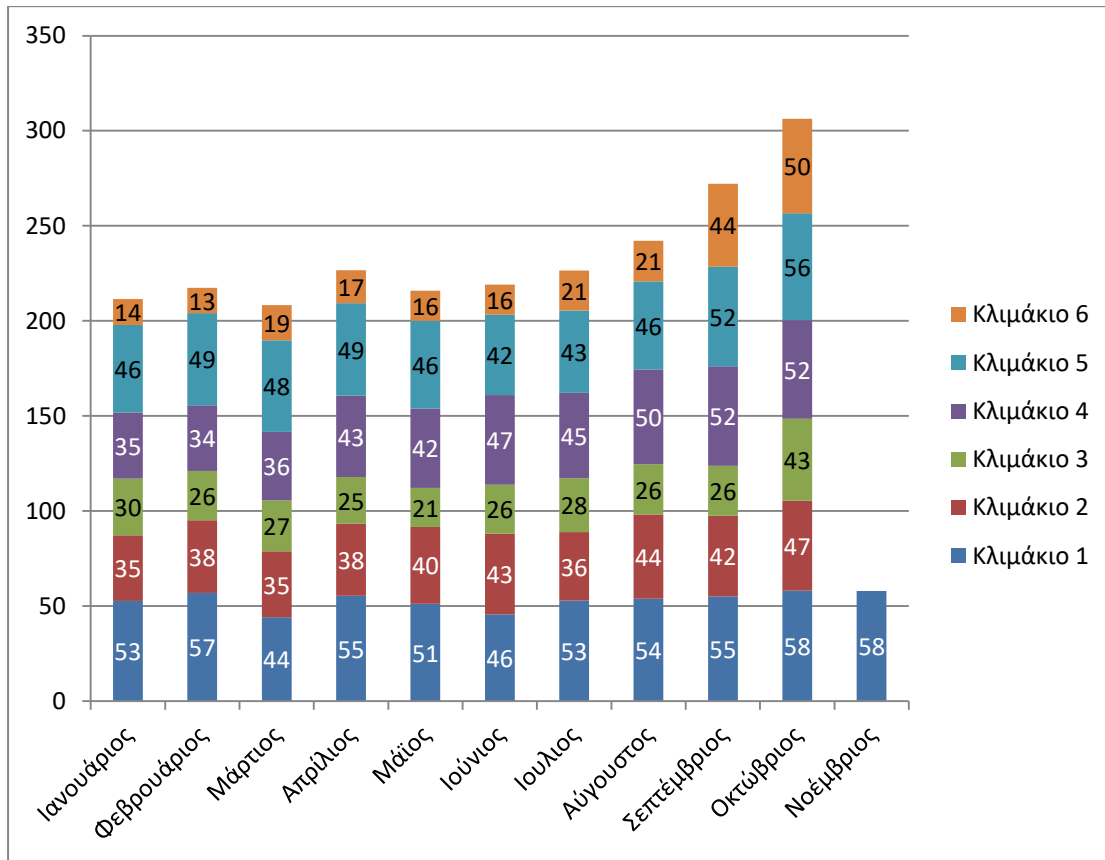
(Πηγή: Τμήμα Πληροφορικής Α.Ε.Π.Π.)

ΓΡΑΦΗΜΑ 11: ΜΕΣΟΣ ΧΡΟΝΟΣ (ΣΕ ΗΜΕΡΕΣ) ΕΚΔΟΣΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΑΝΑ ΜΗΝΑ

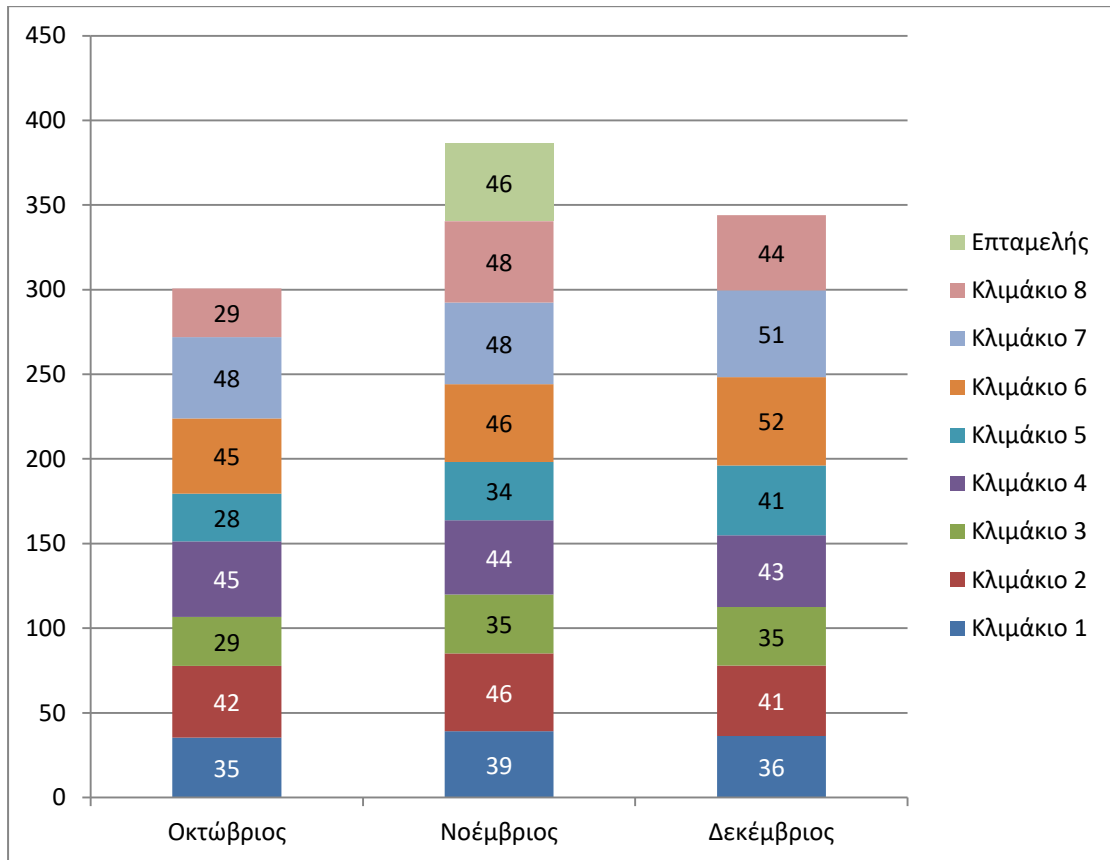
(Πηγή: Τμήμα Πληροφορικής Α.Ε.Π.Π.)

**ΓΡΑΦΗΜΑ 12Α: ΜΕΣΟΣ ΧΡΟΝΟΣ (ΣΕ ΗΜΕΡΕΣ) ΕΚΔΟΣΗΣ ΟΡΙΣΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ
ΑΝΑ ΜΗΝΑ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΚΙΟ (ΠΑΛΑΙΑ ΣΥΝΘΕΣΗ ΚΛΙΜΑΚΙΩΝ)**

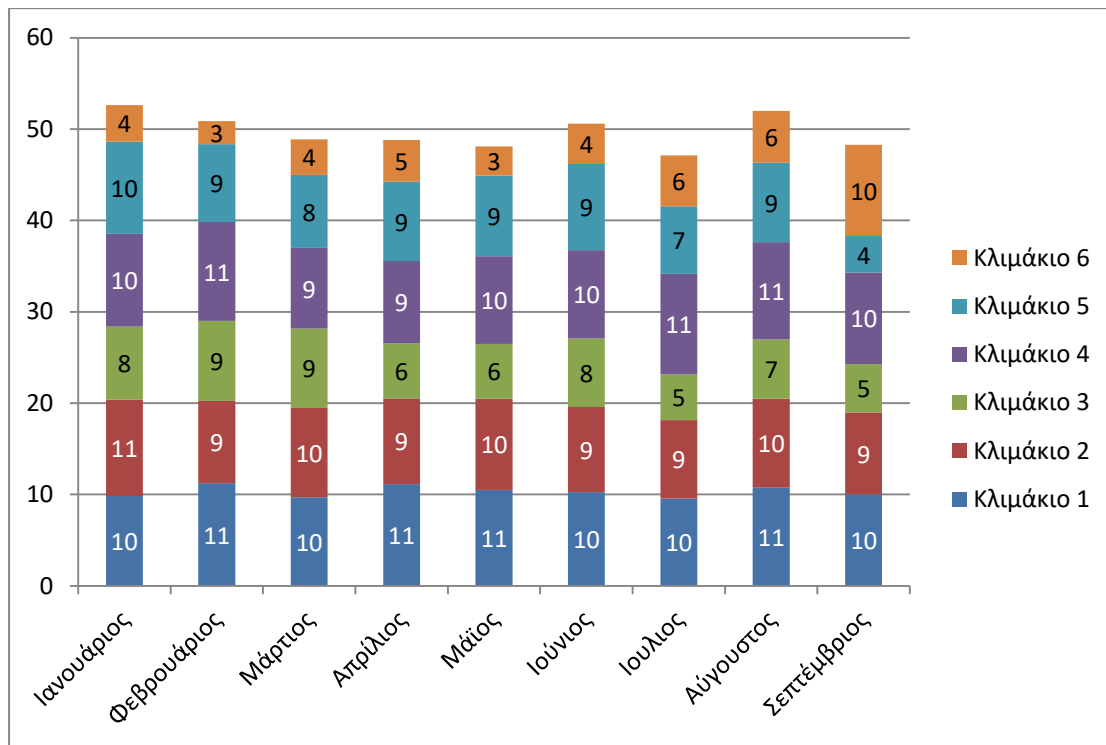
(Πηγή: Τμήμα Πληροφορικής Α.Ε.Π.Π.)

ΓΡΑΦΗΜΑ 12Β: ΜΕΣΟΣ ΧΡΟΝΟΣ (ΣΕ ΗΜΕΡΕΣ) ΕΚΔΟΣΗΣ ΟΡΙΣΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΑΝΑ ΜΗΝΑ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΚΙΟ (ΝΕΑ ΣΥΝΘΕΣΗ ΚΛΙΜΑΚΙΩΝ ΚΑΙ ΕΠΤΑΜΕΛΗΣ ΣΥΝΘΕΣΗ)

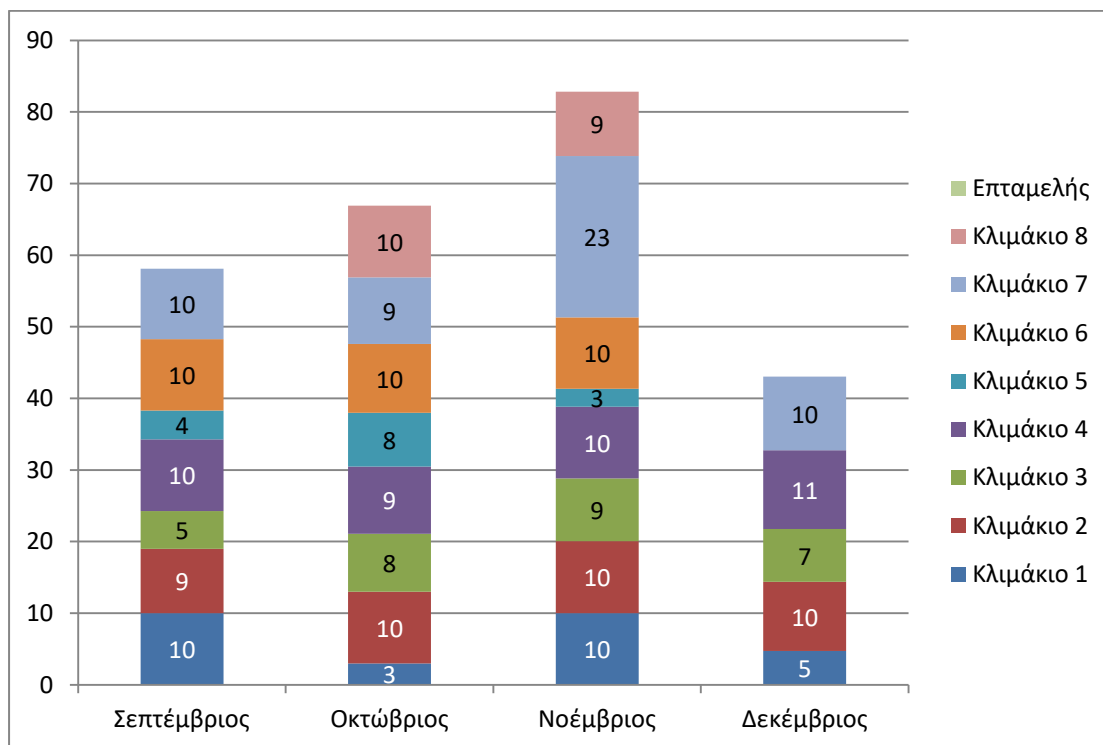
(Πηγή: Τμήμα Πληροφορικής Α.Ε.Π.Π.)

ΓΡΑΦΗΜΑ 13Α: ΜΕΣΟΣ ΧΡΟΝΟΣ (ΣΕ ΗΜΕΡΕΣ) ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΠΡΟΣΩΡΙΝΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΑΝΑ ΜΗΝΑ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΚΙΟ (ΠΑΛΑΙΑ ΣΥΝΘΕΣΗ ΚΛΙΜΑΚΙΩΝ)

(Πηγή: Τμήμα Πληροφορικής Α.Ε.Π.Π.)

ΓΡΑΦΗΜΑ 13B: ΜΕΣΟΣ ΧΡΟΝΟΣ (ΣΕ ΗΜΕΡΕΣ) ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΠΡΟΣΩΡΙΝΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΑΝΑ ΜΗΝΑ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΚΙΟ (ΝΕΑ ΣΥΝΘΕΣΗ ΚΛΙΜΑΚΙΩΝ ΚΑΙ ΕΠΤΑΜΕΛΗΣ ΣΥΝΘΕΣΗ)

(Πηγή: Τμήμα Πληροφορικής Α.Ε.Π.Π.)

3.1.8 Δικαστική προστασία.

Αναφορικά με τη δυνατότητα αίτησης παροχής δικαστικής προστασίας, κατά το στάδιο που προηγείται της σύναψης δημόσιας σύμβασης, επισημαίνεται πως κατά την περίοδο αναφοράς, δηλαδή από 1/1/2018 έως και 31/12/2018 και επί του συνόλου των χιλίων εκατόν πενήντα τεσσάρων (1.154) οριστικών αποφάσεων που εξέδωσε η Αρχή έχουν υποβληθεί συνολικά:

- διακόσιες εξήντα δύο (262) αιτήσεις αναστολών, εκ των οποίων διακόσιες τριάντα (230) ενώπιον των Διοικητικών Εφετείων της χώρας και τριάντα δύο (32) ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας. Επί των ανωτέρω αιτήσεων αναστολής εκδόθηκαν εκατόν ενενήντα πέντε (195) συνολικά δικαστικές αποφάσεις, από τις οποίες μόνο πενήντα επτά (57) έκαναν δεκτές τις υποβληθείσες αιτήσεις αναστολής. Από τα δεδομένα αυτά προκύπτει, ότι

επί του συνόλου των αποφάσεων της Α.Ε.Π.Π. ανεστάλη μόνο ποσοστό 4,93%.

- εκατόν εννέα (109) αιτήσεις ακυρώσεως, εκ των οποίων εκατόν τέσσερις (104) ενώπιον των Διοικητικών Εφετείων της χώρας και πέντε (5) ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας. Επί των ανωτέρω αιτήσεων ακύρωσης εκδόθηκαν είκοσι πέντε (25) αποφάσεις, από τις οποίες μόνο επτά (7) έκαναν δεκτές τις υποβληθείσες αιτήσεις ακύρωσης. Από τα δεδομένα αυτά προκύπτει ότι επί του συνόλου των αποφάσεων της Α.Ε.Π.Π. ακυρώθηκε μόνο ποσοστό 0,61%.

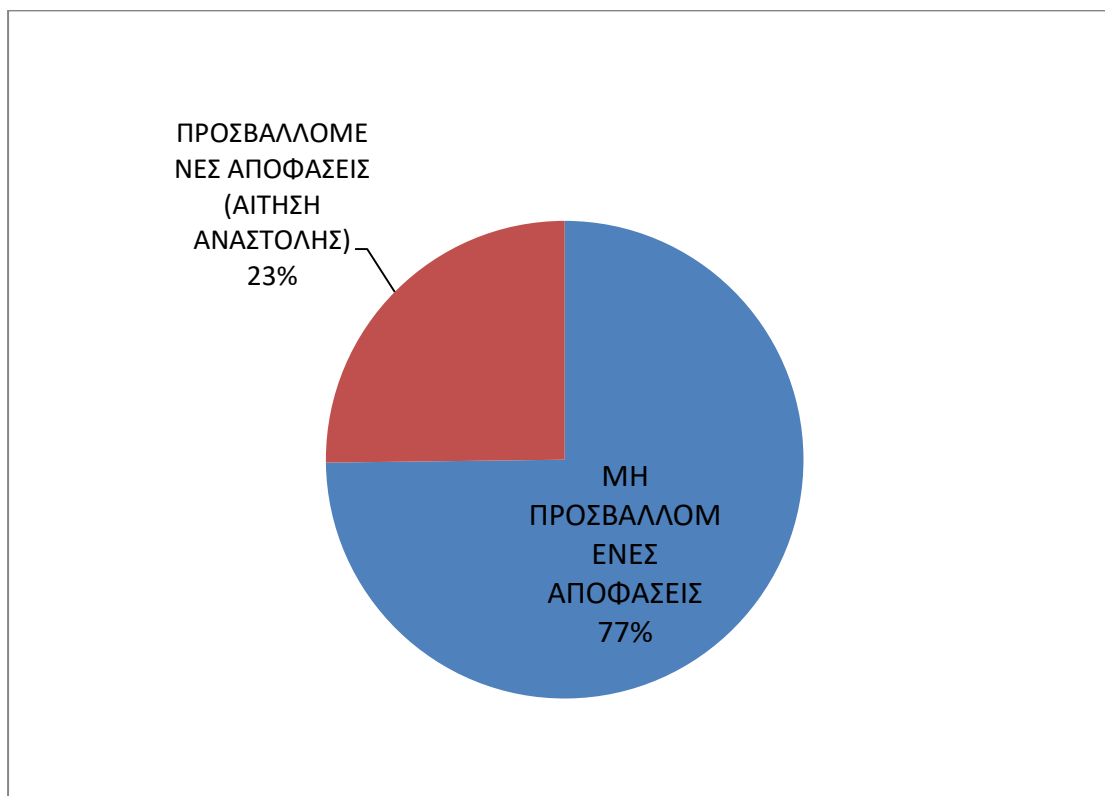
ΠΙΝΑΚΑΣ 9: ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΑΝΑΣΤΟΛΩΝ ΑΝΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ	ΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΝΑΣΤΟΛΩΝ	ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΑΝΑΣΤΟΛΩΝ	ΔΕΚΤΕΣ	ΑΠΟΡΡΙΠΤΙΚΕΣ	ΠΑΡΑΠΕΜΠΤΙΚΕΣ
ΔΕΦ ΑΘΗΝΩΝ (ΙΒ)	19	15	6	8	1
ΔΕΦ ΑΘΗΝΩΝ (ΙΓ)	17	15	6	9	0
ΔΕΦ ΑΘΗΝΩΝ (ΙΔ)	20	17	4	10	1
ΔΕΦ ΑΘΗΝΩΝ (Γ)	4	4	2	2	0
ΔΕΦ ΑΘΗΝΩΝ (Δ)	0	0	0	0	0
ΔΕΦ ΑΘΗΝΩΝ	12	1	0	1	0
ΔΕΦ ΑΘΗΝΩΝ (Α ΔΙΑΚΟΠΩΝ)	3	3	2	1	0
ΔΕΦ ΑΘΗΝΩΝ (Β ΔΙΑΚΟΠΩΝ)	3	2	0	2	0
ΔΕΦ ΑΘΗΝΩΝ (Γ ΔΙΑΚΟΠΩΝ)	2	2	0	2	0
ΔΕΦ ΑΘΗΝΩΝ (ΔΙΑΚΟΠΩΝ)	2	1	0	1	0
ΔΕΦ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	33	22	7	12	1
ΔΕΦ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	54	46	12	31	0
ΔΕΦ ΠΑΤΡΩΝ	7	4	2	2	0
ΔΕΦ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	8	7	4	3	0
ΔΕΦ ΤΡΙΠΟΛΕΩΣ	8	3	2	1	0
ΔΕΦ ΛΑΡΙΣΑΣ	7	7	1	6	0
ΔΕΦ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ	14	13	2	11	0
ΔΕΦ ΧΑΝΙΩΝ	17	11	3	7	0
ΣΤΕ (Β)	13	13	3	4	0
ΣΤΕ (Γ)	1	1	0	1	0

ΣΤΕ (Δ)	9	5	1	3	1
ΣΤΕ (Β ΔΙΑΚΟΠΩΝ)	1	1	0	1	0
ΣΤΕ	8	2	0	1	1
ΣΥΝΟΛΟ ΑΙΤΗΣΕΩΝ	262	195	57	119	5

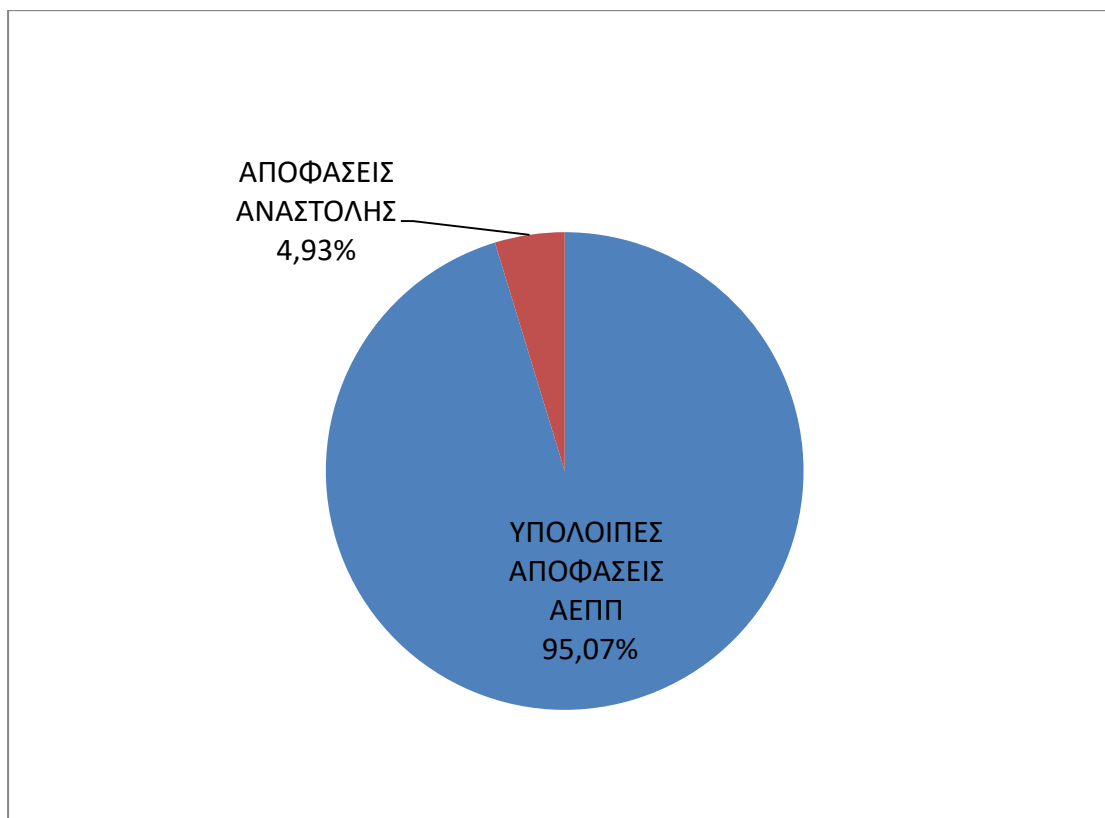
(Πηγή: Τμήμα Πληροφορικής Α.Ε.Π.Π.)

**ΓΡΑΦΗΜΑ 14: ΠΡΟΣΒΑΛΛΟΜΕΝΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ (ΑΙΤΗΣΗ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ) ΣΕ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ
ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΑΡΙΘΜΟΥ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΑΕΠΠ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 2018**

(Πηγή: Τμήμα Πληροφορικής Α.Ε.Π.Π.)

ΓΡΑΦΗΜΑ 15: ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΑΡΙΘΜΟΥ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΑΕΠΠ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 2018

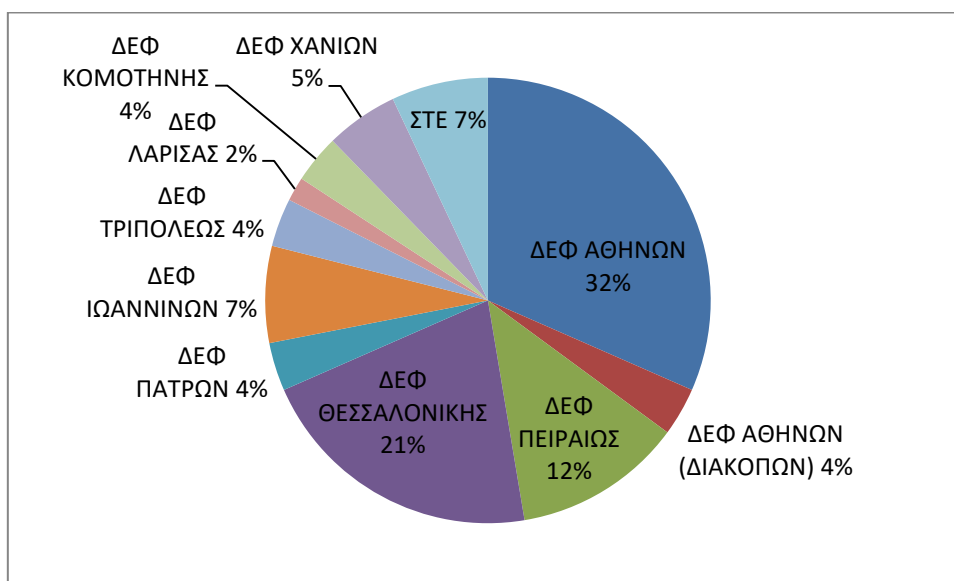

(Πηγή: Τμήμα Πληροφορικής Α.Ε.Π.Π.: Από τα μέχρι στιγμής διαθέσιμα στοιχεία)

ΠΙΝΑΚΑΣ 10: ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΙΣ ΑΙΤΗΣΕΙΣ/ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ

Συνολικός αριθμός αποφάσεων ΑΕΠΠ	1.154
Αιτήσεις αναστολής (%)	262 (23%)
Αριθμός αποφάσεων δεκτών αναστολής (%)*	57 (4,93%)

(Πηγή: Τμήμα Πληροφορικής Α.Ε.Π.Π.: Από τα μέχρι στιγμής διαθέσιμα στοιχεία)

ΓΡΑΦΗΜΑ 16: ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΑΝΑΣΤΟΛΩΝ ΑΝΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

(Πηγή: Τμήμα Πληροφορικής Α.Ε.Π.Π.)

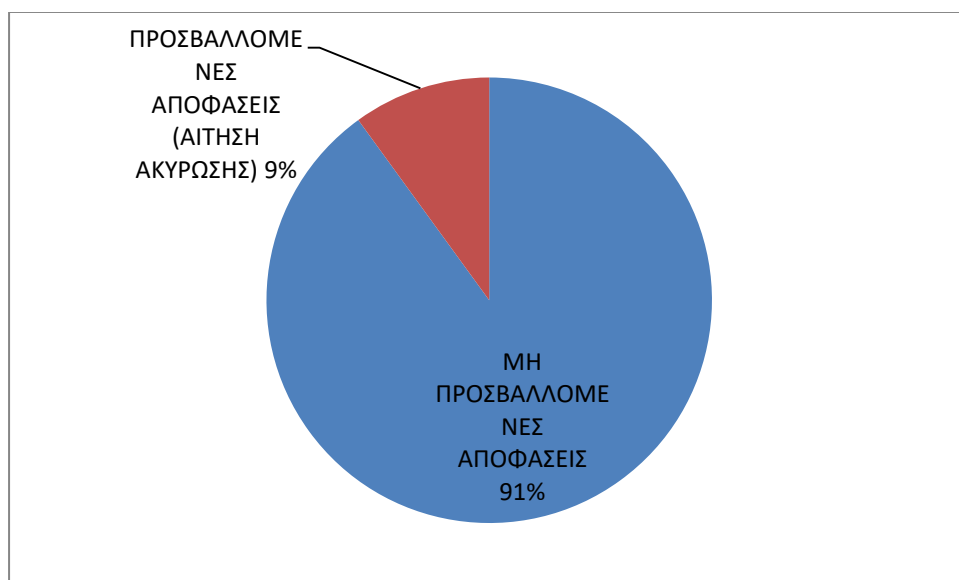
ΠΙΝΑΚΑΣ 11: ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΑΚΥΡΩΣΕΩΣ ΑΝΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ	ΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΚΥΡΩΣΗΣ	ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΑΚΥΡΩΣΗΣ	ΔΕΚΤΕΣ	ΑΠΟΡ/ΚΕΣ	ΠΑΡΑΠ/ΚΕΣ
ΔΕΦ ΑΘΗΝΩΝ (ΙΑ)	0	0	0	0	0
ΔΕΦ ΑΘΗΝΩΝ (ΙΒ)	17	12	2	2	0
ΔΕΦ ΑΘΗΝΩΝ (ΙΓ)	7	2	0	0	0
ΔΕΦ ΑΘΗΝΩΝ (ΙΔ)	12	2	0	1	0
ΔΕΦ ΑΘΗΝΩΝ (Γ)	2	1	1	0	0
ΔΕΦ ΑΘΗΝΩΝ (Α ΔΙΑΚΟΠΩΝ)	2	2	1	0	0
ΔΕΦ ΑΘΗΝΩΝ (Γ ΔΙΑΚΟΠΩΝ)	1	0	0	0	0
ΔΕΦ ΑΘΗΝΩΝ	5	0	0	0	0
ΔΕΦ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	16	1	1	0	0
ΔΕΦ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	26	2	1	0	0
ΔΕΦ ΠΑΤΡΩΝ	3	1	0	0	0
ΔΕΦ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	4	0	0	0	0
ΔΕΦ ΤΡΙΠΟΛΕΩΣ	0	0	0	0	0
ΔΕΦ ΛΑΡΙΣΑΣ	3	0	0	0	0

ΔΕΦ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ	3	1	0	0	0
ΔΕΦ ΧΑΝΙΩΝ	3	1	1	0	0
ΣΤΕ (Β)	2	0	0	0	0
ΣΤΕ (Γ)	1	0	0	0	0
ΣΤΕ (Δ)	2	1	0	1	0
ΣΥΝΟΛΟ ΑΙΤΗΣΕΩΝ	109	25	7	4	0

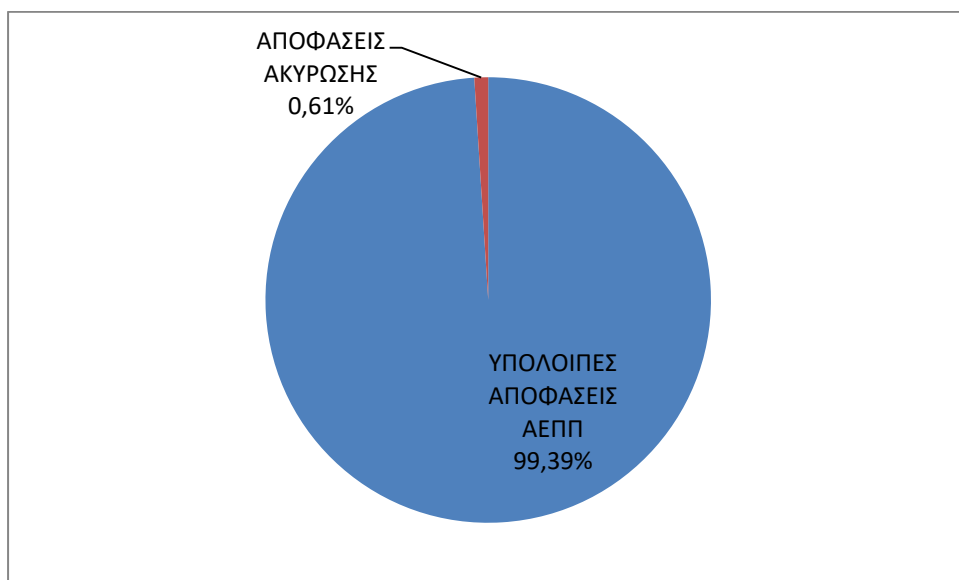
(Πηγή: Τμήμα Πληροφορικής Α.Ε.Π.Π.: Από τα μέχρι στιγμής διαθέσιμα στοιχεία)

**ΓΡΑΦΗΜΑ 17: ΠΡΟΣΒΑΛΛΟΜΕΝΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ (ΑΙΤΗΣΗ ΑΚΥΡΩΣΗΣ) ΣΕ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ
ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΑΡΙΘΜΟΥ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΑΕΠΠ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 2018**

(Πηγή: Τμήμα Πληροφορικής Α.Ε.Π.Π.)

ΓΡΑΦΗΜΑ 18: ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΑΚΥΡΩΣΗΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΑΡΙΘΜΟΥ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΑΕΠΠ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 2018
(Από τα μέχρι στιγμής στοιχεία που είναι διαθέσιμα στην ΑΕΠΠ)

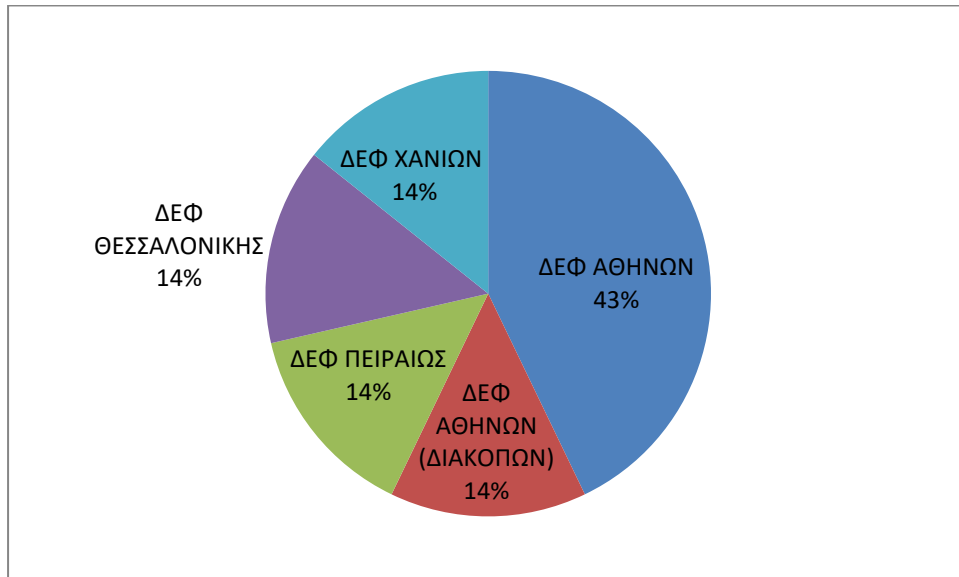
(Πηγή: Τμήμα Πληροφορικής Α.Ε.Π.Π.)

ΠΙΝΑΚΑΣ 12: ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΙΣ ΑΙΤΗΣΕΙΣ/ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΑΚΥΡΩΣΗΣ

Συνολικός αριθμός αποφάσεων ΑΕΠΠ	1154
Αιτήσεις ακύρωσης (%)	109 (9,5%)
Αριθμός αποφάσεων δεκτών ακύρωσης (%)*	7 (0,61%)

* Από τα μέχρι στιγμής στοιχεία που είναι διαθέσιμα στην ΑΕΠΠ.

(Πηγή: Τμήμα Πληροφορικής Α.Ε.Π.Π.)

ΓΡΑΦΗΜΑ 19: ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΑΚΥΡΩΣΗΣ ΑΝΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

(Πηγή: Τμήμα Πληροφορικής Α.Ε.Π.Π.)

ΕΞΑΓΩΓΗ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΠΑΡΑΤΕΘΕΝΤΩΝ ΠΙΝΑΚΩΝ ΚΑΙ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ:

Εκ των ανωτέρω στατιστικών στοιχείων (σύμφωνα με τα δεδομένα που έχει στη διάθεσή της η Α.Ε.Π.Π. κατά το χρόνο σύνταξης της παρούσας) καταδεικνύεται άνευ ετέρου:

- αφενός, το μικρό ποσοστό των αποφάσεων της Α.Ε.Π.Π. που προσβλήθηκαν δικαστικά, δοθέντος ότι επί του συνόλου των 1.154 οριστικών αποφάσεων που εκδόθηκαν από την Α.Ε.Π.Π. υποβλήθηκαν συνολικά κατά την περίοδο αναφοράς 262 αιτήσεις αναστολής και 109 αιτήσεις ακυρώσεως
- αφετέρου, ο πολύ μικρός αριθμός δικαστικών αποφάσεων, οι οποίες έκαναν δεκτά τα αιτήματα αναστολών και ακύρωσης, δεδομένου ότι μόλις 57 αποφάσεις έκαναν δεκτό το αίτημα αναστολής και μόλις 7 αποφάσεις έκαναν δεκτό το αίτημα ακύρωσης.

Ήτοι, επί συνόλου 1.154 οριστικών αποφάσεων της Αρχής κατά την περίοδο της αναφοράς ανεστάλησαν μόλις 57, ακυρώθηκαν, δε, μόνον 7.

Τα ανωτέρω στοιχεία αποτελούν αδιαμφισβήτητο τεκμήριο της νομικής ορθότητας και της επιστημονικής επάρκειας των αποφάσεων των Κλιμακίων της Α.Ε.Π.Π., καταδεικνύοντας την εξειδικευμένη επιστημονική γνώση, την εμπειρία και την επί μακρόν απασχόληση των Μελών της Αρχής με το σχετικό αντικείμενο.

Σε κάθε περίπτωση το εμπειριστατωμένο της κρίσεως των αποφάσεων της Αρχής, η ποιότητα και το κύρος τους, πρέπει να ειπωθούν και να αξιολογηθούν συνδυαστικά, λαμβανομένου υπόψη του όγκου και της πολυπλοκότητας των εξεταζόμενων υποθέσεων, αλλά και του αριθμού των υπηρετούντων Μελών της Αρχής, ο οποίος υπολείπεται των οικείων νομοθετικών προβλέψεων.

3.1.9. Οικονομικά στοιχεία.

Ακολουθούν οικονομικά στοιχεία ειδικότερα ως προς:

- τη συνολική προϋπολογισθείσα αξία προσφυγών που εξετάστηκαν,
- τον επιμερισμό προϋπολογισθείσας αξίας ανά είδος σύμβασης,
- τη ροή υποθέσεων και εισπράξεων παραβόλου του άρθρου 363 ν.4412/2016 ανά μήνα,
- την κράτηση ύψους 0,06% του άρθρου 350 παρ. 3 του ν. 4412/2016.

Έτσι, η συνολική προϋπολογισθείσα βάσει της προκήρυξης αξία των συμβάσεων, επί των οποίων ασκήθηκαν προδικαστικές προσφυγές ανέρχεται στο ποσό των 2.699.198.595,78 ευρώ, ενώ η προϋπολογισθείσα αξία των συμβάσεων, τις οποίες αφορούν οι εκδοθείσες οριστικές αποφάσεις της Α.Ε.Π.Π. ανήλθε σε 2.536.487.581,61 ευρώ.

Το παραπάνω ποσό καταμερίζεται ανά είδος σύμβασης ως εξής:

ΠΙΝΑΚΑΣ 12: ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΘΕΙΣΑ ΑΞΙΑ ΑΝΑ ΕΙΔΟΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΘΕΙΣΑ ΑΞΙΑ ΑΝΑ ΕΙΔΟΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ	
ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ	626.472.355
ΥΠΗΡΕΣΙΑ	553.604.039,09
ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΑ	29.603.054,36
ΜΕΛΕΤΗ	29.086.705,62
ΕΡΓΟ	1.460.432.441,71
ΣΥΝΟΛΟ	2.699.198.595,78

Σημείωση: Δεν έχει αφαιρεθεί η αξία των προσφυγών που αφορούν ίδιες διακηρύξεις

(Πηγή: Τμήμα Πληροφορικής Α.Ε.Π.Π.)

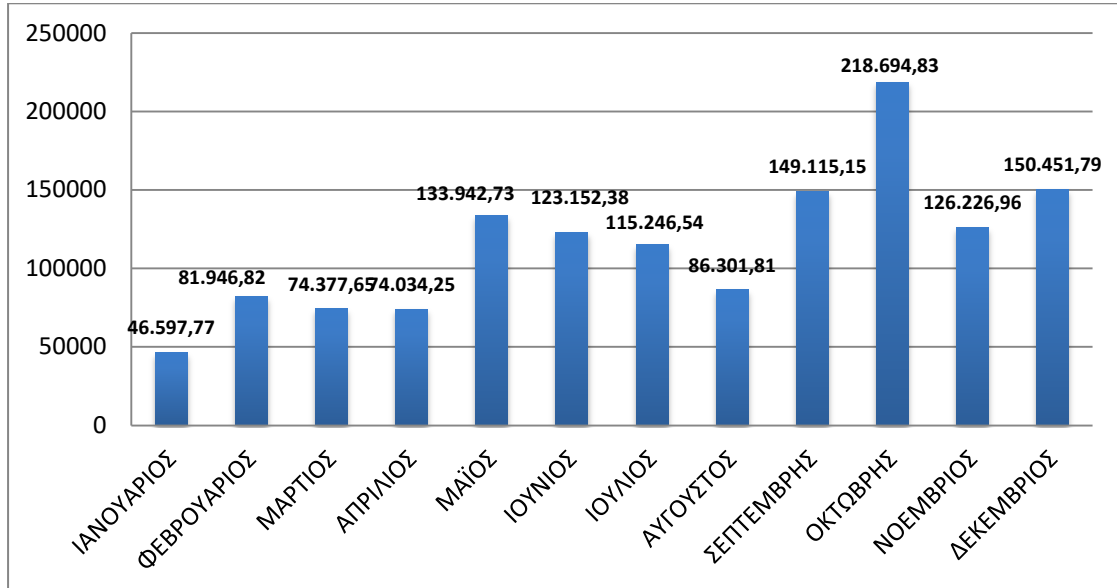
Με δεδομένη την αύξηση του αριθμού των κατατεθεισών προδικαστικών προσφυγών, αυξήθηκε σημαντικά και η είσπραξη του προβλεπόμενου υπέρ του Δημοσίου παραβόλου. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τις εκδοθείσες απορριπτικές αποφάσεις της Α.Ε.Π.Π. κατά το έτος αναφοράς (2018) το ποσό του παραβόλου που κατέπεσε υπέρ του Δημοσίου ανήλθε στο ένα εκατομμύριο τριακόσιες ογδόντα χιλιάδες ογδόντα οκτώ ευρώ και εξήντα οκτώ λεπτά (1.380.088,68 €), όπως ειδικότερα παρουσιάζεται στον Πίνακα 13 και στο Γράφημα 20:

ΠΙΝΑΚΑΣ 13: ΥΨΟΣ ΠΑΡΑΒΟΛΟΥ (σε €) ΑΝΑ ΜΗΝΑ

ΜΗΝΑΣ	ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ	ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ	ΜΑΡΤΙΟΣ	ΑΠΡΙΛΙΟΣ	ΜΑΪΟΣ	ΙΟΥΝΙΟΣ	
ΠΑΡΑΒΟΛΟ ΥΠΕΡ ΕΛΛ. ΔΗΜΟΣΙΟΥ	46.597,77	81.946,82	74.377,65	74.034,25	133.942,73	123.152,38	
ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ	42	40	51	50	57	42	
ΜΗΝΑΣ	ΙΟΥΛΙΟΣ	ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ	ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ	ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ	ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ	ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ	ΣΥΝΟΛΑ
ΠΑΡΑΒΟΛΟ ΥΠΕΡ ΕΛΛ. ΔΗΜΟΣΙΟΥ	115.246,54	86.301,81	149.115,15	218.694,83	126.226,56	150.451,79	1.380.088,68
ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ	58	43	63	60	72	59	617

Σημείωση: Αφορά τις Προσφυγές που έχουν απορριφθεί από την ΑΕΠΠ με οριστική απόφαση

(Πηγή: Τμήμα Πληροφορικής Α.Ε.Π.Π.)

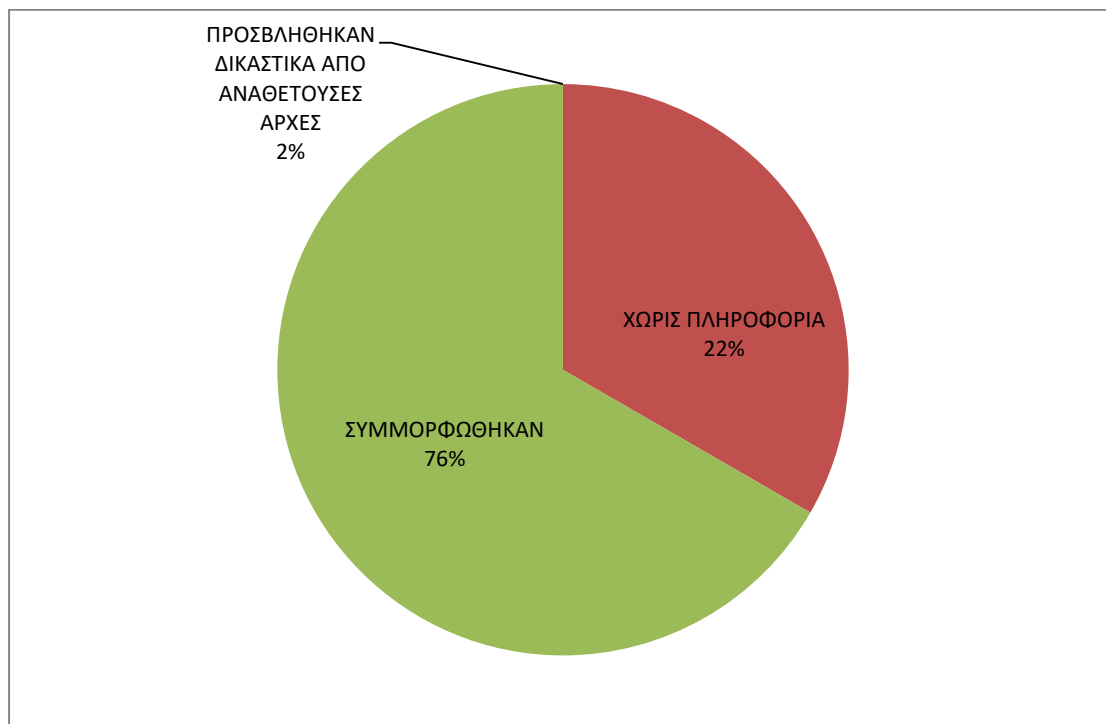
ΓΡΑΦΗΜΑ 20: ΥΨΟΣ ΠΑΡΑΒΟΛΟΥ ΥΠΕΡ ΔΗΜΟΣΙΟΥ (σε €) ΑΝΑ ΜΗΝΑ

(Πηγή: Τμήμα Πληροφορικής Α.Ε.Π.Π.)

Τέλος, κατά το έτος αναφοράς η κράτηση ύψους 0,06% αποτέλεσε τη μοναδική πηγή εσόδων της Α.Ε.Π.Π. και ανήλθε σε 1.903.756,17 €. Επισημαίνεται ότι το 2018 όλες οι υφιστάμενες λειτουργικές ανάγκες της Αρχής καλύφθηκαν από τα ως άνω έσοδα χωρίς να προκληθεί πρόσθετη οικονομική επιβάρυνση στον Κρατικό Προϋπολογισμό.

3.1.10. Υποχρέωση συμμόρφωσης Αναθετουσών Αρχών προς τις αποφάσεις της Α.Ε.Π.Π.

Σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 367 του ν. 4412/2016 και την παρ. 5 του άρθρου 18 του ΠΔ 39/2017, οι αναθέτουσες αρχές υποχρεούνται να συμμορφώνονται με τις αποφάσεις της Α.Ε.Π.Π. Επί του πλήθους των 1.154 εκδοθεισών αποφάσεων της Α.Ε.Π.Π. κατά το έτος 2018, οι Αναθέτουσες Αρχές προσέβαλαν στα δικαστήρια με αίτηση αναστολής και αίτηση ακύρωσης τις δέκα (10) από αυτές. Ακολουθεί σχηματική απεικόνιση των στοιχείων περί συμμόρφωσης των αναθετουσών αρχών σύμφωνα και με τα οριζόμενα στο άρθρο 359 του ν. 4412/2016.

ΓΡΑΦΗΜΑ 21: ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΩΝ ΑΡΧΩΝ

(Πηγή: Τμήμα Πληροφορικής Α.Ε.Π.Π.)

ΠΙΝΑΚΑΣ 14: ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΩΝ ΑΡΧΩΝ

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ	%
ΣΥΜΜΟΡΦΩΘΗΚΑΝ	393	76
ΠΡΟΣΒΛΗΘΗΚΑΝ ΔΙΚΑΣΤΙΚΑ ΑΠΟ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΕΣ ΑΡΧΕΣ	10	2
ΧΩΡΙΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑ	111	22

(Πηγή: Τμήμα Πληροφορικής Α.Ε.Π.Π.)

Ειδικότερα οι αναθέτουσες αρχές οι οποίες με ευθύνη τους δεν παρείχαν πληροφόρηση αναφορικά με τη συμμόρφωσή τους προς αποφάσεις της Α.Ε.Π.Π., καίτοι οχλήθηκαν από την Αρχή τόσο εγγράφως όσο και προφορικώς, είναι οι εξής:

ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΕΣ ΑΡΧΕΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΟΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ
ΔΗΜΟΣ ΑΓΙΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ	40/2018
ΔΗΜΟΣ ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	62/2018
ΔΗΜΟΣ ΑΓΡΙΝΙΟΥ	44, 144/2018
ΔΗΜΟΣ ΑΘΗΝΑΙΩΝ	87, 90/2018
ΔΗΜΟΣ ΑΙΓΑΛΕΩ	151/2018
ΔΗΜΟΣ ΑΛΙΑΡΤΟΥ - ΘΕΣΠΙΕΩΝ	191/2018
ΔΗΜΟΣ ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ	51, 52, 117, 1126/2018
ΔΗΜΟΣ ΑΜΦΙΛΟΧΙΑΣ	78/2018
ΔΗΜΟΣ ΑΣΠΡΟΠΥΡΓΟΥ	17/2018
ΔΗΜΟΣ ΒΟΙΟΥ	731/2018
ΔΗΜΟΣ ΓΑΛΑΤΣΙΟΥ	32/2018
ΔΗΜΟΣ ΔΙΔΥΜΟΤΕΙΧΟΥ	16/2018

ΔΗΜΟΣ ΔΡΑΜΑΣ	26/2018
ΔΗΜΟΣ ΕΔΕΣΣΑΣ	818/2018
ΔΗΜΟΣ ΕΛΕΥΣΙΝΑΣ	459, 907/2018
ΔΗΜΟΣ ΕΥΡΩΤΑ	7/2018
ΔΗΜΟΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	86, 971/2018
ΔΗΜΟΣ ΚΙΛΕΛΕΡ	83/2018
ΔΗΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ	54, 55/2018
ΔΗΜΟΣ ΛΑΜΙΕΩΝ	91/2018
ΔΗΜΟΣ ΛΕΣΒΟΥ	358/2018
ΔΗΜΟΣ ΛΕΥΚΑΔΑΣ	955/2018
ΔΗΜΟΣ ΜΑΛΕΒΙΖΙΟΥ	169/2018
ΔΗΜΟΣ ΜΥΚΟΝΟΥ	656/2018
ΔΗΜΟΣ ΝΕΑΣ ΣΜΥΡΝΗΣ	60/2018

ΔΗΜΟΣ ΟΡΕΣΤΙΑΔΑΣ	89, 93/2018
ΔΗΜΟΣ ΠΑΤΡΕΩΝ	23/2018
ΔΗΜΟΣ ΠΑΥΛΟΥ ΜΕΛΑ	1, 18/2018
ΔΗΜΟΣ ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΟΥ	79, 80/2018
ΔΗΜΟΣ ΠΥΔΝΑΣ - ΚΟΛΙΝΔΡΟΥ	73, 74/2018
ΔΗΜΟΣ ΠΥΡΓΟΥ	131/2018
ΔΗΜΟΣ ΤΡΙΠΟΛΗΣ	1044/2018
ΔΗΜΟΣ ΧΕΡΣΟΝΗΣΟΥ	399/2018
ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ-ΘΡΑΚΗΣ	748/2018
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ - ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ	103/2018
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ (Π.Ε. ΛΕΥΚΑΔΑΣ)	20/2018
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ (ΠΕ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ)	88/2018
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ (Π.Ε. ΣΕΡΡΩΝ)	317/2018

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ (Π.Ε. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ)	110/2018
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ (ΠΕ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ)	59, 77, 127/2018
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ (ΠΕ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ)	1167, 1168, 1169/2018
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ (ΠΕ ΒΟΙΩΤΙΑΣ)	320/2018
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ / Οικονομική Επιτροπή / Διεύθυνση Τεχνικών Έργων ΠΣΕ	1141/2018
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΣ ΦΟ.Δ.Σ.Α. ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ Α.Ε.	109/2018
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΑΦΑΝΕΙΑΣ & ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ , ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΚΡΑΤΗΣΗΣ ΚΟΥΡΔΑΛΛΟΥ	549,550,551/2018
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ - ΚΕΝΤΡΟ ΕΦΟΔΙΑΣΜΟΥ ΝΑΥΤΙΚΟΥ	132/2018
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ -Γ.Ε.Ν. - ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Ε2	98/2018
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ -ΓΕΝΙΚΟ ΕΠΙΤΕΛΕΙΟ ΝΑΥΤΙΚΟΥ.- ΚΕΝΤΡΟ ΕΦΟΔΙΑΣΜΟΥ ΝΑΥΤΙΚΟΥ (Γ.Ε.Ν./ Κ.ΕΦ.Ν.) -ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ ΚΦ 1310	690, 868/2018
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ/ΑΣΔΕΝ/80 ΑΔΤΕ "ΚΩΣ"	124/2018
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ/Γ.Ε.Σ.-ΑΣΔΥΣ	409/2018
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ/Δ.Α.Υ.	65/2018

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ - ΓΕΝ. ΓΡΑΜ. ΕΜΠΟΡΙΟΥ & ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ	14/2018
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ, ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	30/2018
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ-Υ.Π.Α.	160/2018
ΑΝΤΙΚΑΡΚΙΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ "ΘΕΑΓΕΝΕΙΟ"	120/2018
ΑΝΤΙΚΑΡΚΙΝΙΚΟ-ΟΓΚΟΛΟΓΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ "Ο ΑΓΙΟΣ ΣΑΒΒΑΣ"	154/2018
ΓΝ ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ (ΑΓΡΙΝΙΟ-ΜΕΣΟΛΟΓΓΙ)	159/2018
ΓΝ ΑΡΤΑΣ	67/2018
ΓΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ "ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ"	49/2018
ΓΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ "ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ"	135/2018
ΓΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ "ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ"	13, 29/2018
ΓΝ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	247/2018
ΓΝ ΛΑΚΩΝΙΑΣ (Ν.Μ. ΣΠΑΡΤΗΣ-ΜΟΛΛΩΝ)	272/2018
ΓΝ ΛΑΜΙΑΣ	1051/2018

ΓΝ ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ "ΒΟΣΤΑΝΕΙΟ"	28, 69/2018
ΓΝ Ν.ΙΩΝΙΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΕΙΟ -ΠΑΤΗΣΙΩΝ	41/2018
ΓΝ ΠΑΤΡΩΝ	349, 388/2018
ΓΝ ΠΕΙΡΑΙΩΣ- ΤΖΑΝΕΙΟ	39, 63/2018
ΕΙΔΙΚΟ ΑΝΤΙΚΑΡΚΙΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ - ΜΕΤΑΞΑ	199/2018
Δ.Ε.Υ.Α. ΜΥΚΟΝΟΥ	528/2018
ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε./ΔΠΚΕ/ΠΕΡ. ΛΑΜΙΑΣ-ΛΑΡΙΣΑΣ	423/2018
ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε./ΔΠΠ-Η/ΠΕΡ. ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	96/2018
ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε./ΔΠΠ-Η/ΠΕΡ. ΠΑΤΡΑΣ	100/2018
ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε./ΔΥΠΜ	767, 769/2018
ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΕΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ ΤΩΝ ΤΑΚΤΙΚΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ	108/2018
ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ	31/2018
ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΛΙΜΕΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΚΩ	145/2018

Ε.Υ.Α.Θ.	873/2018
ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ	10/2018
ΕΘΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ	138/2018
ΕΙΔΙΚΟΣ ΔΙΑΒΑΘΜΙΔΙΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΝΟΜΟΥ ΑΤΤΙΚΗΣ	1162/2018
ΙΔΡΥΜΑ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ	342, 343, 836/2018
ΙΟΝΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ	95/2018
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΠΡΟΝΟΙΑΚΩΝ ΕΠΙΔΟΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ	468/2018
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ Ν. ΚΕΡΚΥΡΑΣ	136/2018

3.1.11. Συγκριτική επισκόπηση έτους αναφοράς (2018) με το προηγούμενο έτος (2017).

Λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι το έτος 2017, η Αρχή λειτούργησε για χρονικό διάστημα έξι μόνον μηνών (και δη από 22/06/2017 έως 31/12/2017) και με περιορισμένη υλική αρμοδιότητα, στην παρούσα παράγραφο επιχειρείται συγκριτική επισκόπηση μεταξύ της περιόδου λειτουργίας της ΑΕΠΠ κατά το έτος 2017 (κατ' ακρίβεια το β' εξάμηνο του έτους 2017) και του έτους 2018, με παράθεση των αντίστοιχων μηνιαίων μέσων όρων:

ΠΙΝΑΚΑΣ 15: ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΝΑ ΜΗΝΑ ΓΙΑ ΤΑ ΕΤΗ 2017 ΚΑΙ 2018

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΝΑ ΜΗΝΑ ¹	2017	2018	% Μεταβολή
ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ	60	117	95%
ΑΡΙΘΜΟΣ ΟΡΙΣΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ	36,3	95,9	164%
ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΟΣΩΡΙΝΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ	23,5	44,6	89%
ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ	22,3	44,8	100%
ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ²	0,318	0,382	20%
ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΘΕΙΣΑ ΑΞΙΑ ΑΝΑ ΣΥΜΒΑΣΗ	487.039	1.917.044	293,61%
ΥΨΟΣ ΠΑΡΑΒΟΛΟΥ (σε €) ¹	48.366	115.007	138%

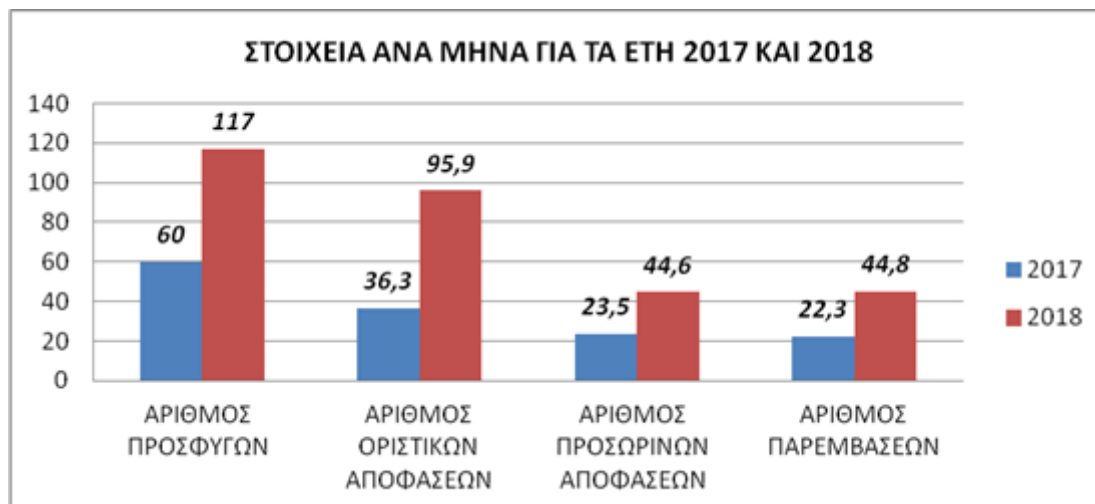
Σημειώσεις:

¹Επειδή το 2017 η ΑΕΠΠ λειτούργησε για 6 μήνες και το 2018 για 12, παρατίθενται τα αντίστοιχα στοιχεία ανά μήνα για λόγους σύγκρισης.

²Παρεμβάσεις ανά προσφυγή.

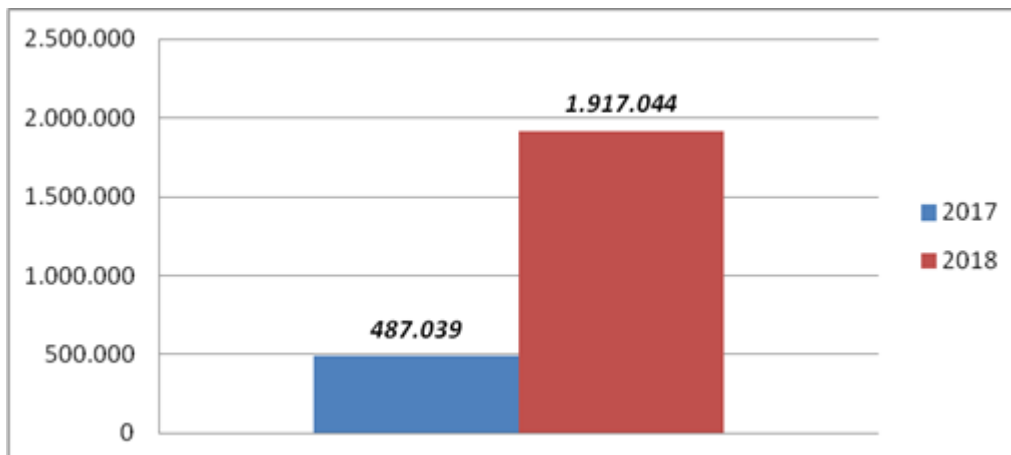
(Πηγή: Τμήμα Πληροφορικής Α.Ε.Π.Π.)

ΓΡΑΦΗΜΑ 21: ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΝΑ ΜΗΝΑ ΓΙΑ ΤΑ ΕΤΗ 2017 ΚΑΙ 2018

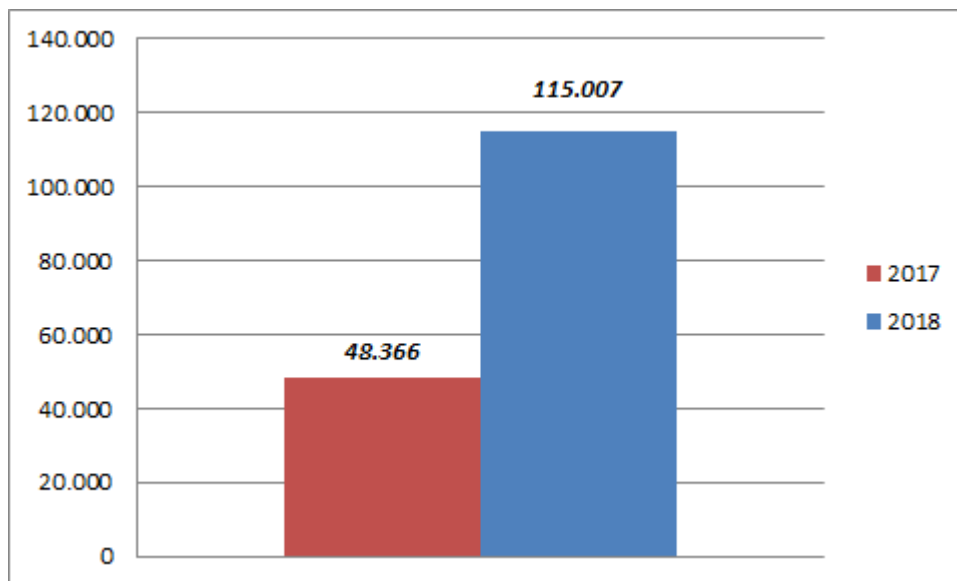
(Πηγή: Τμήμα Πληροφορικής Α.Ε.Π.Π.)

ΓΡΑΦΗΜΑ 22: ΜΕΣΗ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΘΕΙΣΑ ΑΞΙΑ ΑΝΑ ΣΥΜΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΑ ΕΤΗ 2017 ΚΑΙ 2018

(Πηγή: Τμήμα Πληροφορικής Α.Ε.Π.Π.)

ΓΡΑΦΗΜΑ 23: ΜΕΣΟ ΥΨΟΣ ΠΑΡΑΒΟΛΟΥ (σε €) ΑΝΑ ΜΗΝΑ ΓΙΑ ΤΑ ΕΤΗ 2017 ΚΑΙ 2018

(Πηγή: Τμήμα Πληροφορικής Α.Ε.Π.Π.)

ΠΙΝΑΚΑΣ 16: ΜΕΣΟΣ ΧΡΟΝΟΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΕΤΗ 2017 ΚΑΙ 2018

ΜΕΣΟΣ ΧΡΟΝΟΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ (σε ημέρες)	2017	2018

ΟΡΙΣΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ	29	40
ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΠΡΟΣΩΡΙΝΩΝ ΜΕΤΡΩΝ	7	8

Εκ των στατιστικών στοιχείων, όπως αποτυπώθηκαν ανωτέρω εξάγονται τα κάτωθι συμπεράσματα:

- (α) η αξιοσημείωτη αύξηση του αριθμού των κατατεθειμένων προδικαστικών προσφυγών: Καθίσταται σαφές, ότι το 2018 οι προσφυγές που κατατέθηκαν σε μηνιαία βάση, ενώπιον της Αρχής, ήταν σχεδόν διπλάσιες συγκριτικά με το έτος 2017 (117 προσφυγές μηνιαίως για το έτος 2018 έναντι 60 προσφυγών μηνιαίως για το έτος 2017). Ας σημειωθεί ότι η αύξηση των προδικαστικών προσφυγών που κατατέθηκαν κατά την περίοδο αναφοράς οφείλεται μεταξύ άλλων και στο γεγονός ότι κατά την περίοδο αναφοράς (1/1/2018 έως 31/12/2018) επεκτάθηκε και κατ' ουσίαν ολοκληρώθηκε η καθ' ύλην αρμοδιότητα της Α.Ε.Π.Π., ως προελέχθη, εντασσομένων στο ρυθμιστικό της πεδίο και των συμβάσεων έργων και εκπόνησης μελετών καθώς των συμβάσεων παραχώρησης. Συνεπώς, η Αρχή, έχουσα πλέον καθ' ύλην αρμοδιότητα επί του συνόλου των δημοσίων συμβάσεων έργων, μελετών, προμηθειών και υπηρεσιών άνω των 60.000 ευρώ, καλείται να διαδραματίσει επιτελικό ρόλο στην ορθή και αποτελεσματική προστασία στον τομέα της ανάθεσης των δημοσίων συμβάσεων, ενός τομέα «ευαίσθητου» και με καίρια σημασία για την ελληνική οικονομία.
- (β) η αύξηση του αριθμού των οριστικών αποφάσεων, που εκδόθηκαν κατά το έτος αναφοράς: Σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία του Πίνακα 14, οι εκδοθείσες κατά μέσο όρο μηνιαίως οριστικές αποφάσεις το έτος 2018 ανέρχονταν σε 95,9 έναντι των 36,3 για το έτος 2017. Ήτοι, κατά την περίοδο αναφοράς εκδίδονταν μηνιαίως σχεδόν υπερδιπλάσιες αποφάσεις συγκριτικώς με το προηγούμενο έτος. Από τα ανωτέρω στοιχεία προκύπτει ότι παρόλο που ο φόρτος εργασίας αυξήθηκε σημαντικά, τα μέλη των Κλιμακίων επέτυχαν να ξεπεράσουν τα αντίστοιχα ποσοστά του προηγούμενου έτους, εκδίδοντας μηνιαίως τουλάχιστον διπλάσιες αποφάσεις σε σχέση με το 2017 και μάλιστα, με πλήρη και εμπειριστατωμένη αιτιολογία, λαμβάνοντας υπόψη τις αιτιάσεις

όλων των πλευρών και εντός της προβλεπόμενης στο νόμο προθεσμίας των εξήντα (60) ημερών από την κατάθεσή τους.

- (γ) η αύξηση του αριθμού των αποφάσεων επί προσωρινών μέτρων: Σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία του Πίνακα 14, οι εκδοθείσες κατά μέσο όρο μηνιαίως αποφάσεις προσωρινών μέτρων για το έτος 2018 ανέρχονταν σε 44,6 έναντι των 23,5 για το έτος 2017. Ήτοι, κατά την περίοδο αναφοράς εκδίδονταν μηνιαίως σχεδόν διπλάσιες αποφάσεις προσωρινών μέτρων συγκριτικώς με το προηγούμενο έτος.
- (δ) η αύξηση του αριθμού των παρεμβάσεων που κατατέθηκαν: Όπως προκύπτει από τον Πίνακα 14, κατά το τρέχον έτος ο αριθμός των παρεμβάσεων που κατατέθηκαν διπλασιάστηκε, ως απόρροια και του διπλάσιου αριθμού των προδικαστικών προσφυγών που κατατέθηκαν, γεγονός που επέφερε επιπλέον φόρτο εργασίας, στο μέτρο που όφειλαν να εξεταστούν εκ μέρους των Κλιμακίων οι νομικές και πραγματικές αιτιάσεις των παρεμβαινόντων.
- (ε) η αύξηση της προϋπολογισθείσας αξίας ανά σύμβαση: Όπως προκύπτει από το Γράφημα 18, η μέση προϋπολογισθείσα αξία ανά σύμβαση υπερδιπλασιάστηκε κατά το έτος αναφοράς, ως απόρροια της ένταξης στην καθ' ύλην αρμοδιότητα της Α.Ε.Π.Π. των συμβάσεων έργων, μελετών και των συμβάσεων παραχώρησης. Ειδικότερα, ως εμφανίζεται στον Πίνακα 14 και στο Γράφημα 18, η μέση προϋπολογισθείσα αξία ανά σύμβαση για το έτος 2018 ανέρχεται σε 1.917.044€ έναντι των 487.039€ για το έτος 2017 .
- (στ) η αύξηση του ύψους του παραβόλου, που εισπράττεται υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου: Το ύψος του κατατεθέντος παραβόλου υπέρ του Δημοσίου υπερδιπλασιάστηκε, ως εμφανίζεται στο Γράφημα 19. Το έτος 2017 κυμαινόταν σε 48.366€ μηνιαίως, ενώ το έτος 2018 ανήλθε σε 139.621€ μηνιαίως.

Τέλος, στο πλαίσιο της συγκριτικής επισκόπησης, όπως προκύπτει από τον Πίνακα 15 ο μέσος χρόνος έκδοσης αποφάσεων κατά το έτος αναφοράς έχει αυξηθεί ανερχόμενος σε 40 ημέρες έναντι των 29 ημερών που κατά μέσο όρο απαιτούνταν κατά το προηγούμενο έτος. Η αύξηση αυτή οφείλεται στην επέκταση της καθ' ύλην αρμοδιότητας της Αρχής και την συνακόλουθη αύξηση του αριθμού των κατατεθεισών προσφυγών. Σημειωτέον ότι παρά τον

ιδιαίτερως αυξημένο αριθμό προδικαστικών προσφυγών, η έκδοση των αποφάσεων λαμβάνει χώρα εντός των νομίμων προθεσμιών που προβλέπει το οικείο νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο.

3.2. Απολογισμός του έτους 2018.

Η Α.Ε.Π.Π. κατά το έτος αναφοράς, το δεύτερο έτος λειτουργίας της και κατ' ουσίαν το «πρώτο» έτος λειτουργίας της κατά πλήρη αρμοδιότητα, δεδομένου ότι κατά το έτος 2017 λειτούργησε μόνον κατά το δεύτερο εξάμηνο και με περιορισμένη υλική αρμοδιότητα (μόνο επί των συμβάσεων προμηθειών και υπηρεσιών) έχει να επιδείξει αξιοσημείωτο έργο.

Η Α.Ε.Π.Π. παρά τις οργανωτικές δυσχέρειες (μη πλήρης στελέχωση, αναγκαιότητα παράλληλης ρύθμισης λειτουργικών θεμάτων) κλήθηκε να αντιμετωπίσει έναν τεράστιο όγκο προδικαστικών προσφυγών, ήτοι, 1.408 κατατεθειμένες προδικαστικές προσφυγές, οι οποίες εξετάστηκαν στο σύνολό τους και αντιστοίχως εκδόθηκαν έως 31.12.2018 χίλιες εκατόν πενήντα τέσσερις (1.154) οριστικές αποφάσεις.

Η Αρχή και τα εξειδικευμένα Μέλη της ανταποκρίθηκαν επιτυχώς στο δύσκολο εγχείρημα και τον αυξημένο όγκο προσφυγών που κατατέθηκαν το έτος 2018, εκδίδοντας τις αποφάσεις εντός της αποκλειστικής προθεσμίας που προβλέπεται στο ισχύον θεσμικό πλαίσιο της Αρχής.

Τα παραπάνω συμπεράσματα προκύπτουν από τα στατιστικά στοιχεία που αποτυπώθηκαν στους Πίνακες και στα Γραφήματα της παρούσας και συνοπτικώς:

- Πρώτον, από το πλήθος των εκδοθεισών αποφάσεων (προσωρινών και οριστικών) κατά το έτος αναφοράς, ήτοι 1.154 οριστικές αποφάσεις και 535 αποφάσεις προσωρινών μέτρων.
- Δεύτερον, από το χρόνο διεκπεραίωσης των υποθέσεων και έκδοσης αποφάσεων επί των προδικαστικών προσφυγών εντός των προβλεπόμενων νομίμων προθεσμιών, ήτοι κατά μέσο όρο σαράντα (40) ημέρες για την έκδοση οριστικών αποφάσεων και οκτώ (8) ημέρες για την έκδοση αποφάσεων προσωρινών μέτρων.

- Τρίτον, από τον αριθμό των αποφάσεων που εκδόθηκαν σε μηνιαία βάση, ο οποίος παρουσιάζει σταθερή αύξηση, παρά τον παράλληλα αυξανόμενο αριθμό των υποθέσεων.
- Τέταρτον, από τον ελάχιστο αριθμό αποφάσεων που ανεστάλησαν και ακυρώθηκαν μέσω της δικαστικής οδού, ήτοι πενήντα επτά (57) και επτά (7) αντιστοίχως.
- Τέλος, από το ιδιαίτερα μεγάλο ποσοστό συμμόρφωσης των αναθετουσών αρχών προς τις αποφάσεις της Αρχής (με εξαίρεση τις μόλις δέκα (10) υποθέσεις για τις οποίες οι αναθέτουσες αρχές προσέφυγαν στα Δικαστήρια), όπως εμφανίζεται ανωτέρω υπό 3.1.10.

Εκ των ανωτέρω συνάγεται το συμπέρασμα ότι η Αρχή ανταποκρίθηκε με επιτυχία στο στόχο του ενωσιακού και εθνικού νομοθέτη, προάγοντας την ασφάλεια δικαίου μέσω της έγκυρης, ταχείας και αποτελεσματικής προστασίας στο πεδίο της προδικαστικής επίλυσης των διαφορών, διευκολύνοντας έτσι τη συμμετοχή των επιχειρήσεων στις διαγωνιστικές διαδικασίες.

Διανύοντας το δεύτερο έτος λειτουργίας της, η Α.Ε.Π.Π., μέσω των κρίσεών της σε σειρά νομικών ζητημάτων, έχει συμβάλει καθοριστικά στην επίτευξη ενιαίας ερμηνείας και εφαρμογής του δικαίου των δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο των διαδικασιών ανάθεσης. Επιπλέον, έχει δημιουργήσει κλίμα εμπιστοσύνης στο σύνολο των φορέων του ιδιωτικού τομέα μέσω των εχεγγύων αντικειμενικής κρίσης των προσφυγών τους.

3.3. Εξωστρέφεια της Α.Ε.Π.Π.- Συμμετοχή της Αρχής, μέσω του Προέδρου και των Μελών της, σε ημερίδες, συνέδρια, σεμινάρια και εκδηλώσεις φορέων.

Η προαγωγή της γνώσης στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων μέσα από το σχεδιασμό και την οργάνωση συνεδρίων, ημερίδων και εκδηλώσεων και τη συμμετοχή και εκπροσώπηση της Αρχής σε αυτά, αποτελεί βασικό στόχο και πρωταρχικό μέλημα της Αρχής. Δίνοντας μεγάλη έμφαση στην εκπαιδευτική αξία των ανωτέρω διοργανώσεων και στην ανταλλαγή γνώσεων και εμπειρίας, η Αρχή

συμμετείχε και εκπροσωπήθηκε, μέσω του Προέδρου και των Μελών της, κατά το έτος 2018 σε συνέδρια, ημερίδες, σεμινάρια και εκδηλώσεις, που διοργανώθηκαν από άλλους φορείς.

Αξίζει να σημειωθούν οι κάτωθι ομιλίες και παρεμβάσεις του Προέδρου και των Μελών της Αρχής:

3.3.1 Συμμετοχή σε ημερίδες άλλων φορέων.

Η Αρχή συμμετείχε σε ημερίδες άλλων φορέων και ειδικότερα:

- Ο Πρόεδρος της Αρχής συμμετείχε στην ημερίδα του Σ.Α.Τ.Ε. με τίτλο «Εμπειρία από την Εφαρμογή του Ν.4412/2016: Κρίσιμα Νομοθετικά Ζητήματα & Μεταρρυθμίσεις», που πραγματοποιήθηκε στο ΕΒΕΑ στις 17.10.2018, με θέμα ομιλίας «Προδικαστική προστασία υπό το ν. 4412/2016».
- Στην ημερίδα με θέμα «Διάλογοι Διοικητικού- Φορολογικού Δικαίου» της Ένωσης Ελλήνων Δημοσιολόγων σε συνεργασία με το Δικηγορικό Σύλλογο Θεσσαλονίκης, που έλαβε χώρα στις 9 Μαρτίου 2018.
- Στην Επιστημονική Ημερίδα του Δικηγορικού Συλλόγου Χανίων, που διοργανώθηκε στο Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Χανίων στις 9 Νοεμβρίου 2018 με θέμα «Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών. Η προδικαστική προσφυγή ενώπιόν της. Φύση και συνέπειες των αποφάσεών της. Η δικαστική προστασία κατά αποφάσεων της Α.Ε.Π.Π. Το μέχρι σήμερα έργο της Α.Ε.Π.Π.».

3.3.2. Συμμετοχή σε συνέδρια.

Η Αρχή εκπροσωπήθηκε στα κάτωθι συνέδρια:

- Στο 5ο Ετήσιο Επιστημονικό Συνέδριο της Ένωσης Ελλήνων Δημοσιολόγων (ΕΕΔ) σε συνεργασία με τον Δικηγορικό Σύλλογο Βόλου (ΔΣΒ), που πραγματοποιήθηκε στις 11 και 12 Μαΐου 2018, με θέμα «Διάλογοι Συνταγματικού, Διοικητικού και Ευρωπαϊκού Δικαίου».

- Στην 21^η Συνδιάσκεψη Προεδρείων Συνδέσμων ΠΕ.Σ.Ε.Δ.Ε., που πραγματοποιήθηκε την 15^η Δεκεμβρίου 2018. Στο συνέδριο με τίτλο «1st Contract Performance Management Conference», που πραγματοποιήθηκε στις 12 Δεκεμβρίου 2018.

3.3.3. Συμμετοχή σε σεμινάρια.

Η Α.Ε.Π.Π. εκπροσωπήθηκε στα κατωτέρω σεμινάρια:

- Στο Επιμορφωτικό Σεμινάριο Δικαστικών Λειτουργών, που πραγματοποιήθηκε στην Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργών στη Θεσσαλονίκη στις 15 Οκτωβρίου 2018 με θέμα «ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ – ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ».
- Στο σεμινάριο που διοργάνωσε η ΜΟΔ Α.Ε. με τίτλο «Σημαντικές τομές του νέου Εθνικού και Ενωσιακού Πλαισίου των Δημοσίων Συμβάσεων στα Συγχρηματοδοτούμενα Έργα» την 19^η Οκτωβρίου 2018,

3.3.4. Συμμετοχή σε εκδηλώσεις φορέων.

Η Αρχή εκπροσωπήθηκε στις κάτωθι εκδηλώσεις:

- Στη συνάντηση με θέμα «Network of first instance public procurement review bodies», που έλαβε χώρα στο Βουκουρέστι της Ρουμανίας στις 3 Απριλίου 2018, καθώς και στο συνέδριο με θέμα «High-Level Conference on Public Procurement – Seizing opportunities in the public procurement of tomorrow», που πραγματοποιήθηκε ομοίως στο Βουκουρέστι της Ρουμανίας στις 4 Απριλίου 2018.
- Στη 2^η Επιστημονική Εκδήλωση που διοργάνωσε η Ένωση Ελλήνων Δημοσιολόγων (ΕΕΔ) στο Δικηγορικό Σύλλογο Αθηνών (ΔΣΑ) την Τετάρτη 7 Νοεμβρίου 2018, με θέμα «ΕΠΙΚΑΙΡΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ».
- Στην 89^η Σύνοδο των Πρυτάνεων Ελληνικών Πανεπιστημίων, η οποία έλαβε χώρα στις 13-15 Δεκεμβρίου 2018.

- Στη Β΄ Συνεδρία της 9ης Συνόδου Αντιπροτάνεων Οικονομικών, Προγραμματισμού και Ανάπτυξης.
- Στην εκδήλωση που διοργάνωσε ο Ελληνικός Οργανισμός Τυποποίησης στις 5 Δεκεμβρίου 2018, με τίτλο «Κανονιστική εναρμόνιση και πρότυπα για τη θέσπιση εθνικών πολιτικών, τεχνική νομοθέτηση και δημόσιες συμβάσεις».
- Στο Επενδυτικό Forum της A-Energy, σε συνεργασία με την Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδος (Κ.Ε.Δ.Ε.), τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.), το Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Κ.Α.Π.Ε.), τον Πανελλήνιο Σύνδεσμο Τεχνικών Εταιρειών (Σ.Α.Τ.Ε.) και το Κέντρο Δοκιμών Ερευνών και Προτύπων (Κ.Δ.Ε.Π.) της Δημόσιας Επιχείρησης Ηλεκτρισμού (Δ.Ε.Η. Α.Ε.) και συνεργαζόμενους φορείς το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, την Ελληνική Επιστημονική Ένωση Αιολικής Ενέργειας (ΕΛ.ΕΤ.Α.ΕΝ.), τον Σύνδεσμο Εταιρειών Φωτοβολταϊκών, την Π.Ε.Φ. και το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος (Τ.Ε.Ε.) που πραγματοποιήθηκε στις 9-10 Οκτωβρίου 2018, με θέμα «Εξοικονόμηση Ενέργειας. Τοπική Ανάπτυξη-Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας-Επιχειρηματικότητα».

3.4. Σχεδιασμός της Αρχής για το έτος 2019 και επιμέρους στόχοι.

Από την έναρξη λειτουργίας της Α.Ε.Π.Π., όλη η μέχρι σήμερα πορεία της είναι προσανατολισμένη στην προσπάθεια επίτευξης ασφάλειας δικαίου μέσω της παραγωγής ενιαίας διοικητικής «νομολογίας» επί δυσχερών νομικών ζητημάτων, ένας στόχος που καταδεικνύεται ότι επετεύχθη από τα μέχρι στιγμής «δείγματα γραφής».

Το θεσμικό πλαίσιο της Α.Ε.Π.Π. προορισμένο να υπηρετήσει τη διαφάνεια, την ασφάλεια δικαίου και την αποτελεσματικότητα στο στάδιο της διαδικασίας ανάθεσης των δημοσίων συμβάσεων, έχει ήδη τεθεί προς κρίση και κριτική στους ενδιαφερόμενους φορείς, τις αναθέτουσες αρχές και τα διοικητικά δικαστήρια μέσα από το ποσοτικό και, κυρίως, ποιοτικό κατά την άποψή μας έργο που έχει παραχθεί και παράγεται καθημερινά.

Για το 2019 η Α.Ε.Π.Π θέτει τους ακόλουθους στόχους:

1. Πρώτος και σημαντικότερος στόχος για την εύρυθμη λειτουργία της Αρχής είναι η πλήρης στελέχωσή της με προσωπικό, για την επίτευξη του οποίου αξιοποιήθηκαν οι δυνατότητες του ν. 4412/2016 και του κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδοθέντος ΠΔ 57/2017 μέσω της πρόσληψης του Ειδικού Επιστημονικού Προσωπικού και του τακτικού διοικητικού προσωπικού της Αρχής. Καθίσταται σαφές ότι η ολοκλήρωση της στελέχωσης της Αρχής εντός του προσεχούς έτους με το προβλεπόμενο από τις οικείες διατάξεις του ιδρυτικού της νόμου διοικητικού και Ειδικού Επιστημονικού Προσωπικού είναι επιτακτική και αναγκαία για την εύρυθμη και ορθή λειτουργία της, ενόψει και της ήδη συντελεσθείσας αξιοσημείωτης αύξησης του αντικειμένου της.
2. Περαιτέρω, η πλήρης αξιοποίηση των ηλεκτρονικών μέσων και συστημάτων που διαθέτει η Αρχή, για την αποτελεσματικότερη λειτουργία της Α.Ε.Π.Π., δια της επέκτασης αυτού στην παρακολούθηση και τον έλεγχο των εσόδων της Αρχής μέσω της κράτησης 0,06%.
3. Η προσήλωση της Αρχής στους στόχους της περί ταχείας και αποτελεσματικής προστασίας, διατηρώντας σε χαμηλό ποσοστό τους χρόνους διεκπεραίωσης των υποθέσεων, παρά τον πολύπλοκο χαρακτήρα και τα δυσχερή νομικά ζητήματα που ανακύπτουν, σε συνδυασμό πάντα με την ποιότητα των εκδοθεισών αποφάσεων της.
4. Η συνεχής επιμόρφωση των στελεχών της, του Ειδικού Επιστημονικού Προσωπικού και των Μελών της κρίνεται επίσης επιβεβλημένη, καθώς το αντικείμενο των δημόσιων συμβάσεων διέπεται από ένα πολυσχιδές και συνεχώς μεταβαλλόμενο πλαίσιο.

ΜΕΡΟΣ 4ο : ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΣΠΟΥΔΑΙΟΤΗΤΑΣ - ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΗΣ ΕΠΤΑΜΕΛΟΥΣ ΣΥΝΘΕΣΗΣ ΤΗΣ Α.Ε.Π.Π..

4.1 Εισαγωγικές παρατηρήσεις.

Δεδομένης της κεφαλαιώδους σημασίας των δημοσίων συμβάσεων για την κοινωνία και την οικονομία της χώρας, η Α.Ε.Π.Π. αντιμετωπίζει κάθε μία από τις προσφυγές που υποβάλλονται ενώπιόν της με τη δέουσα προσοχή. Ωστόσο, κάποιες από τις αγόμενες ενώπιον της Αρχής υποθέσεις παρουσιάζουν μεγαλύτερη σπουδαιότητα είτε λόγω του αντικειμένου τους είτε λόγω των νομικών ζητημάτων που τίθενται με τις σχετικές προδικαστικές προσφυγές. Ο νομοθέτης έχει προνοήσει σχετικά, ώστε οι εν λόγω υποθέσεις να μπορούν να εισάγονται από τον Πρόεδρο της Αρχής σε Κλιμάκιο επταμελούς σύνθεσης υπό την προεδρία του (άρθρο 6 του ΠΔ 38/2017 «Κανονισμός Λειτουργίας της Αρχής Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών»).

Κατ' εφαρμογή της ανωτέρω διάταξης, το έτος 2018 εισήχθησαν στην Επταμελή Σύνοψη της Αρχής πέντε (5) προδικαστικές προσφυγές και εκδόθηκαν ισάριθμες αποφάσεις. Επιλαμβανόμενη των εν λόγω υποθέσεων, η Επταμελής Σύνοψη της Αρχής είχε την ευκαιρία να αποφανθεί επί σειράς νομικών ζητημάτων, τα οποία είχαν ήδη αρχίσει να απασχολούν τους νομικούς της θεωρίας και της πράξης του δικαίου δημοσίων συμβάσεων.

Προσηλωμένη στην εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος, η Αρχή ερμήνευσε τις οικείες διατάξεις του Ν. 4412/2016 και των εφαρμοστικών του προεδρικών διαταγμάτων υπό το φως των συνταγματικών αρχών του δικαιώματος προηγούμενης ακρόασης του ενδιαφερομένου και της εξασφάλισης της ανεμπόδιστης και αποτελεσματικής άσκησης των δικαιωμάτων του πολίτη (άρθρα 20 παρ. 2 και 25 παρ. 1 Σ), καθώς επίσης και των απορреουσών από το ενωσιακό Δίκαιο αρχών της διαφάνειας, της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων και του υγιούς και αποτελεσματικού ανταγωνισμού.

Κατά την ερμηνεία των εφαρμοστέων κανόνων δικαίου, η Αρχή επέδειξε ευρύτητα πνεύματος, ιδίως όσον αφορά τα ζητήματα του παραδεκτού των προδικαστικών

προσφυγών, προς τον σκοπό της αποφυγής της απόρριψης των προσφυγών για αυστηρά τυπικούς λόγους και της παροχής ουσιαστικής προστασίας κατά το στάδιο διοικητικής επίλυσης των διαφορών που ανακύπτουν στις διαδικασίες ανάθεσης των Δημοσίων Συμβάσεων.

Αναπτύσσονται κατωτέρω ενδεικτικά ορισμένα από τα σημαντικότερα ζητήματα που αντιμετωπίστηκαν από την Επταμελή Σύμβαση της Αρχής.

4.2 Ειδικότερα ζητήματα που απασχόλησαν την Επταμελή Σύμβαση.

4.2.1 Η αρμοδιότητα της Αρχής: όρια και έκταση του ελέγχου.

Απηχώντας το πνεύμα των γενικών διατάξεων και αρχών του Διοικητικού Δικαίου, σύμφωνα με τις οποίες το όργανο που αποφαινεται επί ενδικοφανούς προσφυγής δεν έχει ούτε την υποχρέωση ούτε τη δυνατότητα να αποφανθεί επί νομικών ζητημάτων τα οποία δεν προβλήθηκαν από τον προσφεύγοντα, η Επταμελής Σύμβαση της Αρχής επιβεβαίωσε ότι η αρμοδιότητά της Α.Ε.Π.Π. συνίσταται αποκλειστικά στην εξέταση των προδικαστικών προσφυγών, και όχι στον εν γένει έλεγχο νομιμότητας ή τη συνολική έγκριση των διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων. Ειδικότερα, κρίθηκε ότι είναι το περιεχόμενο της προδικαστικής προσφυγής και εκάστου προβαλλόμενου με αυτή λόγου που ορίζει το αντικείμενο και τα όρια της αγόμενης ενώπιον της Α.Ε.Π.Π. διαφοράς, άρα και του εκ μέρους της Αρχής ελέγχου (ΑΕΠΠ Επταμ. 3/2018, σκ. 11).

Περαιτέρω, κρίθηκε ότι η Α.Ε.Π.Π. αποφαινόμενη για τη βασιμότητα ή μη λόγου προσφυγής δύναται να ακυρώσει την προσβαλλόμενη πράξη της αναθέτουσας αρχής, όχι, όμως, και να τροποποιήσει την προσβαλλόμενη πράξη ούτε να προβεί η ίδια στην οφειλόμενη ενέργεια, πράγμα που θα αποτελούσε ανεπίτρεπτη υποκατάσταση στις αρμοδιότητες της αναθέτουσας αρχής (ΑΕΠΠ Επταμ. 4/2018, σκ. 37).

4.2.2 Το παράβολο ως προϋπόθεση παραδεκτού της προδικαστικής προσφυγής.

Για το παραδεκτό της προδικαστικής προσφυγής κατ' άρθρα 363 του Ν. 4412/2016 και 5 του ΠΔ 39/2017 απαιτείται, αλλά και αρκεί, η έκδοση και πληρωμή του παραβόλου μέχρι την υποβολή της προσφυγής (ΑΕΠΠ Επταμ. 5/2018, σκ. 7).

Δεδομένου δε ότι το παράβολο είναι πλέον αυτόματης δέσμευσης, δηλαδή δεσμεύεται αμέσως μόλις εξοφλείται το οφειλόμενο ποσό, χωρίς να απαιτείται οποιαδήποτε επιπλέον ενέργεια των υπηρεσιών της Αρχής, κρίθηκε ότι δεν απαιτείται για το παραδεκτό της προσφυγής ούτε η πανηγυρική επίκληση της πληρωμής και δέσμευσης του παραβόλου ούτε η προσκόμιση από τον προσφεύγοντα των σχετικών αποδεικτικών εγγράφων (ΑΕΠΠ Επταμ. 3/2018, σκ. 1 και σκ. 4, ΑΕΠΠ Επταμ. 5/2018). Η προσκόμιση των αποδεικτικών έκδοσης και πληρωμής του παραβόλου προβλέπεται μόνο προς διευκόλυνση του ελέγχου από το οικείο Κλιμάκιο και τα λοιπά μέρη της διαφοράς (ΑΕΠΠ Επταμ. 3/2018, σκ. 1).

Περαιτέρω, κρίθηκε ότι είναι επιτρεπτή η διόρθωση ή/και η συμπλήρωση του καταρχήν συνυποβληθέντος με την προσφυγή παραβόλου, όπως επίσης και η προσκόμιση των αποδεικτικών της εξόφλησής του εντός ευλόγου χρόνου από την κατάθεση της προσφυγής. Τέλος, και σε κάθε περίπτωση, η προσφυγή είναι παραδεκτή, εφόσον από αυτεπάγγελτο υπηρεσιακό έλεγχο της Αρχής προκύπτει η έκδοση και πληρωμή του νομίμου παραβόλου (ΑΕΠΠ Επταμ. 3/2018, σκ. 1, ΑΕΠΠ Επταμ. 5/2018).

4.2.3 Διαγωνισμοί σε ηλεκτρονικές πλατφόρμες πλην ΕΣΗΔΗΣ.

Οι εφαρμοστέες διατάξεις διακρίνουν ως προς τα διαδικαστικά ζητήματα άσκησης και εξέτασης της προδικαστικής προσφυγής μεταξύ διαγωνισμών διενεργούμενων μέσω της πλατφόρμας ΕΣΗΔΗΣ και λοιπών διαγωνισμών (άρθρα 8 και 9 ΠΔ 39/2017). Συναφώς, η Επταμελής Σύνοψη της Αρχής έκρινε ότι σε περίπτωση διενέργειας του διαγωνισμού ηλεκτρονικά μεν, πλην όμως όχι μέσω της πλατφόρμας του ΕΣΗΔΗΣ, αλλά μέσω άλλων ηλεκτρονικών μέσων επιλογής της αναθέτουσας αρχής, οι προδικαστικές προσφυγές ασκούνται όχι κατ' άρθρο 8 παρ.

3, αλλά κατ' άρθρο 8 παρ. 4 ΠΔ 39/2017, δηλαδή με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου προς την ΑΕΠΠ και με ημερομηνία άσκησης λογιζόμενη αυτή της παραλαβής του μηνύματος (ΑΕΠΠ Επταμ. 3/2018, σκ. 5).

4.2.4 Επίκληση και απόδειξη της εξουσίας εκπροσώπησης του υπογράφοντος την προσφυγή και του εννόμου συμφέροντος του προσφεύγοντος.

Στο πλαίσιο της διευκόλυνσης της άσκησης των προδικαστικών προσφυγών και της παροχής αποτελεσματικής προστασίας κατά το στάδιο της διοικητικής επίλυσης των διαφορών, κρίθηκε ότι ο προσφεύγων δεν οφείλει να προαποδείξει τη νομιμοποίηση και εκπροσωπευτική αρμοδιότητα του υπογράφοντος την προδικαστική προσφυγή, αφού ουδεμία σχετική πρόβλεψη υφίσταται στο νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο άσκησης προδικαστικών προσφυγών, η δε νομιμοποίηση του υπογράφοντος καταρχήν τεκμαίρεται. Σε κάθε περίπτωση, αυτή μπορεί να ελεγχθεί είτε αυτεπαγγέλτως από το οικείο Κλιμάκιο είτε κατόπιν αμφισβήτησής της από έτερο μέρος της διαφοράς (ΑΕΠΠ Επταμ. 3/2018, σκ. 6).

Περαιτέρω, σε περίπτωση προσβολής όρων διακήρυξης, κρίθηκε ότι ο προσφεύγων δεν υποχρεούται να προαποδεικνύει την ιδιότητα του δραστηριοποιούμενου στον οικείο κλάδο για το παραδεκτό της προσφυγής (ΑΕΠΠ Επταμ. 3/2018, σκ. 8).

Ωστόσο, απαιτούμενο στοιχείο για το παραδεκτό προσφυγής είτε κατά της εν γένει νομιμότητας διακήρυξης είτε κατά συγκεκριμένων όρων αυτής είναι η ύπαρξη εννόμου συμφέροντος του προσφεύγοντος, το οποίο συνδέεται με τυχόν βλάβη που του προκαλείται από την προσβαλλόμενη διακήρυξη. Για το παραδεκτό της προσφυγής, η επίκληση της βλάβης του προσφεύγοντος δεν απαιτείται μεν να είναι πανηγυρική, αλλά πρέπει οπωσδήποτε να προκύπτει με σαφή και ορισμένο τρόπο από το έγγραφο της προδικαστικής προσφυγής (ΑΕΠΠ Επταμ. 3/2018, σκ. 11).

4.2.5 Χρήση του προδιατυπωμένου εντύπου προδικαστικής προσφυγής και στοιχεία του ορισμένου της προδικαστικής προσφυγής.

Η υποβολή της προσφυγής διά του προδιατυπωμένου εντύπου δεν συνιστά ουσιώδη τύπο της διαδικασίας, η παραβίαση του οποίου θα οδηγούσε στο απαράδεκτο της προσφυγής, αλλά τίθεται προς διευκόλυνση και επιτάχυνση της διαδικασίας (ΑΕΠΠ Επταμ. 3/2018, σκ. 7, 5/2018, σκ. 8).

Αρκεί δε για το ορισμένο της προδικαστικής προσφυγής να περιέχονται σε αυτή τα ελάχιστα απαιτούμενα στοιχεία, και ιδίως:

- τα στοιχεία του προσφεύγοντος και της καθής αναθέτουσας αρχής,
- η προβαλλόμενη πράξη με ορισμένο και σαφή τρόπο,
- συγκεκριμένοι πραγματικοί και νομικοί ισχυρισμοί, στους οποίους θεμελιώνεται το αίτημα της προσφυγής,
- σαφές και ορισμένο αίτημα, προβαλλόμενο με έννομο συμφέρον από τον προσφεύγοντα,
- προηγμένη ψηφιακή υπογραφή από τον προσφεύγοντα ή τον νόμιμο εκπρόσωπό του και η ημερομηνία της υπογραφής του εγγράφου (ΑΕΠΠ Επταμ. 3/2018, σκ. 7, 5/2018, σκ. 9).

4.2.6 Αίτημα της προδικαστικής προσφυγής.

Σε περίπτωση προδικαστικής προσφυγής, η οποία περιείχε μόνο αίτημα αναστολής της διαγωνιστικής διαδικασίας, η Αρχή έκρινε ότι το αίτημα του προσφεύγοντος για λήψη προσωρινών μέτρων είναι παρεπόμενο του κυρίου αιτήματος της προδικαστικής προσφυγής, το οποίο συνίσταται στην ακύρωση πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής. Τυχόν αίτηση χορήγησης προσωρινών μέτρων που ασκείται αυτοτελώς είναι απαράδεκτη (ΑΕΠΠ Επταμ. 5/2018, σκ. 8).

4.2.7 Εκτελεστός χαρακτήρας προσβαλλόμενης πράξης.

Εισήχθη ενώπιον της Επταμελούς Σύθεσης της Αρχής προδικαστική προσφυγή, η οποία στρεφόταν κατά απόφασης αναθέτουσας αρχής, με την οποία, μεταξύ άλλων, ζητήθηκαν από μία διαγωνιζόμενη εταιρεία συμπληρωματικά και διευκρινιστικά στοιχεία επί υποβληθέντων με τον φάκελο της προσφοράς δικαιολογητικών. Η Αρχή έκρινε ότι, εφόσον η προσβαλλόμενη πράξη δεν περιείχε οριστική κρίση περί απόρριψης ή αποδοχής της προσφοράς της εταιρείας που εκλήθη να συμπληρώσει και να διευκρινίσει τα καταρχήν νομίμως υποβληθέντα δικαιολογητικά της, αυτή δεν ήταν εκτελεστή κατά το μέρος αυτό. Για τον λόγο αυτό, απερρίφθησαν ως απαράδεκτοι οι λόγοι ακύρωσης της προσβαλλόμενης απόφασης κατά το συγκεκριμένο σκέλος αυτής (ΑΕΠΠ Επταμ. 4/2018, σκ. 13 και 34).

4.2.8 Ενιαίο μέτρο κρίσης.

Διαγωνιζόμενος που αποκλείστηκε μπορεί, παράλληλα με τα παράπονα κατά του αποκλεισμού του, να στρέφεται και κατά λοιπών, παραδεκτών κατά τα άλλα προσφορών, πλην όμως για εξετασθούν επί της ουσίας αυτοί οι ισχυρισμοί του ως προβαλλόμενοι με έννομο συμφέρον προϋποτίθεται η προηγούμενη αναγνώριση της μη νομιμότητας του αποκλεισμού του. Σε αντίθετη περίπτωση, εάν δηλαδή κριθεί νόμιμος ο αποκλεισμός του προσφεύγοντος, απορρίπτονται απευθείας ως απαράδεκτοι ελλείψει εννόμου συμφέροντος οι ισχυρισμοί του κατά των έτερων διαγωνιζόμενων (ΑΕΠΠ Επταμ. 4/2018, σκ. 21 και 26).

4.2.9 Διεύρυνση δυνατότητας συμμετοχής οικονομικών φορέων σε διαγωνισμούς δημοσίων συμβάσεων.

Σε υπόθεση αμφισβήτησης της δυνατότητας της αναθέτουσας αρχής να διευρύνει τον κύκλο των δυνάμενων να συμμετάσχουν στον διαγωνισμό οικονομικών φορέων πέραν των προβλεπόμενων στα άρθρα 25 και 255 Ν. 4412/2016, κρίθηκε ότι το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο επιβάλλει μεν κατ' ελάχιστο την αποδοχή σε

διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων οικονομικών φορέων εγκατεστημένων εντός ΕΕ, ΕΟΧ, χωρών ΣΔΣ και χωρών με διμερείς ή πολυμερείς συμφωνίες με την ΕΕ, πλην όμως δεν αποκλείει την επέκταση με τη διακήρυξη του δικαιώματος συμμετοχής σε οικονομικούς φορείς εκτός των παραπάνω περιπτώσεων χώρας εγκατάστασης. Και τούτο, ιδίως στην περίπτωση που η αναθέτουσα αρχή κρίνει ότι με τον τρόπο αυτό δύναται να επιτύχει μέσω του διευρυμένου ανταγωνισμού χαμηλότερο τίμημα, αλλά και να προσελκύσει μεγαλύτερο πλήθος προσφορών ανταποκρινόμενων στις τεχνικές προδιαγραφές της διακήρυξης (ΑΕΠΠ Επταμ. 3/2018).

Ειδικότερα, εισήχθη στην Επταμελή Σύνοψη της Αρχής προδικαστική προσφυγή με την οποία ο προσφεύγων έβαλε κατά της συμμετοχής στη διαγωνιστική διαδικασία οικονομικών φορέων εκτός ΕΕ, ΕΟΧ, χωρών ΣΔΣ και χωρών με διμερείς ή πολυμερείς συμφωνίες με την ΕΕ, και συγκεκριμένα κατά της συμμετοχής οικονομικού φορέα εγκατεστημένου στην Κίνα. Συγκεκριμένα, στη διακήρυξη που τέθηκε στην κρίση της Αρχής είχε προβλεφθεί συγκεκριμένα η δυνατότητα στον διαγωνισμό συμμετοχής, πλέον των προβλεπόμενων στο άρθρο 255 Ν. 4412/2016, και σε οικονομικούς φορείς εγκατεστημένους σε χώρες που βρίσκονται σε διαδικασία υπογραφής διμερούς ή πολυμερούς σύμβασης με την ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των παρατηρητών (observers), καθώς και σε χώρες που είχαν υπογράψει συμφωνίες προώθησης και αμοιβαίας προστασίας επενδύσεων ή ανάλογες οικονομικές συμφωνίες/συμβάσεις με την Ελλάδα, μεταξύ των οποίων η Κίνα και η Ινδία. Η Επταμελής Σύνοψη της Αρχής έκρινε ότι ο εν λόγω όρος είναι νόμιμος, διότι σε κανένα σημείο του ενωσιακού και εθνικού θεσμικού πλαισίου δεν υφίσταται διάταξη περί αποκλεισμού ή απαγόρευσης συμμετοχής οικονομικών φορέων από τρίτες, πλην όσων έχουν κυρώσει τη ΣΔΣ ή τελούν σε διμερή ή πολυμερή συμφωνία με την ΕΕ, χώρες.

4.2.10 Τεχνική ικανότητα: χρονικό διάστημα εντός του οποίου πραγματοποιήθηκαν οι κυριότερες παραδόσεις.

Η διακριτική ευχέρεια της αναθέτουσας αρχής να διευρύνει το χρονικό διάστημα εντός του οποίου πραγματοποιήθηκαν οι κυριότερες παραδόσεις ή παρασχέθηκαν οι κυριότερες υπηρεσίες πέραν της τριετίας που προηγείται του διαγωνισμού σύμφωνα με το Παράρτημα XII του Προσαρτήματος Α Μέρος ΙΙ του ν. 4412/2016 ελέγχεται τόσο ως προς την ενάσκησή της όσο και ως προς την παράλειψή της σχετικά με την υπέρβαση των άκρων ορίων ή την εν γένει κακή και καταχρηστική της εφαρμογή (ΑΕΠΠ Επταμ. 3/2018).

4.2.11 Διαγωνισμοί Οργανισμού Λιμένος Πειραιώς Α.Ε..

Τέθηκαν στην κρίση της Επταμελούς Σύμβασης της Αρχής δύο συναφείς προδικαστικές προσφυγές κατά των όρων της Πρόσκλησης του Οργανισμού Λιμένος Πειραιώς Α.Ε. (ΟΛΠ ΑΕ) για την «Επέκταση Επιβατικού Λιμένα (Νότια Ζώνη, Φάση Α)» προϋπολογισμού 136.283.800,00 ευρώ.

Η Αρχή έκρινε ότι ο ΟΛΠ ΑΕ δεν εμπίπτει στην έννοια του αναθέτοντος φορέα κατ' εφαρμογή του άρθρου 224 παρ. 3 εδ. β' του Ν. 4412/2016 (άρθρο 4 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ). Και τούτο, διότι, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 224 Ν. 4412/2016, αποτελούν κατ' αρχήν αναθέτοντες φορείς όσοι ασκούν δραστηριότητα εκμετάλλευσης θαλάσσιου λιμένα βάσει ειδικών ή αποκλειστικών δικαιωμάτων εκχωρηθέντων με απλή μονομερή διοικητική πράξη εκχώρησης, αλλά δεν θεωρούνται αποκλειστικά δικαιώματα για την εφαρμογή των οικείων διατάξεων του Ν. 4412/2016 όσα αποκτήθηκαν με διαδικασία που περιβλήθη επαρκή δημοσιότητα και στην οποία εφαρμόστηκαν αντικειμενικά κριτήρια επιλογής.

Ειδικότερα, η Αρχή έκρινε ότι ο ΟΛΠ ΑΕ υπάγεται στο πεδίο εφαρμογής του δευτέρου εδαφίου του άρθρου 224 παρ. 3 του Ν. 4412/2016 και εξαιρείται της εφαρμογής των διατάξεων του Ν. 4412/2016, διότι η παραχώρηση των αποκλειστικών δικαιωμάτων εκμετάλλευσης του Λιμένα Πειραιά αποτέλεσε παρακολούθημα και αίρεση στη σύμβαση αγοραπωλησίας των μετοχών του ΟΛΠ

ΑΕ, η οποία συνήφθη κατόπιν διαγωνιστικής διαδικασίας που έλαβε επαρκή δημοσιότητα και στην οποία συμμετείχαν αρχικά έξι (6) επενδυτικά σχήματα από τα οποία ανεδείχθη ο προτιμώμενος επενδυτής βάσει αντικειμενικών κριτηρίων. Ήδη, η Ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας έχει επιβεβαιώσει την ανωτέρω ερμηνεία των εφαρμοστέων διατάξεων (ΟλΣτΕ 1076/2019).

Τέλος, κρίθηκε ότι η προκήρυξη διαγωνισμών και η ανάθεση και σύναψη συμβάσεων από την ΟΛΠ ΑΕ γίνεται σύμφωνα με τα άρθρα 8, 9, και 12 του ν. 4404/2016, χωρίς την υποχρέωση τήρησης τυπικών διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων, αλλά με την υποχρέωση τήρησης των αρχών της διαφάνειας, της δημοσιότητας, της ίσης μεταχείρισης και της απαγόρευσης των διακρίσεων και σύμφωνα με τον Κανονισμό Ανάθεσης Έργων, Υπηρεσιών και Προμηθειών του ΟΛΠ που εγκρίθηκε με απόφαση της υπ' αριθ. 18/27.10.2016 συνεδρίασης του Δ.Σ. της ΟΛΠ ΑΕ. Η δε διευθέτηση των διαφορών που αναφύονται μεταξύ της ΟΛΠ ΑΕ και των αντισυμβαλλόμενων της σχετικά με τη σύναψη, την ερμηνεία των όρων, την εκτέλεση και την καταγγελία των συμβάσεων που ανατίθενται άγεται ενώπιον των Δικαστηρίων του Πειραιά κατά την τακτική διαδικασία, εκτός εάν τα συμβαλλόμενα μέρη έχουν υπαγάγει τις εν λόγω διαφορές σε διαιτησία (ΑΕΠΠ Επταμ. 1/2018 και 2/2018).

4.2.12 Διαγωνισμός παροχής Υπηρεσίας Ευελιξίας προς την ΑΔΜΗΕ Α.Ε..

Τέθηκε στην κρίση της Επταμελούς Σύθεσης της Αρχής προδικαστική προσφυγή, η οποία αφορούσε διαφορά που ανέκυψε κατά τη διαδικασία επιλογής παρόχων Υπηρεσίας Ευελιξίας προς την ΑΔΜΗΕ ΑΕ. Ειδικότερα, αντικείμενο της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος της ΑΔΜΗΕ ΑΕ ήταν η επιλογή εκείνων των μονάδων παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος, οι οποίες θα αποζημιώνονταν για τη διαθεσιμότητά τους αυξομειώνουν την παραγόμενη ισχύ, ώστε να καλύπτεται η αντίστοιχη ζήτηση σε ηλεκτρική ενέργεια.

Κατά την κρίση της Αρχής, η οποία επιβεβαιώθηκε από το Συμβούλιο της Επικρατείας (ΕπΑν ΣτΕ 414/2019), ο Μεταβατικός Μηχανισμός Αποζημίωσης Ευελιξίας, ο οποίος συνιστά μέτρο κρατικής ενίσχυσης κατ' άρθρο 107 παρ. 1 της Σ.Λ.Ε.Ε., εν τούτοις συμβατό με την εσωτερική αγορά (C (2018) 4947 final/30-7-2018

απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής), αποβλέπει στη διασφάλιση μακροχρόνιας διαθεσιμότητας επαρκούς ισχύος ηλεκτρικής ενέργειας μέσω της ανάληψης από τους διαθέτοντες ευέλικτες μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας οικονομικούς φορείς της υποχρέωσης έναντι του συστήματος να διατηρούν τις μονάδες τους τεχνικά διαθέσιμες, προκειμένου να διασφαλίζεται η ενεργειακή επάρκεια του συστήματος, με αντάλλαγμα την καταβολή σε αυτούς αποζημίωσης για την διαθεσιμότητα των εν λόγω μονάδων προς παροχή της Υπηρεσίας Ευελιξίας (ήτοι της ταχείας αύξησης ή μείωσης της κατανεμόμενης ισχύος των μονάδων ώστε να καλύπτεται η ζήτηση σε ηλεκτρική ενέργεια) στο Ε.Σ.Μ.Η.Ε. Η δημοπρασία για την παροχή Υπηρεσίας Ευελιξίας προς τον ΑΔΜΗΕ σκοπεί στην ανάδειξη εκείνων των μονάδων που θα λάβουν την Αποζημίωση Ευελιξίας λόγω της διαθεσιμότητάς τους· διέπεται δε από τις διατάξεις του Ν. 4001/2011 και την υπ' αριθ. C (2018) 4947 final/30-7-2018 απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, και όχι από τις διατάξεις του Ν. 4412/2016. Συνεπώς η Α.Ε.Π.Π. δεν είναι αρμόδια να αποφανθεί επί διαφορών που ανακύπτουν κατά τη διαδικασία επιλογής των δικαιούμενων Αποζημίωσης Ευελιξίας.

Κατ' εφαρμογή του άρθρου 359 ν.4412/2016, ακολουθούν Παράρτημα Ι με προτάσεις της Αρχής για τη βελτίωση του νομοθετικού πλαισίου των δημοσίων συμβάσεων και Παράρτημα ΙΙ με προτάσεις της Αρχής για τη βελτίωση της διαδικασίας εξέτασης των προδικαστικών προσφυγών.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΟΥ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ.

- 1) Αναφορικά με την συμπλήρωση πεδίων του Τυποποιημένου Εντύπου Υπεύθυνης Δήλωσης (ΤΕΥΔ) και του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Εντύπου Συμβάσεων (ΕΕΕΣ) σε διαγωνισμούς ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων έργων.

Με τη διάταξη του άρθρου 20 παρ. 5 του Ν. 3669/2008, όπως έχει διατηρηθεί σε ισχύ κατ' άρθρο 377 περ. 31 του Ν. 4412/2016, προβλέπεται ότι : «5. Για τη συμμετοχή σε διαγωνισμούς δημοσίων έργων χορηγείται σε κάθε εργοληπτική επιχείρηση εγγεγραμμένη στο Μ.Ε.ΕΠ. (Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων) "ενημερότητα πτυχίου", η οποία, σε συνδυασμό με τη βεβαίωση εγγραφής που εκδίδεται από την υπηρεσία τήρησης του Μ.Ε.ΕΠ., συνιστά "επίσημο κατάλογο αναγνωρισμένων εργοληπτών" κατά την έννοια του άρθρου 151 του παρόντος και απαλλάσσει τις εργοληπτικές επιχειρήσεις από την υποχρέωση να καταθέτουν τα επιμέρους δικαιολογητικά στους διαγωνισμούς. Για την έκδοση και χορήγηση της "ενημερότητας πτυχίου" οι εργοληπτικές επιχειρήσεις υποβάλλουν σε τακτά χρονικά διαστήματα, στην υπηρεσία τήρησης του Μ.Ε.ΕΠ., τα δικαιολογητικά συμμετοχής τους σε διαγωνισμούς, όπως αυτά ορίζονται από τις κείμενες διατάξεις. Τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά, η διαδικασία υποβολής τους, ο χρόνος ισχύος της "ενημερότητας πτυχίου", η διαδικασία ανανέωσης της, οι συνέπειες εκ της μη υποβολής της σε διαγωνισμό, ο χρόνος εφαρμογής του μέτρου και κάθε σχετικό

θέμα, ορίζονται με την υπ` αριθμ. Δ15/οικ/24298/28.7.2005 ( ΦΕΚ 1105 Β`) απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων μπορεί να επανακαθορίζονται τα ανωτέρω στοιχεία».

Κατ' εξουσιοδότηση της ως άνω νομοθετικής διάταξης έχει εκδοθεί και ισχύει η ΥΑ Αριθ. Δ15/οικ/15658 (ΦΕΚ Β' 2300/16.09.2013) Τροποποίηση της με αριθ. Δ15/οικ/24298/28.07.2005 (Β' 1105) Υπουργικής Απόφασης με θέμα : «Έκδοση Ενημερότητας Πτυχίου και Βεβαιώσεων ανεκτέλεστου υπολοίπου συμβάσεων δημοσίων έργων, υποβολή Εκθέσεων δραστηριότητας ανωνύμων εταιρειών και Πιστοποιητικών εκτέλεσης έργων» στο άρθρο 1 της οποίας προβλέπεται ότι : «1. Σε κάθε εργοληπτική επιχείρηση, η οποία είναι εγγεγραμμένη στις τάξεις 3η έως και 7η του Μητρώου Εργοληπτικών Επιχειρήσεων (Μ.Ε.ΕΠ.) χορηγείται έγγραφο με τίτλο «Ενημερότητα Πτυχίου» (εφεξής Ε.Π.), το οποίο προσκομίζεται στις διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων έργων και υποκαθιστά τα δικαιολογητικά του άρθρου 2 της παρούσας, τα οποία δεν υποβάλλονται κατά τη δημοπρασία. Η υποκατάσταση των επιμέρους δικαιολογητικών από την Ε.Π. χωρεί και στις περιπτώσεις που από τη Διακήρυξη συγκεκριμένου έργου εσφαλμένα δεν προβλέπεται η προσκόμιση Ε.Π. Δεν υποκαθίστανται από την Ε.Π. και για αυτό, εφόσον ζητούνται από τη Διακήρυξη, πρέπει να προσκομίζονται ιδιαιτέρως στις διαδικασίες ανάθεσης, δικαιολογητικά που δεν απαιτούνται για την έκδοση της {...}».

Δυνάμει των ανωτέρω συνάγεται ότι για την απόδειξη της εγγραφής σε επίσημο κατάλογο εγκεκριμένων οικονομικών φορέων, οι διαγωνιζόμενες εργοληπτικές επιχειρήσεις απαιτείται να διαθέτουν βεβαίωση εγγραφής στο Μ.Ε.ΕΠ. σε συνδυασμό με Ενημερότητα Πτυχίου, με εξαίρεση τις εγγεγραμμένες στην 1^η και 2^η τάξη του Μ.Ε.ΕΠ. επιχειρήσεις, οι οποίες αρκεί να διαθέτουν βεβαίωση εγγραφής στο Μ.Ε.ΕΠ. λόγω μη εκδόσεως για τις τάξεις αυτές Ενημερότητας Πτυχίου.

Κατά συνέπεια, στο Μέρος ΙΙ πεδίο Α του ΤΕΥΔ/ΕΕΣ και στο ερώτημα «εάν ο οικονομικός φορέας είναι εγγεγραμμένος σε επίσημο κατάλογο/Μητρώο εγκεκριμένων οικονομικών φορέων ή διαθέτει ισοδύναμο πιστοποιητικό;», οι εγγεγραμμένες στην 1^η και 2^η τάξη του Μ.Ε.ΕΠ. εργοληπτικές επιχειρήσεις, έστω και

εάν δεν διαθέτουν Ενημερότητα Πτυχίου, δέον να απαντούν θετικά, ήτοι σημειώνοντας την απάντηση ΝΑΙ και καταγράφοντας στα υποερωτήματα που ακολουθούν τον αριθμό εγγραφής τους στο Μ.Ε.ΕΠ., τις τάξεις και κατηγορίες έργων για τις οποίες είναι εγγεγραμμένες και τη στελέχωσή τους. Περαιτέρω, στις περιπτώσεις των εγγεγραμμένων στην 1η και 2η τάξη του Μ.Ε.ΕΠ. εργοληπτικών επιχειρήσεων, η απάντηση στο υποερώτημα δ) «δ) Η εγγραφή ή η πιστοποίηση καλύπτει όλα τα απαιτούμενα κριτήρια επιλογής;» εξαρτάται από το εάν τα δικαιολογητικά που κατά νόμο απαιτούνται μόνον για την εγγραφή στο Μ.Ε.ΕΠ. αρκούν για την κάλυψη των ζητούμενων κριτηρίων επιλογής.

Τα παραπάνω σημεία κρίνεται σκόπιμο να διευκρινιστούν κατάλληλα, δοθέντος ότι κατά τα αναφερόμενα στην Οδηγία 23/2018 οδηγία της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. στο ερώτημα «εάν ο οικονομικός φορέας είναι εγγεγραμμένος σε επίσημο κατάλογο/Μητρώο εγκεκριμένων οικονομικών φορέων ή διαθέτει ισοδύναμο πιστοποιητικό;» καλούνται να συμπληρώνουν την ένδειξη «ΝΑΙ» οι ημεδαπές εργοληπτικές επιχειρήσεις, οι οποίες διαθέτουν ενημερότητα πτυχίου καθώς, σύμφωνα με τις διατάξεις των παρ. 4 και 5 του άρθρου 20 του ν. 3669/2008, οι οποίες εξακολουθούν να ισχύουν, η βεβαίωση εγγραφής στο ΜΕΕΠ, σε συνδυασμό με την ενημερότητα πτυχίου, συνιστά τον μοναδικό, επί της παρούσης, εθνικό “επίσημο κατάλογο” που πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 8327 του ν. 4412/2016».

Συνέπεια των ανωτέρω έχει πολλάκις παρατηρηθεί η σημείωση εσφαλμένων απαντήσεων στα επίμαχα πεδία του ΤΕΥΔ/ΕΕΕΣ όπως και εν τέλει η απόρριψη προσφορών οικονομικών φορέων λόγω μόνον της εγγραφής τους στο Μ.Ε.ΕΠ., παρότι εκ του νόμου δε δύνανται να διαθέτουν και Ενημερότητα Πτυχίου.

2) Αναφορικά με τους λόγους αποκλεισμού που αποδεικνύονται μέσω της υποβολής Ενημερότητας Πτυχίου.

Κρίνεται σκόπιμο προς αποφυγή σφαλμάτων κατά την διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών των διαγωνιζομένων, και δη των δικαιολογητικών που προσκομίζονται προς απόδειξη μη συνδρομής των λόγων αποκλεισμού, στα πρότυπα τεύχη

διακηρύξεων για την σύναψη δημοσίων συμβάσεων έργων να διευκρινίζεται ότι η προσκομισθείσα από τις διαγωνιζόμενες εργοληπτικές επιχειρήσεις Ενημερότητα Πτυχίου καλύπτει μόνον την απόδειξη της θέσης ή μη σε εκκαθάριση με απόφαση των εταίρων (άρθρο 2 παρ. Β. περ. 2 της ΥΑ Δ15/οικ/15658 , ΦΕΚ Β 2300 2013) και όχι την τυχόν επιβληθείσα δια δικαστικής απόφασης εκκαθάριση, για την απόδειξη της οποίας δέον να απαιτείται η υποβολή πιστοποιητικού της αρμόδιας αρχής.

3) Αναφορικά με τα οριζόμενα στο άρθρο 72 του Ν. 4412/2016 περί των εγγυήσεων συμμετοχής.

3.1.) Λαμβανομένων υπόψη : α) της παρ. 3 του άρθρου 72 όπου ορίζεται ότι : «Οι εγγυήσεις των παραγράφων 1 και 2 εκδίδονται από πιστωτικά ή χρηματοδοτικά ιδρύματα ή ασφαλιστικές επιχειρήσεις {...} Μπορούν, επίσης, να εκδίδονται από το Ε.Τ.Α.Α. - Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε. ή να παρέχονται με γραμμάτιο του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων με παρακατάθεση σε αυτό του αντίστοιχου χρηματικού ποσού» και β) της παρ. 4 του άρθρου 72 όπου ορίζεται ότι : «4. Οι εγγυήσεις του παρόντος άρθρου περιλαμβάνουν κατ' ελάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία: α) την ημερομηνία έκδοσης, β) τον εκδότη, γ) την αναθέτουσα αρχή προς την οποία απευθύνονται (ή τον κύριο του έργου ή τον φορέα κατασκευής στις περιπτώσεις δημοσίων συμβάσεων έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών), δ) τον αριθμό της εγγύησης, ε) το ποσό που καλύπτει η εγγύηση, στ) την πλήρη επωνυμία, τον Α.Φ.Μ. και τη διεύθυνση του οικονομικού φορέα υπέρ του οποίου εκδίδεται η εγγύηση, ζ) τους όρους ότι: αα) η εγγύηση παρέχεται ανέκκλητα και ανεπιφύλακτα, ο δε εκδότης παραιτείται του δικαιώματος της διαιρέσεως και της διζήσεως, και ββ) ότι σε περίπτωση κατάπτωσης αυτής, τα ποσά της κατάπτωσης υπόκειται στο εκάστοτε ισχύον τέλος χαρτοσήμου, η) τα στοιχεία της σχετικής διακήρυξης ή πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος και την «καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών», του διαγωνισμού, θ) την ημερομηνία λήξης ή τον χρόνο ισχύος της εγγύησης, ι) την ανάληψη υποχρέωσης από τον εκδότη της εγγύησης να καταβάλει το ποσό της εγγύησης ολικά ή μερικά εντός πέντε (5) ημερών μετά από απλή έγγραφη ειδοποίηση εκείνου προς τον οποίο απευθύνεται και ια) στην περίπτωση των εγγυήσεων καλής εκτέλεσης και προκαταβολής, τον

αριθμό και τον τίτλο της σχετικής σύμβασης» γεννάται ζήτημα αναφορικά με το ελάχιστο περιεχόμενο των εγγυοδοτικών παρακαταθηκών που εκδίδονται από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, το οποίο δεν συμβαδίζει πλήρως με τα ζητούμενα στην παρ. 4 του άρθρου 72 στοιχεία. Για το ζήτημα αυτό η Κεντρική Υπηρεσία του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων εξέδωσε το υπ' αριθ πρωτ. (0) 39447_17/24-04-2017 έγγραφο με θέμα «Εγγυοδοτικές Παρακαταθήκες Ταμείου Παρακαταθηκών & Δανείων», το οποίο συντάχθηκε ειδικά με αφορμή το γεγονός ότι απορρίπτονταν από τη διαδικασία ανάθεσης δημοσίων διαγωνισμών προσφέροντες που προσκόμιζαν γραμμάτιο εγγυοδοτικής παρακαταθήκης, εκδιδόμενο από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, λόγω μη συμφωνίας του με το Υπόδειγμα εγγυοδοτικής επιστολής που περιεχόταν ως Παράρτημα της εκάστοτε Διακήρυξης. Τούτων δοθέντων, προτείνεται δια νομοθετικής τροποποίησης να διευκρινίζεται ότι οι όροι : α) ότι η εγγύηση παρέχεται ανέκκλητα και ανεπιφύλακτα , β) ότι ο εκδότης παραιτείται από την ένσταση της διζήσεως, γ) ότι το ποσό της θα καταβληθεί άνευ αντιρρήσεων και απροφασίστως και δ) ο χρόνος ισχύος, αφορούν μόνο τις παρεχόμενες από τις Τράπεζες εγγυητικές επιστολές και όχι τις εγγυοδοτικές παρακαταθήκες που εκδίδει το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων.

3.2.) Λαμβανομένης υπόψη της διάταξης του άρθρου 104 παρ. 3 του Ν. 4412/2016 όπου ορίζεται ότι : *«Σε περίπτωση έγκαιρης και προσηκουσας ενημέρωσης της αναθέτουσας αρχής για οψιγενείς μεταβολές κατά την έννοια της προηγούμενης παραγράφου που επήλθαν στο πρόσωπο του προσωρινού αναδόχου, δεν καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγύηση συμμετοχής του, που είχε προσκομισθεί, σύμφωνα με τις παραγράφους 4, 5 και 6 του άρθρου 72, και εφαρμόζονται κατά τα λοιπά οι διατάξεις των παραγράφων αυτών»* προτείνεται στο άρθρο 72 παρ. 1 η πρόβλεψη ότι η εγγύηση συμμετοχής καταπίπτει, μεταξύ άλλων, και στην περίπτωση που ο προσφέρων παρέχει ψευδή στοιχεία ή πληροφορίες που αναφέρονται στα άρθρα 73 έως 78 να προστεθεί ότι τελεί υπό την επιφύλαξη της παρ. 3 του άρθρου 104.

4) Αναφορικά με τους λόγους αποκλεισμού του άρθρου 73 του Ν. 4412/2016 που θεμελιώνονται σε παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας.

4.1.) Με την διάταξη του άρθρου 73 παρ. 2 περ. γ) του Ν. 4412/2016 προβλέπεται ότι : «2. Αποκλείεται από τη συμμετοχή σε διαδικασία σύναψης σύμβασης οποιοσδήποτε οικονομικός φορέας, εάν η αναθέτουσα αρχή: {.....} γ) γνωρίζει ή μπορεί να αποδείξει με τα κατάλληλα μέσα ότι έχουν επιβληθεί σε βάρος του οικονομικού φορέα, μέσα σε χρονικό διάστημα δύο (2) ετών πριν από την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής προσφοράς ή αίτησης συμμετοχής: αα) τρεις (3) πράξεις επιβολής προστίμου από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας για παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας που χαρακτηρίζονται, σύμφωνα με την υπουργική απόφαση 2063/Δ1632/2011 (Β` 266), όπως εκάστοτε ισχύει, ως «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας, οι οποίες προκύπτουν αθροιστικά από τρεις (3) διενεργηθέντες ελέγχους, ή ββ) δύο (2) πράξεις επιβολής προστίμου από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας για παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας που αφορούν την αδήλωτη εργασία, οι οποίες προκύπτουν αθροιστικά από δύο (2) διενεργηθέντες ελέγχους. Οι υπό αα` και ββ` κυρώσεις πρέπει να έχουν αποκτήσει τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ. Ο λόγος αποκλεισμού δεν εφαρμόζεται όταν η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης, χωρίς ΦΠΑ, είναι ίση ή κατώτερη από το ποσό των είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ».

Ακολουθως, με την διάταξη του άρθρου 68 παρ. 2 περ. γ' του Ν. 3863/2010 προβλέπεται ότι : «γ) Η αναθέτουσα αρχή αποκλείει από τη σύναψη της σύμβασης τις υποψήφιες εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης εάν έχουν επιβληθεί σε βάρος τους, μέσα σε χρονικό διάστημα δύο (2) ετών πριν από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής της προσφοράς, τρεις (3) πράξεις επιβολής προστίμου από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας για παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας που χαρακτηρίζονται, σύμφωνα με την υπουργική απόφαση 2063/Δ1632/2011 (Β` 266), όπως εκάστοτε ισχύει, ως «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας, οι οποίες προκύπτουν αθροιστικά, από

τρεις (3) διενεργηθέντες ελέγχους ή δύο (2) πράξεις επιβολής προστίμου από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας για παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας που αφορούν την αδήλωτη εργασία, οι οποίες προκύπτουν αθροιστικά από δύο (2) διενεργηθέντες ελέγχους. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να αποκλείσει από τη σύναψη της σύμβασης τις υποψήφιες εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης: αα) οι οποίες έχουν κηρυχθεί έκπτωτες κατ' εφαρμογή της παραγράφου 7 του παρόντος μέσα σε χρονικό διάστημα τριών (3) ετών πριν από την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής της προσφοράς ή ββ) στις οποίες έχει επιβληθεί η κύρωση της προσωρινής διακοπής της λειτουργίας συγκεκριμένης παραγωγικής διαδικασίας ή τμήματος ή τμημάτων ή του συνόλου της επιχείρησης ή εκμετάλλευσης κατ' εφαρμογή της παρ. 1β του άρθρου 24 του ν. 3996/2011 (Α' 170) μέσα σε χρονικό διάστημα τριών (3) ετών πριν από την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής της προσφοράς».

Από την μελέτη των παραπάνω διατάξεων προκύπτει ότι παρότι με την διάταξη του άρθρου 73 παρ. 2 περ. γ) του Ν. 4412/2016 θεμελιώνεται λόγος αποκλεισμού λόγω επιβολής προστίμων για παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας, όπως αυτές περιγράφονται στην εν λόγω διάταξη, υπό την προϋπόθεση της τελεσίδικης και δεσμευτικής ισχύος των επιβληθεισών κυρώσεων, με την όμοιου περιεχομένου διάταξη του άρθρου 68 παρ. 2 περ. γ) του Ν. 3863/2010, η οποία αναφέρεται ειδικά στις διαγωνιζόμενες εταιρείες παροχής υπηρεσιών φύλαξης/καθαριότητας, δεν απαιτείται για τον αποκλεισμό των οικονομικών φορέων οι εν λόγω κυρώσεις να έχουν αποκτήσει τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ.

Συνέπεια των ανωτέρω, σε διαγωνισμούς ανάθεσης υπηρεσιών φύλαξης/καθαριότητας, το κανονιστικό πλαίσιο των οποίων διέπεται εξίσου από τις διατάξεις του Ν. 4412/2016 και του άρθρου 68 του Ν. 3863/2010, η απόκλιση των εν λόγω διατάξεων ως προς την απαίτηση ή μη της τελεσίδικης και δεσμευτικής ισχύος των επιβληθεισών κυρώσεων του ΣΕΠΕ γεννά αμφισημία σε σχέση με την εφαρμογή του θεμελιούμενου επί αυτών λόγου αποκλεισμού.

Πολλώ δε μάλλον, εάν ήθελε υποτεθεί ότι η διάταξη του άρθρου 68 παρ. 2 περ. γ) του Ν. 3863/2010, ως εφαρμοσθείσα μόνο σε διαγωνισμούς παροχής υπηρεσιών

φύλαξης/καθαριότητας, περιέχει ειδικότερη ρύθμιση σε σχέση με την οικεία ρύθμιση του άρθρου 73 παρ. 2 περ. γ' του Ν. 4412/2016, γεννάται ζήτημα άνισης και δη δυσμενέστερης μεταχείρισης των διαγωνιζόμενων εταιριών φύλαξης/καθαριότητας έναντι των λοιπών διαγωνιζόμενων οικονομικών φορέων.

Ενόψει των ανωτέρω προτείνεται δια νομοθετικής ρύθμισης η σύγκλιση του περιεχομένου των οικείων διατάξεων όπως και η αποσαφήνιση του όρου «τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύς», εφόσον τούτος διατηρηθεί, ώστε να προκύπτει σαφώς εκ του γράμματος του νόμου το χρονικό σημείο που οι επίμαχες κυρώσεις αποκτούν τελεσίδικη ισχύ.

4.2.) Εξίσου προβληματική είναι η αλληλεπίδραση της διάταξης του άρθρου 73 παρ. 2 περ. γ' του Ν. 4412/2016 με την διάταξη του άρθρου 73 παρ. 4 περ. α' του ως άνω νόμου, όπου ορίζεται ότι η αναθέτουσα αρχή δύναται να αποκλείει από την διαγωνιστική διαδικασία οικονομικό φορέα, ο οποίος έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στην παρ. 2 του άρθρου 18 του Ν. 4412/2016, ήτοι μεταξύ άλλων και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την τήρηση της εργατικής νομοθεσίας.

Εν προκειμένω, λαμβάνοντας κατ'αρχήν υπόψιν όσα επισημαίνονται στο σημείο 1, ανακύπτει και στην περίπτωση αυτή αμφισημία ως προς τις προϋποθέσεις που απαιτούνται για την υπαγωγή σε έκαστο λόγο αποκλεισμού, υπό την έννοια ότι για την υπαγωγή στον λόγο αποκλεισμού του άρθρου 73 παρ. 2 περ. γ' απαιτείται η τελεσίδικη ισχύς των οικείων κυρώσεων ενώ για την υπαγωγή στον λόγο αποκλεισμού του άρθρου 73 παρ. 4 περ. α' δεν τίθεται τέτοια προϋπόθεση.

Περαιτέρω, δεδομένου ότι τα πρόστιμα του ΣΕΠΕ επιβάλλονται λόγω παραβάσεων της εργατικής νομοθεσίας εξυπακούεται ότι η επιβολή έστω και ενός προστίμου, ακόμα κι εάν δεν επαρκεί για την θεμελίωση λόγου αποκλεισμού δυνάμει της διάταξης του άρθρου 73 παρ. 2 περ. γ' του Ν. 4412/2016 (άλλως του άρθρου 68 παρ. 2 περ. γ' του Ν. 3863/2010 λαμβανομένων υπόψιν όσων επισημαίνονται στο σημείο 1), θεμελιώνει τον αποκλεισμό των διαγωνιζόμενων οικονομικών φορέων δυνάμει του άρθρου 73 παρ. 4 περ. α', ήτοι γενικώς λόγω παράβασης της εργατικής νομοθεσίας.

Κατά συνέπεια, στο μέτρο που οι επίμαχες διατάξεις συμβαίνει να συνυπάρχουν σε διακηρύξεις δημόσιων διαγωνισμών και να αλληλοκαλύπτονται, προτείνεται διανομοθετικής τροποποίησης η αποσαφήνιση της σχέσης γενικού προς ειδικό που τις συνδέει, ώστε να προκύπτει σαφώς ότι, πέραν των λοιπών παραβάσεων της εργατικής νομοθεσίας στις οποίες αναφέρεται ο λόγος αποκλεισμού του άρθρου 73 παρ. 4 περ. α' του Ν. 4412/2016, ειδικά για τις παραβάσεις εκείνες οι οποίες επισύρουν πρόστιμα του ΣΕΠΕ ισχύει αποκλειστικά ο λόγος αποκλεισμού του άρθρου 73 παρ. 2 περ. γ' του Ν. 4412/2016 (άλλως του άρθρου 68 παρ. 2 περ. γ' του Ν. 3863/2010 λαμβανομένων υπόψιν όσων επισημαίνονται στο σημείο 1).

4.3.) Με την διάταξη του άρθρου 18 παρ. 5 του Ν. 4412/2016 προβλέπεται ότι : «5. Η αθέτηση της υποχρέωσης της παραγράφου 2 συνιστά σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα του οικονομικού φορέα κατά την έννοια της περίπτωσης θ' της παραγράφου 4 του άρθρου 73, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στις κείμενες διατάξεις. Ειδικά, κατά τη διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης, ως σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα νοούνται ιδίως τα προβλεπόμενα στο δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης γ' της παρ. 2 του άρθρου 68 του ν. 3863/2010 (Α` 115)», ήτοι προκύπτει ότι οι παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας, και ειδικά για τους οικονομικούς φορείς που δραστηριοποιούνται στην παροχή υπηρεσιών φύλαξης/καθαριότητας, ιδίως η υπαγωγή σε μία από τις περιπτώσεις του άρθρου 68 παρ. 2 περίπτωση γ' δεύτερο εδάφιο του Ν. 3863/2010 (κήρυξη του προσφέροντα ως έκπτωτου, προσωρινή διακοπή λειτουργίας τμήματος/συνόλου της επιχείρησής του), στοιχειοθετούν ταυτόχρονα και σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα.

Κατά συνέπεια, και ένεκα της ρύθμισης αυτής ανακύπτει επιτακτικά η ανάγκη αποσαφήνισης του περιεχομένου του άρθρου 18 παρ. 2 του Ν. 4412/2016, σύμφωνα με όσα επισημαίνονται στο σημείο 2.

Περαιτέρω, ειδικά για τους οικονομικούς φορείς που δραστηριοποιούνται στην παροχή υπηρεσιών φύλαξης/καθαριότητας, η υπαγωγή σε μία από τις περιπτώσεις του άρθρου 68 παρ. 2 περίπτωση γ' δεύτερο εδάφιο του Ν. 3863/2010, πέραν του ότι θεμελιώνει αυτοτελή λόγο αποκλεισμού, συνιστά και επαγγελματικό

παράπτωμα, το οποίο οδηγεί εξίσου στον αποκλεισμό των διαγωνιζόμενων οικονομικών φορέων.

Όμως, για να είναι ξεκάθαρη η εφαρμογή της ρύθμισης αυτής θα πρέπει να αντιμετωπιστούν νομοθετικά όσα επισημαίνονται στο σημείο 1 της παρούσας αναφορικά με την απόκλιση ως προς τις προϋποθέσεις εφαρμογής του λόγου αποκλεισμού του άρθρου 73 παρ. 2 περ. γ' του Ν. 4412/2016 και του άρθρου 68 παρ. 2 περ. γ' του Ν. 3863/2010, ώστε εκ του αποτελέσματος να απαντάται επίσης υπό ποιες προϋποθέσεις οριοθετούνται οι περιπτώσεις του άρθρου 68 παρ. 2 περ. γ' δεύτερο εδάφιο του Ν. 3863/2010, στις οποίες παραπέμπει η διάταξη του άρθρου 18 παρ. 5 του Ν. 4412/2016, θεμελιώνοντας εξίσου την τέλεση σοβαρού επαγγελματικού παραπτώματος.

Μάλιστα, κατά την διατύπωση του άρθρου 18 παρ. 5 εδ. β' του Ν. 4412/2016, ο νομοθέτης αναφέρεται «ιδίως» στα προβλεπόμενα στο δεύτερο εδάφιο της περ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 68 του Ν. 3863/2010, με συνέπεια να μην αποκλείεται και έτερες παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας, όπως αυτές που προβλέπονται στο πρώτο εδάφιο της περ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 68 του Ν. 3863/2010 όπως και άλλες, να συνιστούν εξίσου επαγγελματικό παράπτωμα, με συνέπεια και για τον λόγο αυτό να κρίνεται σκόπιμο να αποσαφηνιστούν τα ζητήματα που τίθενται αναλυτικά ως άνω στα σημεία 1 και 2.

Εν κατακλείδι, όλα τα ανωτέρω επηρεάζουν ουσιωδώς τις απαντήσεις που δίνονται στα ερωτήματα του Μέρους ΙΙΙ-πεδίο Γ του ΕΕΕΣ/ΤΕΥΔ σχετικά με το εάν ο οικονομικός φορέας έχει εν γνώσει του παραβιάσει τις υποχρεώσεις στον τομέα του εργατικού δικαίου όπως και σχετικά με το εάν έχει διαπράξει σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα.

5) Αναφορικά με τα οριζόμενα στο άρθρο 78 του Ν. 4412/2016.

Στο άρθρο 78 παρ. 1 όπου προβλέπεται ότι : *«Όσον αφορά τα κριτήρια που σχετίζονται με τους τίτλους σπουδών και τα επαγγελματικά προσόντα που ορίζονται στην περίπτωση στ` του Μέρους ΙΙ του Παραρτήματος ΧΙΙ του Προσαρτήματος Α` ή*

με την σχετική επαγγελματική εμπειρία, οι οικονομικοί φορείς, μπορούν ωστόσο να βασίζονται στις ικανότητες άλλων φορέων μόνο εάν οι τελευταίοι θα εκτελέσουν τις εργασίες ή τις υπηρεσίες για τις οποίες απαιτούνται οι συγκεκριμένες ικανότητες» προτείνεται κατά την οικεία διάταξη να απαιτείται και η προηγούμενη έγγραφη δέσμευση των τρίτων οικονομικών φορέων ότι θα εκτελέσουν τις εργασίες ή τις υπηρεσίες για τις οποίες απαιτούνται οι συγκεκριμένες ικανότητες που παρέχουν.

Στο άρθρο 78 παρ. 1 όπου προβλέπεται ότι : «Η αναθέτουσα αρχή απαιτεί από τον οικονομικό φορέα να αντικαταστήσει έναν φορέα που δεν πληροί σχετικό κριτήριο επιλογής ή για τον οποίο συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού των παραγράφων 1 και 2. του άρθρου 73 και του άρθρου 74. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να απαιτήσει από τον οικονομικό φορέα την αντικατάσταση φορέα για τον οποίον συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού της παρ. 4 του άρθρου 73 και του άρθρου 74» προτείνεται να διευκρινίζονται τα χρονικά σημεία κατά τα οποία η αναθέτουσα αρχή δύναται να ζητά την αντικατάσταση των τρίτων οικονομικών φορέων.

Στο άρθρο 78 παρ. 1 όπου προβλέπεται ότι : «Υπό τους ίδιους όρους, μία ένωση οικονομικών φορέων, όπως αναφέρεται στην παρ. 2 του άρθρου 19, μπορεί να στηρίζεται στις ικανότητες των συμμετεχόντων στην ένωση ή άλλων φορέων» προτείνεται το διαζευτικό «ή» να αντικατασταθεί με τον σύνδεσμο «και», ώστε να καθίσταται σαφές ότι τα μέλη της ένωσης δύνανται να στηρίζονται στις ικανότητες τόσο άλλων μελών της ένωσης όσο και τρίτων φορέων εκτός της ένωσης.

6) Αναφορικά με την διάταξη του άρθρου 86 του Ν. 4412/2016.

Λαμβανομένης υπόψιν της νομολογίας του ΔΕΕ κατά την οποία αναγνωρίζεται ότι κατά την εκτίμηση της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς συνεκτιμώνται και περιβαλλοντικά κριτήρια, όπως άλλωστε η εν λόγω παράμετρος προστέθηκε στο άρθρο 86 παρ. 2 του Ν. 4412/2016, και προς ενίσχυση της χρήσης περιβαλλοντικών κριτηρίων ανάθεσης, κρίνεται σκόπιμο στο άρθρο 86 του Ν. 4412/2016 να προστεθεί ειδική διάταξη που να εξειδικεύει τα περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά που ιδίως συνεκτιμώνται κατά την ανάθεση μιας δημόσιας

σύμβασης, κατά τα πρότυπά της διάταξης του άρθρου 86 παρ.3 όπου εξειδικεύονται αντιστοίχως τα κοινωνικά χαρακτηριστικά που εκτιμώνται ως επιμέρους κριτήρια ανάθεσης.

7) Αναφορικά με τον χρόνο ισχύος των προσφορών σε δημόσιες συμβάσεις προμηθειών/υπηρεσιών.

Με την διάταξη του άρθρου 97 παρ. 4 του Ν. 4412/2016 ορίζεται ότι : «4. Στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης προμηθειών και παροχής γενικών υπηρεσιών, οι προσφορές ισχύουν και δεσμεύουν τους οικονομικούς φορείς για διάστημα που ορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης και δεν μπορεί να υπερβαίνει τους δώδεκα (12) μήνες από την επόμενη της διενέργειας της διαδικασίας ανάθεσης».

Ακολούθως, με την διάταξη του άρθρου 72 παρ. 1 εδ. δ' του Ν. 4412/2016 ορίζεται ότι : «Η εγγύηση συμμετοχής πρέπει να ισχύει τουλάχιστον για τριάντα (30) ημέρες μετά τη λήξη του χρόνου ισχύος της προσφοράς που καθορίζουν τα έγγραφα της σύμβασης. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί, πριν τη λήξη της προσφοράς, να ζητά από τον προσφέροντα να παρατείνει, πριν τη λήξη τους, τη διάρκεια ισχύος της προσφοράς και της εγγύησης συμμετοχής».

Εκ των ανωτέρω διατάξεων συνάγεται ότι η ημερομηνία διενέργειας της διαδικασίας ανάθεσης επηρεάζει τόσο το χρόνο ισχύος των προσφορών όσο και τον χρόνο ισχύος της εγγύησης συμμετοχής.

Λαμβανομένου υπόψιν ότι στα πρότυπα τεύχη διακηρύξεων για την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων προμηθειών και υπηρεσιών γίνεται ρητή αναφορά τόσο στην καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών όσο και στην ημερομηνία αποσφράγισης αυτών, κρίνεται σκόπιμο προς αποφυγή σφαλμάτων κατά τον υπολογισμό του χρόνου ισχύος των προσφορών και των εγγυήσεων συμμετοχής των διαγωνιζομένων να αποσαφηνίζεται ότι ως ημερομηνία διενέργειας της διαδικασίας ανάθεσης νοείται η ημερομηνία αποσφράγισης των προσφορών.

8) Αναφορικά με τους λόγους αποκλεισμού του άρθρου 72 παρ. 4 του Ν. 4412/2016.

Με την διάταξη του άρθρου 72 παρ. 4 προβλέπεται ότι : «Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να αποκλείουν από τη συμμετοχή σε διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης οποιονδήποτε οικονομικό φορέα σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες καταστάσεις: α) ....., β) ....., γ) εάν η αναθέτουσα αρχή διαθέτει επαρκώς εύλογες ενδείξεις που οδηγούν στο συμπέρασμα ότι ο οικονομικός φορέας συνήψε συμφωνίες με άλλους οικονομικούς φορείς με στόχο τη στρέβλωση του ανταγωνισμού, δ) εάν μία κατάσταση σύγκρουσης συμφερόντων κατά την έννοια του άρθρου 24 δεν μπορεί να θεραπευθεί αποτελεσματικά με άλλα, λιγότερο παρεμβατικά, μέσα, ε) εάν μία κατάσταση στρέβλωσης του ανταγωνισμού από την πρότερη συμμετοχή των οικονομικών φορέων κατά την προετοιμασία της διαδικασίας σύναψης σύμβασης, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 48, δεν μπορεί να θεραπευθεί με άλλα, λιγότερο παρεμβατικά, μέσα, στ) ....., ζ) εάν ο οικονομικός φορέας έχει κριθεί ένοχος σοβαρών ψευδών δηλώσεων κατά την παροχή των πληροφοριών που απαιτούνται για την εξακρίβωση της απουσίας των λόγων αποκλεισμού ή την πλήρωση των κριτηρίων επιλογής, έχει αποκρύψει τις πληροφορίες αυτές ή δεν είναι σε θέση να προσκομίσει τα δικαιολογητικά που απαιτούνται κατ' εφαρμογή του άρθρου 79, η) εάν ο οικονομικός φορέας επιχειρεί να επηρεάσει με αθέμιτο τρόπο τη διαδικασία λήψης αποφάσεων της αναθέτουσας αρχής, να αποκτήσει εμπιστευτικές πληροφορίες που ενδέχεται να του αποφέρουν αθέμιτο πλεονέκτημα στη διαδικασία σύναψης σύμβασης ή να παράσχει εξ αμελείας παραπλανητικές πληροφορίες που ενδέχεται να επηρεάσουν ουσιωδώς τις αποφάσεις που αφορούν τον αποκλεισμό, την επιλογή ή την ανάθεση, θ) .....,».

Για την αποτελεσματικότερη εφαρμογή των θεμελιούμενων ως άνω λόγων αποκλεισμού κρίνεται σκόπιμο να διευκρινίζεται το εύρος των διαγωνιστικών διαδικασιών στις οποίες ανατρέχουν οι ως άνω λόγοι αποκλεισμού όπως και να προσδιορίζονται ακριβέστερα οι αορίστως τεθείσες αναφορές σε «επαρκώς

εύλογες ενδείξεις», σε «κρίση περί ενοχής του οικονομικού φορέα» και σε «σοβαρές ψευδείς δηλώσεις».

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΟΥ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ.

Σε συνέχεια των οικείων προτάσεων που είχαν περιληφθεί στο Παράρτημα ΙΙ της Έκθεσης Πεπραγμένων της Αρχής έτους 2017, οι οποίες επαναφέρονται με την παρούσα, περαιτέρω προτείνονται τα εξής:

1) Αναφορικά με τη δυνατότητα ανανέωσης της θητείας του Προέδρου και των Μελών της Αρχής.

Δοθέντος ότι η εμπειρία των μελών της Α.Ε.Π.Π., ιδίως κατά τα πρώτα έτη λειτουργίας της, είναι πολύτιμη, προτείνεται να προβλεφθεί ρητώς στο άρθρο 348 του ν.4412/2016 ότι η θητεία τόσο του Προέδρου όσο και των Μελών της Αρχής δύναται να ανανεώνεται άπαξ για μία επιπλέον πενταετία.

2) Αναφορικά με τον κράτηση της Αρχής κατά το άρθρο 350 παρ. 3 ν. 4412/2016.

Η Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών, σε πλήρη ανάπτυξη, συμπεριλαμβανομένων του Προέδρου, των 30 Μελών της, του τακτικού και ειδικού επιστημονικού προσωπικού της, αποτελούμενου από 117 άτομα, ως και του προσωπικού ειδικών θέσεων, αποτελούμενου από 5 άτομα, θα αθροίζει εντός του έτους 2019 συνολικά 153 μισθοδοτούμενα άτομα,. Επιπλέον των δαπανών μισθοδοσίας, απαιτούνται δαπάνες για την κάλυψη αναγκαίων λειτουργικών αναγκών της. Υπό τα δεδομένα αυτά, η προβλεπόμενη στο άρθρο 350 παρ. 3

ν.4412/2016 κράτηση ύψους 0,06% επί της αξίας πληρωμών προ φόρων και κρατήσεων, αρχικών και συμπληρωματικών, συμβάσεων που υπάγονται στο νόμο 4412/2016, δεν διαφαίνεται ότι θα καλύψει τις συγκεκριμένες πάγιες και ανελαστικές δαπάνες και για το λόγο αυτό, προς εξασφάλιση της οικονομικής αυτοτέλειας της Αρχής, προτείνεται η αύξηση της κράτησης σε ποσοστό 0,07%.

3) Επί του άρθρου 353 παρ. 1 ν. 4412/2016.

Παρά την αρχική πρόθεση του νομοθέτη για πλήρη και σταθερή συγκρότηση της Αρχής, παρατηρήθηκε ότι ο αριθμός των μελών της, ούτε ανήλθε ποτέ ως σήμερα σε τριάντα, ούτε παρέμεινε σταθερός, ούτε και πάντοτε ήταν πολλαπλάσιος του τρία (3). Επειδή, η συμπλήρωση των ελλειπόντων μελών με τη διαδικασία των διατάξεων του άρθρου 348 παρ. 5 του ν. 4412/2016, διαρκεί τουλάχιστον οκτώ (8) μήνες, μπορεί, μάλιστα, να μην έχει το επιθυμητό αποτέλεσμα, για τους λόγους αυτούς, προτείνεται η προσθήκη εδαφίου στην παράγραφο 1 του άρθρου 345 και η τροποποίηση των οικείων διατάξεων του Π.Δ. 38/2017 (Κανονισμός Λειτουργίας της ΑΕΠΠ), κατά το οποίο, προκειμένου όλα τα Κλιμάκια να δύνανται να συνεδριάζουν σε τριμελή σύνθεση και για την εύρυθμη λειτουργία της Αρχής, τα μέλη της να μπορούν να κατανέμονται και να ανακατανέμονται στα Κλιμάκια, ακόμη και αν ο αριθμός τους υπερβαίνει τα τρία ή δεν έχει παρέλθει τριετία από την προηγούμενη κατανομή. Για τους ίδιους λόγους μπορεί να καταργούνται ή να συγκροτούνται εκ νέου κλιμάκια. Κάθε κλιμάκιο, που συγκροτείται με αριθμό μελών πλέον των τριών συνεδριάζει πάντοτε με τριμελή σύνθεση, την οποία καθορίζει στην πρόσκλησή του το μέλος του Κλιμακίου που ασκεί καθήκοντα Προέδρου.

4) Επί του άρθρου 363 παρ. 5 ν. 4412/2016 (Παράβολο).

Να προστεθεί εδάφιο, που να τροποποιεί τη διάταξη της παρ. 2 του 16 του π.δ. 38/2017 (Κανονισμός εξέτασης), ώστε σε περίπτωση παραίτησης από την

προσφυγή, μετά την εξέτασή της από το σχηματισμό ενώπιον του οποίου εκκρεμεί, να αποδίδεται το ήμισυ του παραβόλου στον προσφεύγοντα.

Αθήνα, Ιούνιος 2019

Ο Πρόεδρος της Αρχής

Φώτιος Θεοδ. Κατσιγιαννης

Πρόεδρος Εφετών Δ.Δ. ε.τ.